تا ژیان بەردەوام بێ، خەبات بەردەوامە

خەبات

XEBAT

رۆژنامەیەکی سیاسیی رۆژانەیە
ئۆرگانی پارتی دیموکراتی کوردستانە

ژمارە (5653) پێنج شەممە 13ی کانوونی یەکەم 2018 «16» لاپەڕە «500» دینار

سەرۆک بارزانی لە دهۆک:

هەر کاتێک تروسکایی ئومێدێک هەبێت، بۆ ئەوەی بە لێکتێگەیشتن کێشەکانمان چارە بکەین، ئەو دەرفەتە لە دەست نادەین

عادل عەبدولمەهدی مرۆڤێکی تێگەیشتووە و باوەڕی بە مافی میللەتی کورد هەیە

پێم خۆشە لە دڵەوە سوپاسی خەڵکی کوردستان بکەم بۆ ئەو متمانەیەی بە پارتیان داوە

دەقی وتارەکە لە لاپەرە سێ بخوێنەوە

5

لە یادی بیرمەند و شێخی شەهیدان

شێخ عەبدولسەلامی بارزانیدا

دوێنێ چوارشەممە بە ئامادەبوونی سەرۆک مسعود بارزانی ڕێورەسمی کۆتایی هاتنی 24مین خولی ئەکادیمیای ئەفسەرانی هەرێمی کوردستان لە زاخۆ بەڕێوەچوو. لە ڕێورەسمەکەدا وێڕای ئەنجامدانی نمایشێکی سەربازی بە شێوەی ڕێپێتوان، هاوکات ڕاگری کۆلیژی سەربازی وتەیەکی پێشکەشکرد و پاشان هۆزانێک پێشکەشکرا. دواتر بڕوانامەی ئەکادیمیا بە دەرچووانی خولەکە بەخشرا.
شایانی باسە، 395 ئەفسەر بە پلەی جیاجیا بەشداربیان لە خولی 24ی ئەکادیمیای سەربازی زاخۆ کرد و لەسەر بنەمای زانستی سەربازی نوێ، بۆ ماوەی 9 مانگ مەشقیان پێکراوە و بوون بە ئەفسەری ئەکادیمی.

پارتی دیموکراتی کوردستان و خانەی ڕاپەڕاندنی بزووتنەوەی گۆڕان کۆبوونەوە

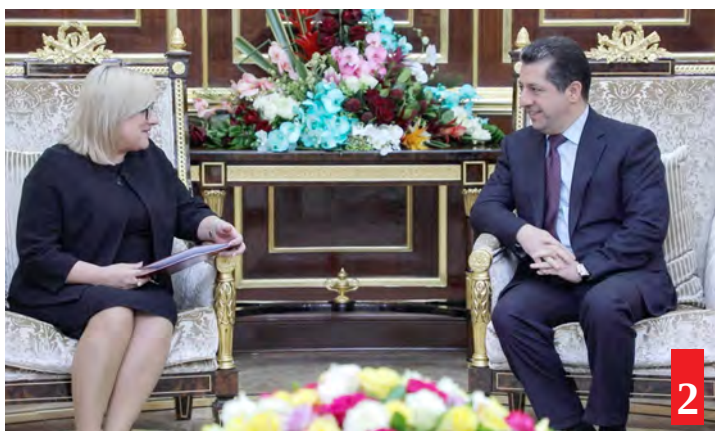
2

2

سەرۆکوەزیرانی کوردستان: هەرێمی کوردستان لەسەر پرەنسیپی پێکەوەژیانی ئایینی و نەتەوەیی بەردەوامدەبێت

2

مەسرور بارزانی پێشوازی لە وەزیری کاروباری مرۆیی پۆڵۆنیا و شاندی یاوەری کرد

کەمال کەرکووکی:

پارتی پێیباشە کوردێکی بێلایەن ببێتە پارێزگاری کەرکووک

2

تەمپ بڕیاری بە جینۆسایدناساندنی تاوانەکانی داعش دژ بە کریستیان و ئێزدییەکان واژۆ دەکات

2

شارەزایانی ئابووری: سەقامگیریی کوردستان بەلای ئەمەریکاوە گرنگە

شارەزایانی بواری ئابووری سەردانی وەزیری وزەی ئەمەریکا بۆ هەرێمی کوردستان و کۆبوونەوەی لەگەڵ سەرۆک بارزانی بە سەرکەوتنێکی گەورە دادەنێن.
عەلی بەلۆ، شارەزا لە بواری نەوت لەمبارەوە بە خەباتی ڕاگەیاند کە سەرکەوتنێکی گەورەیە وەزیری وزەی ئەمەریکا لەگەل سەرۆک بارزانی کۆبوونەوەتەوە و لە کۆبوونەوەکەدا زیاتر جەخت لەسەر ئەوە کراوەتەوە کە هەرێمی کوردستان لە چوارچێوەی ئەو گەمارۆیانەی کە ئەمەریکا خستوویەتە سەر ئێران، هاوکاریی ئەمەریکا بکات. گوتیشی مەبەستێکی دیکەی وەزیری وزەی ئەمەریکا لەم سەردانە بۆ هەرێمی کوردستان، گەیشتن بە ڕێککەوتن و لێکنزیکبوونەوەیە لە نێوان هەرێمی کوردستان و بەغدا ، چونکە بواری وزە بەشێکی کێشەکانی نێوانیانە.
هەر لەمبارەوە شیلان بیبانی، شارەزا لە بواری ئابووری بە خەباتی ڕاگەیاند مەبەست لە سەردانەکەی وەزیری وزەی ئەمریکا بووژانەوەی کەرتی ئابووریی ، هاوکات ئاماژەی پێدا کە هەرێمی کوردستان وەک ویلایەتی تەکساسی ئەمەریکایە کە ئەمە ئاماژەیەکە کە هەرێمی کوردستان لەڕووی وزەوە دەوڵەمەندە ، ئەمەریکا درک بەوە دەکات عێراق کاریگەریی لەسەر بازاری نەوتی هەیە و بەشێکی زۆری نەوتی عێراق لە کوردستانە ، بۆیە هەوڵ دەدات گرنگی بە هەرێمی کوردستان بدات . ئەو شارەزایەی بواری ئابووری ڕاشیگەیاند ئەمەریکا دەوڵەتێکی وەبەرهێنەری نەوتە و هەوڵ دەدات نرخی نەوت لە بازارەکانی جیهان بەرز بکاتەوە، لای ئەمەریکا ڕوونە کوردستان ئارام و سەقامگیرە بۆیە هەوڵ دەدات لەڕووی وزەوە زیاتر پەرەی پێبدرێت، سەردانی وەزیری وزە ڕێخۆشکەرە بۆ ئەوەی وەبەرهێن و کۆمپانیاکان لە هەرێمی کوردستان وەبەرهێنان بکەن، ئەمەش دەبێتە هۆی بووژاندنەوەو گەشەکردنی ئابووریی کوردستان.

نێچیرڤان بارزانی پێشوازی لە وەزیری کاروباری مرۆیی پۆڵۆنیا کرد

سەرۆکوەزیرانی کوردستان: هەرێمی کوردستان لەسەر پرەنسیپی پێکەوەژیانی ئایینی و نەتەوەیی بەردەوامدەبێت

سەرلەبەیانیی دوێنێ چوارشەممە 2018/12/12 بەڕێز نێچیرڤان بارزانی سەرۆک وەزیرانی هەرێمی کوردستان، پێشوازی لە خاتوو بەیاتا کامپا وەزیری کاروباری مرۆیی پۆڵەندا و شاندێکی یاوەری کرد.

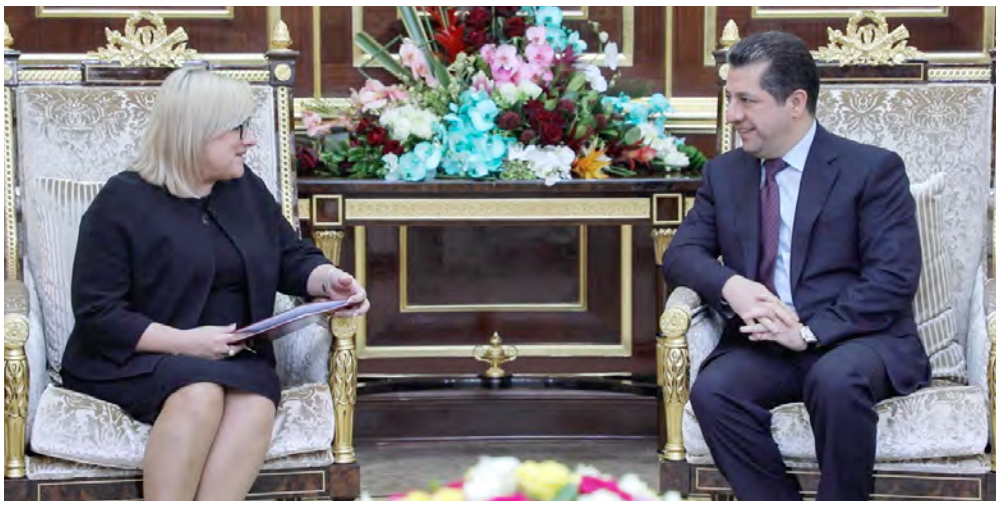
لە دیدارێکدا خاتوو کامپا سوپاسی خەڵک و حکوومەتی هەرێمی کوردستانی کرد بۆ پێشوازیکردن و حەواندنەوەی ئاوارە و پەنابەرانی دەستی تیرۆر و هاوکاریکردنیان هەوڵەکانی کۆمەڵگەی نێودەوڵەتی بۆ هاوکاریکردنی زیاتری ئاوارەکان بە پێویست زانی و ئاماژەیی لەمبارەیەوە نیشاندا، هەروەها پێکەوەژیانی ئاینی و نەتەوەیی لە هەرێمی کوردستانی بەرز نرخاند و هەوڵەکانی حکوومەتی هەرێمی بۆ چارەسەرکردنی کێشەکان بە جێگەی رێز و پێزانین وەسف کرد.

لای خۆیەوە بەڕێز سەرۆک وەزیرانی هەرێمی کوردستان سوپاسی ئەو سەردانەی کرد و هیوای خواست شاندی میوان لە میانی سەردانەکەیاندا وێنەیەکی ڕوونیان لەسەر دۆخی هەرێم و ئاوارەکان دەستکەوتێت و دووپاتیکردەوە کە هەرێمی کوردستان لە ڕابردوو و ئێستا و داهاتووشدا لەسەر پرەنسیپی پێکەوەژیانی ئاینی و نەتەوەیی لە هەرێمی کوردستانی بەرز نرخاند و هەوڵەکانی حکوومەتی هەرێمی بۆ چارەسەرکردنی کێشەکان بە جێگەی رێز و پێزانین وەسف کرد.

لای خۆیەوە بەڕێز سەرۆک وەزیرانی هەرێمی کوردستان سوپاسی ئەو سەردانەی کرد و هیوای خواست شاندی میوان پاراستنی پێکهاتە جیاوازەکان لە لایەن خەڵک و حکوومەت و پێشمەرگەی کوردستانەوە، خستەڕوو و سوپاسی ڕێکخراوە ناحکوومییەکانی نێودەوڵەتی و ناوخۆیی کرد بۆ هاوکاریکردنی ئاوارە و پەنابەران و هیوای خواست پۆڵەندا لە یەکێتیی ئەوروپا هەوڵی زیاتر گەیاندنی دۆخی ئاوارە و پەنابەران بدات تا بە هەموو لایەک ڕەوشی ژیانیان باشتر بکرێت.

مەسرور بارزانی پێشوازی لە وەزیری کاروباری مرۆیی پۆڵۆنیا و شاندی یاوەری کرد

ڕاوێژکاری ئەنجوومەنی ئاسایشی هەرێم: گەلی کورد لە سۆنگەی فەرهەنگی مرۆڤدۆستییەوە داڵدەدانی ئاوارەکان بە ئەرکێکی مرۆیی بەرز دادەنێت

دوێنێ چوارشەممە 12/ 2018/12 مەسرور بارزانی ڕاوێژکاری ئەنجوومەنی ئاسایشی هەرێمی کوردستان پێشوازی لە خاتوو بێناتا دیمپا وەزیری کاروباری مرۆیی کۆماری پۆڵۆنیا و شاندی یاوەری کرد، کە لە ژمارەیەک شارەزای فریاگوزاری مرۆیی و سەرۆکی ڕێکخراوی خێرخوازیی پێکهاتبوو.

لە دیدارێکدا کە بێناتا پێکسا باڵێزی پۆڵۆنیا لە عێراق و دۆمینیک موشاو کونسوڵی پۆڵۆنیا لە هەولێر و زیاد ڕەئووف نوێنەری حکوومەتی هەرێمی کوردستان لە پۆڵۆنیا ئامادەبوون، وێڕای تاوتوێکردنی پەرەسەندن و ڕەوشی ناوچەکە بە گشتی، هاوکات جەخت لە پێویستی بە دەنگەوەهاتنی زیاتری کۆمەڵگەی نێودەوڵەتی کرایەوە و هانی ڕێکخراوە مرۆییەکان و دەوڵەتانی جیهان درا، کە یارمەتییە مرۆییەکانیان بۆ هەرێمی کوردستان چڕتر بکەنەوە.

مەسرور بارزانی پەیوەست بەو بابەتە تیشکی خستە سەر فەرهەنگی مرۆڤدۆستی و لێبووردەیی گەلی کورد و ڕایگەیاند، گەلی کورد لە سۆنگەی فەرهەنگی مرۆڤدۆستیی ڕەگداکوتاوی کۆمەڵگەی کوردستان خزمەتکردن و داڵدەدانی ئەو ئاوارانەی بە ئەرکێکی مرۆیی بەرز دادەنێت ، کە لە ترسی زوڵم و تووندوتیژی لە ناوچەکانی دیکەی عێراق و دەوروبەرەوە پەنایان بە هەرێمی کوردستان هێناوە. هەر لەو دیدارەدا ئاماژەیدا بە هۆکاری ڕێگریەکانی بەردەم دووبارە گەڕانەوەی ئاوارەکان.

لەلای خۆیەوە وەزیری کاروباری مرۆیی پۆڵۆنیا، خۆشحاڵی خۆی بە سەردانکردنی هەرێمی کوردستان دەبڕی و هیوای سەرکەوتنی بۆ مەسرور بارزانی خواست لە بەرێزێرکردنی بۆ سەرۆکایەتی حکوومەتی هەرێمی کوردستان. دواتر وێڕای ڕوونکردەوەی مەبەستی سەردانەکەی، پوختەیەکی لە کار و چالاکییەکان و سیاسەت و بەرنامەی وڵاتەکەی بەرامبەر کەمینە ئایینەکان و ئاوارەکان خستەڕوو ، کە یارمەتیدانیانە لە شوێنی بنەڕەتی خۆیان. هەروەها حەوانەوەی ئەو ژمارە زۆرەی پەنابەرانی بەرزنرخاند و لەو دیدارەدا ئاماژەیدا بە هۆکاری ڕێگرییەکانی بەردەم دووبارە گەڕانەوەی ئاوارەکان.

لەلای خۆیەوە وەزیری کاروباری مرۆیی پۆڵۆنیا، خۆشحاڵی خۆی بە سەردانکردنی هەرێمی کوردستان دەبڕی و هیوای کۆمارێ پۆڵۆنیا و شاندی یاوەری مرۆیی پۆڵۆنیا و داوای لە هەرێمی کوردستان کرد، کە لە ژمارەیەک شارەزای فریاگوزاری مرۆیی و سەرۆکی ڕێکخراوی خێرخوازیی پێکهاتبوو.

مەسرور بارزانی پەیوەست بەو بابەتە تیشکی خستە سەر فەرهەنگی مرۆڤدۆستی و لێبووردەیی گەلی کورد و ڕایگەیاند، گەلی کورد لە سۆنگەی فەرهەنگی مرۆڤدۆستییەوە داڵدەدانی ئاوارەکان بە ئەرکێکی مرۆیی بەرز دادەنێت ، کە لە ترسی زوڵم و تووندوتیژی لە ناوچەکانی دیکەی عێراق و دەوروبەرەوە پەنایان بە هەرێمی کوردستان هێناوە. هەر لەو دیدارەدا ئاماژەیدا بە هۆکاری ڕێگرییەکانی بەردەم دووبارە گەڕانەوەی ئاوارەکان.

لەلای خۆیەوە وەزیری کاروباری مرۆیی پۆڵۆنیا، خۆشحاڵی خۆی بە سەردانکردنی هەرێمی کوردستان دەبڕی و هیوای خواست شاندی یاوەری مرۆیی پۆڵۆنیا و داوای لە هەرێمی کوردستان کرد، کە لە ژمارەیەک شارەزای فریاگوزاری مرۆیی و سەرۆکی ڕێکخراوی خێرخوازیی پێکهاتبوو.

مەسرور بارزانی پەیوەست بەو بابەتە تیشکی خستە سەر فەرهەنگی مرۆڤدۆستی و لێبووردەیی گەلی کورد و ڕایگەیاند، گەلی کورد لە سۆنگەی فەرهەنگی مرۆڤدۆستییەوە داڵدەدانی ئاوارەکان بە ئەرکێکی مرۆیی بەرز دادەنێت ، کە لە ترسی زوڵم و تووندوتیژی لە ناوچەکانی دیکەی عێراق و دەوروبەرەوە پەنایان بە هەرێمی کوردستان هێناوە. هەر لەو دیدارەدا ئاماژەیدا بە هۆکاری ڕێگرییەکانی بەردەم دووبارە گەڕانەوەی ئاوارەکان.

لەلای خۆیەوە وەزیری کاروباری مرۆیی پۆڵۆنیا، خۆشحاڵی خۆی بە سەردانکردنی هەرێمی کوردستان دەبڕی و هیوای خواست شاندی یاوەری مرۆیی پۆڵۆنیا و داوای لە هەرێمی کوردستان کرد، کە لە ژمارەیەک شارەزای فریاگوزاری مرۆیی و سەرۆکی ڕێکخراوی خێرخوازیی پێکهاتبوو.

مەسرور بارزانی پەیوەست بەو بابەتە تیشکی خستە سەر فەرهەنگی مرۆڤدۆستی و لێبووردەیی گەلی کورد و ڕایگەیاند، گەلی کورد لە سۆنگەی فەرهەنگی مرۆڤدۆستییەوە داڵدەدانی ئاوارەکان بە ئەرکێکی مرۆیی بەرز دادەنێت ، کە لە ترسی زوڵم و تووندوتیژی لە ناوچەکانی دیکەی عێراق و دەوروبەرەوە پەنایان بە هەرێمی کوردستان هێناوە. هەر لەو دیدارەدا ئاماژەیدا بە هۆکاری ڕێگرییەکانی بەردەم دووبارە گەڕانەوەی ئاوارەکان.

لەلای خۆیەوە وەزیری کاروباری مرۆیی پۆڵۆنیا، خۆشحاڵی خۆی بە سەردانکردنی هەرێمی کوردستان دەبڕی و هیوای خواست شاندی یاوەری مرۆیی پۆڵۆنیا و داوای لە هەرێمی کوردستان کرد، کە لە ژمارەیەک شارەزای فریاگوزاری مرۆیی و سەرۆکی ڕێکخراوی خێرخوازیی پێکهاتبوو.

مەسرور بارزانی پەیوەست بەو بابەتە تیشکی خستە سەر فەرهەنگی مرۆڤدۆستی و لێبووردەیی گەلی کورد و ڕایگەیاند، گەلی کورد لە سۆنگەی فەرهەنگی مرۆڤدۆستییەوە داڵدەدانی ئاوارەکان بە ئەرکێکی مرۆیی بەرز دادەنێت ، کە لە ترسی زوڵم و تووندوتیژی لە ناوچەکانی دیکەی عێراق و دەوروبەرەوە پەنایان بە هەرێمی کوردستان هێناوە. هەر لەو دیدارەدا ئاماژەیدا بە هۆکاری ڕێگرییەکانی بەردەم دووبارە گەڕانەوەی ئاوارەکان.

لەلای خۆیەوە وەزیری کاروباری مرۆیی پۆڵۆنیا، خۆشحاڵی خۆی بە سەردانکردنی هەرێمی کوردستان دەبڕی و هیوای خواست شاندی یاوەری مرۆیی پۆڵۆنیا و داوای لە هەرێمی کوردستان کرد، کە لە ژمارەیەک شارەزای فریاگوزاری مرۆیی و سەرۆکی ڕێکخراوی خێرخوازیی پێکهاتبوو.

مەسرور بارزانی پەیوەست بەو بابەتە تیشکی خستە سەر فەرهەنگی مرۆڤدۆستی و لێبووردەیی گەلی کورد و ڕایگەیاند، ئەوەی هەرێمی کوردستان لەبارەی شۆێنی نیشتەجێبوون و خزمەتگوزاریی سەرەتایی و پەروەردە و خوێندن بۆ ئاوارەکانی دابینکردووە، کارێکی مرۆیی گەورەیە و جێی شانازیی هەموانە. دووپاتیشی لە هاوکاری وڵاتەکەی بۆ هەرێمی کوردستان لە بواری پێشکەشکردنی یارمەتی مرۆیی زیاتر کردەوە.

پەرەپێدان و بەردەوامیدان بە پەیوەندییە دووقۆڵییەکان و ڕاوێژکاری لە بواری کاری مرۆیی لە نێوان هەرێمی کوردستان و کۆماری پۆڵۆنیا و ڕێکخراوە خێرخوازە خۆجێییەکان، تەوەرێکی دیکەی گۆبوونەوەی نێوان مەسرور بارزانی و خاتوو بێناتا بوو.

پارتی دیموکراتی کوردستان و خانەی ڕاپەڕاندنی بزووتنەوەی گۆڕان کۆبوونەوە

پارتی و گۆڕان جەخت لە توندوتۆڵکردنەوەی پەیوەندییە دووقۆڵییەکانیان دەکەنەوە

دوێنێ چوارشەممە مەکتەبی سیاسیی پارتی دیموکراتی کوردستان و خانەی ڕاپەڕاندنی بزووتنەوەی گۆڕان کۆبوونەوەی دواتر ڕاگەیەندراوێکی هاوبەشیان بڵاوکردەوە، لە بەشێکی ڕاگەیەندراوەکەدا هاتووە کە لە کۆبوونەوەکەدا ئاماژە بە توندوتۆڵکردنەوەی پەیوەندییە دووقۆڵییەکان و کۆبوونەوە و تیایدا چەند بابەتێکی هەستیار و گرنگ خرانەبەر باس و گفتوگۆ، لەوانە:

یەکەم: توندوتۆڵکردنەوەی پەیوەندییە دووقۆڵییەکان و ڕێکخستنەوەیان بە گوێرەی قۆناغەکە، هەلومەرجی سیاسی و ئابووریی کوردستان و پەیوەندییە دیپلۆماسییەکان، پێشکەوتن و پاراستنی بەرژەوەندییە باڵاکانی گەل و نیشتمانداً بێت.

ئەمەش دەقی ڕاگەیەندراوەکەیە:

دوێنێ چوارشەممە 2018/12/12 لە هەولێر خانەی ڕاپەڕاندنی بزووتنەوەی گۆڕان و مەکتەبی سیاسیی پارتی دیموکراتی کوردستان هەروەها پەیوەندی لەگەڵ حکوومەتی فیدرالْ و وڵاتانی دەورووبەر کە بە شێوەیەکی گشتی ئەم پەیوەندییە دووقۆڵییە لە خزمەت پێشکەوتن و پاراستنی بەرژەوەندییە باڵاکانی گەل و نیشتماندا بێت.

دووەم: پێکەوە هەوڵی دروستکردنی یەکگوتاریی سیاسی و دیپلۆماسیی هاوبەش بۆ بەرگریکردن لە بڕیارە ناڕەواکانی بەغدا بەرامبەر هەرێمی کوردستان و ئەو پێشێلکارییانەی بەرامبەر هەرێم و هاووڵاتیانی ئەنجام دەدرێت.

سێیەم: سەبارەت بە پێکهێنانی کابینەی نۆیەم و ئۆرگانەکانی دیکە، گفتوگۆ کرا و بیروڕا گۆڕدرایەوە و هەردوولا لەسەر ئەوە کۆک بون کە قۆناغەکە و هەلومەرجەکە یەکڕیزی و مشوورخۆریی هەموو لایەکی پێویستە و دەبێت بە ئاراستەی جددی بۆ باشترکردنی بژێوی ژیانی خەڵکی کوردستان و ڕیفۆرمی پێویست لە بواڕە جیاجیاکاندا بۆ دابینکردنی زیاتری سەقامگیری و دڵنیایی و بەهێزبوونی هەرێم بۆ بەرگەگرتنی تەحەدییەکان، هەنگاوی گونجاو هەڵێنرێت.

مەکتەبی سیاسیی پارتی دیموکراتی کوردستان
خانەی ڕاپەڕاندنی بزووتنەوەی گۆڕان

کەمال کەرکووکی:
پارتی پێبیاشە کوردێکی بێلایەن ببێتە پارێزگاری کەرکووک

کەمال کەرکووکی، بەڕپرسی ئەنجوومەنی سەرکردایەتیی کەرکووک -گەرمیانی پارتیی دیموکراتی کوردستان ڕایگەیاند، لەگەڵ هەموو لایەنەکان لە هەوڵی ئەوەداین دۆخی کەرکووک ئاسایی بکرێتەوە. دەشڵێت، پارتی پێیباشە کەسێکی بێلایەن ببێتە پارێزگاری کەرکووک. لەبارەی دۆخی ئێستای کەرکووک، کەمال کەرکووکی بۆ ڕووداو ڕایگەیاندووە: ڕەوشی کەرکووک ئێستا زۆر خراپە، بەداخەوە دوای ئەو خیانەتەی کە کەرکووک هەرزانفرۆشکرا لە لایەن تاقمێکی خیانەتکار لە 16ی ئۆکتۆبەر، ئاسایش و سەقامگیری نییە، خەڵک دەڕفێندرت و دەکوژرێت. سەبارەت بە هەوڵەکان بۆ ئاساییکردنەوەی دۆخی شارەکە و دانانی پارێزگار، کەمال کەرکووکی دەڵێت: ئێستا وەکو پارتی لە هەوڵی ئەوەداین ئەو دۆخە چاکبکرێتەوە، لەگەڵ گشت لایەنەکان کار دەکەین نەک تەنها یەکێتی، یەکێتیش بەشێکە لە لایەنەکانی دیکە. کەمال کەرکووکی گوتیشی: وەکو پارتی بۆچوونمان بۆ گەڕانەوە بۆ کەرکووک ئەوەیە دەبێت دۆخی کەرکووک بەپێی مادەی 140 ئاساییبکرێتەوە، بۆ ئەوەی دۆخەکەش ئاسایی بکرێتەوە و سەرژمێری و ریفراندۆم بکرێت، دەبێ ئەو هێزە چەکدارانەی لەناو کەرکووک هەن هەموویان دەربچن و ڕادەستی هێزی ئەمنی خۆجێی بکرێت، کە پێکهاتەکەی لە خەڵکی کەرکووک بێت، پێشمەرگە و سوپاش لە دەرەوەی کەرکووک بن بە هەمان شێوەی پێش ساڵی 2014. سەبارەت بە میکانزمی دابەشکردنی پۆستەکانی کەرکووک دوای ئاساییکردنەوەی دۆخەکە، کەمال کەرکووکی بە باشی دەزانێت بۆ ئەم قۆناخە کەسێکی بێلایەن بکرێتە پارێزگاری کەرکووک کە هەموو لایەنەکان لەسەری ڕەزامەند بن، خزمەتی کەرکووک بکات و ئێمەش پشتیوانی بێ تاوەکو هەڵبژاردن دەکرێت.

تەرەمپ بڕیاری بە جێنۆسایدناساندنی تاوانەکانی داعش دژ بە کریستیان و ئێزدییەکان واژۆ دەکات

مەترسی بەشار مەتی وردە، مەترسی ئەبرەشیەی کلدانی لە هەولێر، لە مەراسیمی واژۆکردنی بڕیاری (HR390) لە لایەن دۆنالد تەرەمپ، سەرۆکی ویلایەتە یەکگرتووەکانی ئەمەریکاوە، ئامادە بوو.

ئەبرەشیەی کلدانی لە هەولێر بڵاوی کردەوە کە مەترسی بەشار مەتی وەردە، بەیانیی ڕۆژی سێشەممە 2018/12/11، لەسەر بانگهێشتی کۆشکی سپی، ئامادەی مەراسیمی واژۆکردنی بڕیاری (HR390) بووە لە لایەن تەرەمپەوە، ئەو بڕیارەی تەرەمپ لەبارەی بە جینۆسایدناساندنی تاوانەکانی داعشە لە دژی مەسیحی و ئێزدییەکان لە عێراق و سووریا. هاوکات بەڵێنێکی حکوومەتی ئەمریکاش لەخۆوە دەگرێت لە بارەی هاوکاریکردنی مرۆیی پێویست بۆ مەسیحی و کوردانی ئێزدی لە عێراق و سووریا و سەرلەنوێ ئاوەدانکردنەوەی ناوچە ئازادکراوەکانیان و شوێن پێهەڵگرتنی بەرپرسانی ئەو تاوانانە. لە بۆنەیەکیشدا کە پێش دەستپێکردنی مەراسیمەکە ئەنجامدراوە، مەترسی بەشار وەردە جەختی لەوە کردووەتەوە کە دەبێ هەموو هەوڵەکان یەکبخرێن بۆ ئەوەی ئەو دروستکەرانی بڕیار مافی قوربانییان گەڕەنتی بکەن.

سەرۆک بارزانی: تا یەک دەقە پێکەوە مابین پێم خۆشە پەیوەندییەکانمان باش بن و هاوکار و پشتیوانی یەکتر بین

ئەو متمانەیەی میللەتی کورد بە پارتیی داوە، پارتیش ئەو متمانەیە بۆ خزمەتی ئەوان بەکاردێنێت

حکوومەتێکی بەهێز دادەمەزرێت، گۆڕانکاریی بنەڕەتیش لە هەموو بوار و هەموو فەرمانگەکاندا دەکرێت

گۆڕانکاری و چاکسازی گەورە دەکرێت

شۆڕشی ئەیلوول ئیرادە و یەکڕیزی و باوەڕبەخۆبوونی لە ناو نەتەوەی کورددا دروستکرد

دوێنێ لەرێورەسمێکدا لە دەزگ بەئامادەبوونی سەرۆک بارزانی یادی داستانی گەلی زاویتە لۆمانا کرایەوە، سەرۆک بارزانی وتارێکی پێشکەش کرد ئەمەش دەقەکەیەتی:

بەناوی خوای مەزن و دلۆڤان

ئامادەبوانی بەڕێز

زۆر سوپاس کە ئەم دەرفەتەتان ڕەخساند و منتان داوەت کرد، کە لەم ڕۆژە پیرۆزەدا لەگەڵ ئێوەدا بەشدار بم، لە ڕۆژێکی میژوویی، بەڵکو ڕۆژێکە میژووی دروست کرد، کاتێ شۆڕشی ئەیلوول دەستی پێکرد، زۆر کەم هەبوون کە ملیان دایەبەر، چونکە هەلومەرجی ئەو سەردەم زۆر جیاوازبوون، شتی لە هەمووی گرنگتر ئەوە بوو کە میللەتێک دروست ببێت، نەوەیەک دروست ببێت باوەڕی بە خۆ بێت، خاوەن ئیرادە بێت، ئەوەش دەبوایە بە کردار بسەلمێندرێ، بۆ نەوەی تازە و بۆ میللەتێک، کە ئەگەر ئیرادە و باوەڕ بەخۆبوونێک هەبێت، لە هەموو چەکێک بەهێزترە و سەرکەوتنیش مسۆگەرترە،کە شۆڕشی ئەیلوول دەستی پێکرد ئەوە نەبوو میللەتی کورد ببیەوێ شەڕ بکات یان خوێن بڕێژێت، شۆڕشی ئەیلوول دژێژەپێدەری هەموو شۆڕش و ڕاپەڕینەکانی پێش ئەو سەردەمە بوون، بەڵام لە قاڵبێکی نوێدا کە شۆڕشێکی نەتەوەیی سەرتاسەری بوو ، شۆڕشەکانی دی ناوچەیی بوون، بەڵام شۆڕشی ئەیلوول شۆڕشێکی سەرتاسەری بوو ، شەرەفێکی مەزنە بۆ ئەم دەڤەرە، کە بووە لانە و بنکەی شۆڕش.

کاتێ ڕژێمی عێراق هەموو ئیمکانیاتی خۆی بەکارهێنا ، زۆرجار شۆڕش تووشی شکست هات و پەرت و بڵاو بوو ، کەم بەخۆڕاگری مانەوە، گەیشتە ڕادەیەک ئایا دەکرێ شۆڕش بەردەوام بێت یان بەردەوام نەبێت، ئەو شەڕەی لە ڕۆژی 1961/12/12 لە گەلی زاویتە و لۆمانا کرا، زیاتر لە موعجیزە دەچێت نەک شەڕێک، دوو لیوای سوپای عێراق، لیوایەکی سوپا و لیوایەکی قوەی سیارە، لێرە لەدهۆکەوە جوولەیان کرد و هاتن، ئەو لەشکرەی پێشمەرگەش کە ئەوکات لەوێ کۆبوونەوە و بڕیاریاندا لەپێناوی میللەتی خۆیاندا بمرن، ئەویش هەموویان لەوێ کۆبوونەوە، شەڕێکی زۆر گەورە ڕوویدا، لە ڕاستیدا دەتوانین بڵێین دایکی هەموو داستانەکانە، هەموو داستانەکانی دی ئیلهام لەم داستانە وەردەگرن، هەردوو لیوای هێزەکانی حکوومەتی عێراق، لە چەند سەعاتێکدا تار و مار کران، بۆ یەکەم جار بوو زیاتر لە 1500 پارچە چەک کەوتە بەر دەستی پێشمەرگە، یەکەم جار بوو چەکی ڕووسی کلاشینکۆڤ و سمینۆڤ و دکتاریۆف بکەونە دەستی پێشمەرگە، ئەم شەڕەی وای کرد مەعنەویاتی خەڵکی کوردستان بەرز ببێتەوە، دەستە دەستە گەنج لە هەموو ناوچەکان پەیوەندییان بە شۆڕشەوە کرد، ئەم شۆڕشە ئومێدێکی بۆ خەڵکی کوردستان دروست کرد، کە پێشمەرگە ڕۆژ بە ڕۆژ سەرکەوتن وەدەست دێنێ، حەکایەتێک هەیە باسی دەکەم، یەکێک لەو قارەمانانە کە دواتر شەهید بوو و لەو شەڕەدا بەشدار بوو عومەر ئاغای دۆلەمەڕی بوو، بۆی گێڕامەوە، کە گەنجێکی حەڤدە هەژدە ساڵی تفەنگچیکی قرمی پێ بوو، نەدەترسا و نەیدەزانی مردن چییە، بەڵام نەشارەزا بوو و نەیدەزانی شەڕ بکات، کاتێ سوپا شکا فڕۆکە زۆر هات و تا پێیان کرا بۆردومانی کرد، کاتێ مرۆڤ لە نزیکەوە فڕۆکە ببینێ ئاگرێک لە دواوەی دەردەچێت، کاتەکەش بەرەو ڕۆژئاوابوون و تاریکی دەچوو ، فڕۆکە هێندە نەوەی بوو و ئاگر لە گرۆز لە دواوەی دەردەچوو، دەڵێ ترسان جوولەی ئەو گەنجە ببێتە هۆی ئاشکرابوونی پێشمەرگە، بۆیە پێم گوت دانیشە مەجوولێوە شەڕ بەو شێوەیە ناکرێ وەرە ئەم لاوە کوڕم، بەڵام گەنجەکە ڕانەوستا و تفەنگی بە فڕۆکەوەنا، لەو کاتیش فڕۆکەکە بەرز بۆوە و گەنجەکە کە ئاگری فڕۆکەی بینی گووتی لێمدا، پێم گووت وەرە شەڕ بەو شێوەیە ناکرێ، گەنجەکە گووتی وەڵا کونێکی هێندە گەورەم تێکرد، ئەدی ئەو ئاگرە لە چی هاتەدەرێ. مەبەستی من لە گێڕانەوەی ئەو حەکایەتە ئیرادەیە، کاتێ ئیرادەت هەبوو، کاتێ ئیرادە دروست کرا، بەڵێ بەو جۆر تفەنگ پێوەنانە شەڕی مێک هنتەر و ئەوانە دەکرێ و سەریش دەکەوی، کاتێ ئیرادەشت نەبێ هەر چ چەکێکت هەبێت شکست دێنی، شۆڕشی ئەیلوول ئیرادە و یەکڕیزی و باوەڕ بەخۆبوونی لە ناو نەتەوەی کوردا دروست کرد، ئەوە شۆڕش بوو، شۆڕش هەر ئەوە نییە تفەنگ هەڵبگری و تەقە بکەی، شۆڕش بیروباوەڕ و باوەڕ بەخۆبوونی دروست کرد، ئەوەش بووە دەروازەی سەرکەوتنی یەک لە دوای یەک، وەکو چۆن ئاگر دەپوش و پەلاخ بەربێ، شۆڕشیش بەو شێوەیە بڵاوبۆوە و لە هەموو شوێنێکەوە خەڵک پەیوەندیی بە شۆڕشەوە کرد، حکوومەتی عێراقیش گەیشتە قەناعەت کە بەشەڕ هیچ بەدەست نایەت، هەوڵی دیکەیان دا و سەرنەکەوتن، لەبەرئەوە وای بۆ دەچم لە ڕاستیدا شۆڕشی مەزن لە گۆڕینی بیروباوەڕی خەڵکدا بوو، شۆڕشی مەزن لەو چاکسازییە کۆمەڵایەتیانەدا بوو کە دروستی کرد، شۆڕشی مەزن ئەو باوەڕبەخۆبوونە بوو کە دروست کرا، ئەوە یەک لەو نموونانە بوو کە من ویستم لەمڕۆدا باسی بکەم.

ئەمڕۆش زۆر لەو قارەمانانە شەهید بوون و ئەمری خوایان کرد، چونکە ماوەیەکی زۆر درێژی بەسەردا چووە، بەڵام هەموو کاتێک ناو و ڕەفتاری ئەوان بە زیندوویی دەمێنێتەوە، هەموو کاتێکیش ئەوان تانجی سەری هەموومانن، چونکە لە ڕاستیدا نەوەی دوای ئەوانیش وا فێربووین کە شۆڕش و کوردایەتی و پێشمەرگایەتی مانای چییە، جێگەی ئەو شەهیدانە و هەموو شەهیدان بەهەشتی بەرین بێت لەوێشەوە ئەو تەحەدیاتە هەر ماوە، دڵنیابن هیچ جارێک نییە تی ئێمە ئەوە نەبووە ڕۆژێک لە ڕۆژان خوێن لە یەک کەس بێت،چ لە ئێمە چ لە بەرامبەرمان، هیچ جارێکیش بڕیاری ئەوەمان نەداوە ئێمە بچین دەست بەشەڕ بکەین، ئەما داستانی 1961/12/12 ئێمەی فێرکرد ئەگەر کەرامەت و شەرەفی میللەتی ئێمە کەوتە بەر هەڕەشە، ڕوح لەوکاتدا زۆر هەرزان دەبێت و سەدان خورت پێڕاگەیشتوون دەتوانن شەڕی ئەبرامز بکەن، ئەوە ئەو فەرهەنگەیە کە من بە سەرکەوتنی دەزانم، چاوت لەوە نەبێ غەدر لەکەس بکەی، بەڵام هیچ جارێکیش ئەوە لە بیری ئێمە نەبێت تەسلیمی کەسانێک ببین، لە ڕاستیدا هەموو ژیان ژیان نییە، ئەو ژیانە ژیانە کە بەسەربەرزی لەناو میللەتی خۆتدا بژی، یان لەپێناوی میللەتی خۆتدا خوێن بڕێژی، ئەوە ژیانە، ئەگینا ژیان چەند ساڵێکی تەمەنە و هێندە نایەنێ مرۆڤ بەرامبەر خوا و میللەت و شەهیدەکانی خۆی سەرشۆڕ بێت. ئەمڕۆ ڕۆژێکی پیرۆزە و جارێکی دی دەڵێم ڕۆژێکە میژووی دروست کردووە، هەزار ساڵاو لە شەهیدانی ئەو داستانە و داستانەکانی دواتر و هەموو شەهیدان، ساڵاو بۆ خانەوادەی هەموو شەهیدان، سوپاس بۆ خوا ئەمڕۆ خەڵکی کوردستان خاوەنی لەشکرێکە ڕۆژ بەڕۆژ بەرەو پێشتر و بەهێزتر دەچێت، سوپاس بۆ خوا تا پێشمەرگە هەبێت، کە هەر دەمێنێت، خەڵکی کوردستان پشتڕاست بێت، دڵخۆش دەبن و ئیشائەڵڵا کەس ناتوانێ کەرامەتیان پێشێل بکات.

بەپێویستی دەزانم باسی ئەمڕۆش بکەین، ئەو ڕۆژ و ڕۆژانی دواتر ئەمڕۆیان بۆ ئێمە دروست کرد، ئێستا ئێمە لە قۆناغێکی دیکەداین، لەم ساڵدا دوو هەڵبژاردن کران، یەکێک لەسەر ئاستی عێراق بۆ پەرلەمانی فیدراڵی، یەکیش بۆ پەرلەمانی کوردستان، لە ئاستی پەرلەمانی عێراق، زۆر کەس تەسەورێکی وایان بۆ دروست ببوو کە لەوانەیە پارتی تووشی شکستێکی ئەوەندە مەزن ببێت هەڵنەستێتەوە، بەڵام پێشبینی ئەوان ڕاست دەرنەچوو، ئێمە دەمانزانی پێشبینییان ڕاست دەرناچێت، بەڵام باش بوو هەموشتێک بە ئەزموون و تاقیکردنەوە ئەنجام وەرگری و پیشانی خەڵکیش بدەی، لە ئاستی هەموو عێراق وەکو حزب، پارتی بە حزبی یەکەم دەرچوو،سوپاس بۆ گەلی کوردستان بەڕاستی پاداشتی پارتیی دایەوە، لەسەر ئەو هەڵوێستە نەتەوەییانەی پارتی سازشی لەسەر نەکرد، ئەو تەجروبەیەی بەسەر هەموو لایەکدا چوو، ئەمڕۆ مەعلوم بوو بێ پارتی هیچ بڕیارێک نادرێت، بەتایبەتیش لە کوردستان، لەسەر ئەو بنەمایە مامەڵە دەکرێت، ئێوە دینتان مانگێک نابێت سەفەری بەغدام کرد، پار ئەم کاتە سەری ئێمە لەوێ داواکرا بوو، هەموو کاتێک ئامادەم سەری خۆم لەسەر ئەو ڕێبازە دابنێم و لای من زۆر شانازیە، بەڵام هیچ کاتێک سازش لەسەر خوێنی شەهید و کەرامەتی میللەتی خۆمان ناکەین، ئەما هەر کاتێک تروسکایی ئومێدێک هەبێت، بۆ ئەوەی بە لێکتێگەیشتن کێشەکانمان چارە بکەین، دیسان ئەو دەرفەتە لە دەست نادەین، ئێمە نەبووین دەرگای بەغدامان داخست، بەغدا بوو دەرگای خۆی داخست بوو، ئێستا دوای هەڵبژاردن و ئەو تەجروبەیەی بەسر ئەوان و ئێمەشدا هات، دەرفەتێکی تازە هاتۆتە پێش، زانیمان کەشێکی تازە دروست بووە، عادل عەبدولمەهدی مرۆڤێکی تێگەیشتییە، من لەمێژە دەیناسم، مرۆڤێکە باوەڕی بە مافی میللەتی کورد هەیە، لەگەڵ خەڵکی پێش خۆی جیاوازە، ئومێدەوارم لە کاری خۆی سەرکەوتوو بێت، پشتیوانی خۆیشم لێکردووە، پێشتر پێم گوتووە و ئێستاش دووپاتی دەکەینەوە تا یەک دەقەپێکەوە مابین پێم خۆشە پەیوەندییەکانمان باش بن و هاوکار و پشتیوانی یەکتر بین، چونکە کێشەی ئێمە لەگەڵ بەغدا چارەسەر دەبێت، هیچ کاتێک نەم گوتووە بە زۆر و شەڕ چارە بکرێ، گوتوومە دژی شەڕین بەڵام تەسلیمی هیچ زۆرداریێک نابین، ئەگەر ناچاربین بەرگری دەکەین، بەڵام ئێمە بچین شەڕی خەڵکی دی بکەین، ئەوا هیچ جارێک ئەو بڕیارە نادەین، بەڵام هیچ کاتێکیش تەسلیمی هیچ هێزێکی دونیا نابین کە بێت بەزۆر لەسەرمان فەرز بکات، ئەوەیە مەبدەئی ئێمە، لێکتێگەیشتنێکی باش هەبێت، ئێمە ئومێدمان هەیە زۆر کێشە چارە بکەین، بەڵام دیسان پێویستە چاوەڕێ بین بزانین چەند دەکرێ و چی دەکرێ، لەبەرئەوە نامەوێ پێشبینی بەرز بکەمەوە، بەڵام تاڕادەیەک ئومێد هەیە کێشە چارەسەر بکەین، بەڵام جارێکی دیکەش دەیلێمەوە ئەوە لەسەر مەبدەئو ستراتیژی ئێمە نییە، بۆ خاتری بەرژەوەندی و پێکەوەژیانێکی باشە، کێشەکانمان بە ئاشتی و خۆشی چارەسەر بکەین، ئێمە شەڕمان نەویستوە، ئەوانەی پێیان وابوو بەشەڕ کێشە چارەسەر دەکەن، کە حکوومەتەکانی پێش ئەوانیش نەیانتوانی بەشەڕ بیکەن، پێیان چاک نەبوو، جارێکی دی گەڕانەوە، باشە گرفت نییە، با بزانین، چەند دەکرێ و چی دەکرێت، چونکە هێشتا زۆر کێشەی ناوخۆ ماون، نەک هە لە نێوان ئێمە و بەغد، بەڵکو لە نێوان هێزە سیاسییەکانی عێراق خۆیشیان ماون، ڕۆڵی ئێمە ڕۆڵێکی ئیجابی بووە و ئیجابیش دەبێت هەتا ئەوان ئیجابی بن.

سەبارەت هەڵبژاردنی کوردستان، جارێکی دی پێم خۆشە لە دڵەوە سوپاسی خەڵکی کوردستان بکەم بۆ ئەو متمانەیەی بە پارتیان داوە، پاداشتی پارتیی کردووە، کاتی هەڵبژاردن لە دووسێ جێگا لێڕەش و لە زاخۆ و چەند شوێنی دیکەش لە قسەکانی خۆمدا گوتوومە ئەگەر پارتی بە هێز دەرچوو، گۆڕانکاریی گەورە و چاکسازیەکی گەورە دەکەین، سوپاس بۆ خوا پارتی بە هێزێکی مەزن دەرچوو، ئەوا دەستمان پێکردووە گۆڕانکاری و چاکسازی گەورە دەکرێت، بنەمایەکی باشیش دانداوە بۆ پارتی و لە خزمەتی گەلی کوردستانیشدا بێت، لەبەرئەوە گەشبینم و گفتوگۆ لەگەڵ لایەنەکانی دی دەستی پێکردووە، بەڵام لە بارودۆخێکی تازە دایە، پارتی نابێ بڵێ من زۆر کورسیم هێناوە و سەرکەوتنم بەدەست هێناوە و بەغرور هەڵسوکەوت بکات، بەڵام بێ گومان ئەو بارودۆخی پەنجا بە پەنجا و ئەو کۆسپانە دەهاتنە ڕێگە ئەو بارودۆخە نەما ، ئەو متمانەیەی میللەتی کورد بە پارتیی داوە، پارتیش ئەو متمانەیە بۆ خزمەتی ئەوان بەکاردێنێت، برادەرانی دی لەگەڵمان شەریک بن بەخێربێن، بەڵام پارتی بۆ شێوازی جاران ناگەڕێتەوە کە حکوومەتی پێ دادەمەزرا و کاری پێ دەکرا، لەبەرئەوە ئومێدمان هەیە چاکسازیی گەورە بکەرێت، پێشمان خۆشە لایەنەکان دی بەشدارین، ئێستاش لیژنەیەک دانداوە، گفتوگۆ لەگەڵ هەموو حزب و لایەنەکانی دی دەکەن، با ببینین ئەوەی لەبەرژەوەندی دابێت ئەوە دەکرێت، حکوومەتێکی بەهێز دادەمەزرێت، گۆڕانکاریی بنەڕەتیش لە هەموو بوار و هەموو فەرمانگەکاندا دەکرێت، جارێکی دی سوپاسی ئێوە دەکەم بۆ ئەم بۆنەیە، کە منتان بۆ ئەم ڕۆژە پیرۆزە داوەت کرد، هەر سەرکەوتووبن و خوا هاریکار بێت.

www.xebat.net
پێنج شەممە 2018/12/13 ژمارە (5653)
خەبات

فارس قادر فەتح عەبدوڵڵا*

نامەیە یان بۆ ئاگایی و نەزانین

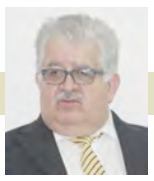
لە ڕۆژنامەی کوردستانی نوێ، ژمارەی 7731 لە بەرواری 2018/12/3 ڕۆژی دووشەممە لە ستوونێک بە ناوی (کەمین پۆلەتیک) لە لاپەڕەی 2ی ڕۆژنامەکە، بابەتێک نووسراوە لە لای برادەرێک بە ناوی (خەلەف غەفور) هەرچەندە بڕواناکەم ئەمە بە ئاگا و ویست و سیاسەتی هەڤاڵانی سەرکردایەتیی یەکێتی بێت، بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا لە ڕۆژنامەیەکی زمانحاڵی یەکێتی بڵاوکراوەتەوە و ناکرێ بگوترێ ڕەئی خۆیەتی و هیچ پاساوێک قبووڵ نییە، گەر بۆی بدۆزنەوە، هەروەک کورد گوتەنی (عوزر لە قەباحەت گەورەترە) گەر بگوترێ ئاگامان لێی نەبووە یان ڕەئی خۆیەتی، جا ئەمە بۆ بەڕێزیان لێدەگەڕێین، با بزانین خۆیان دەچنە بن چ بارێکەوە و کام حاڵەت یەکلادەکەنەوە و هەڵدەبژێرن.

لە بابەتی ئەم بڕادەردا هاتووە لە سەرەتا باسی گرنگی دانیشتنی نێوان پارتی و یەکێتی دەکات و ئاماژە بەوەش دەکات هەردوولا دوو هێزن کە تەواوکەری یەکترن و بەبێ یەکترین ناتوانرێت ئیدارەی کوردستان بەڕێوە ببردرێت و کۆمەڵێک بابەتی تر دەڵێت و باسی ڕۆژی سەرۆک بارزانی و مام جەلال دەکات و ئاماژە بەوە دەکات و دەڵێت: کاتی خۆی هەرچەند کۆبوونەوە و دانووستاندن لە نێوان هەردوولا کرابا، تا ئەم دوو بەڕێزە بڕیاریان نەدابایە، هیچ ڕێککەوتنێک سەری نەگرتووە. بە هەرحاڵ لە هەردوولا هەموو دامودەزگا و دەستەکانی سڕیتەوە و ئاماژەی تەنها بە وجودی سەرۆک بارزانی و جەنابی مام جەلال کردووە، بەمشێوازە هاتووتە ئاخاوتن و کە مەبەستێکی نا مەعقولی هەیە لەناو نووسینەکەی و دەڵێت (لە سەدەمی مام جەلالیش سەرەڕای دەیان کۆبوونەوەی مەکتەب سیاسی و سەرکردایەتی لە کۆتایی بارزانی و تاڵەبانی دوا قسەیان کردووە و دەڵێت بۆ ئێستا بەستنی کۆبوونەوەی لوتکە لە نێوان مسعود بارزانی و پاڤێل تاڵەبانی پێویستییەکی هەنووکەییە ؟! و دەڵێت دوا قسە لەسەر دۆخی ئێستا پاڤێل کردوویەتی! لە لایەن یەکێتی و باشترە پارتی خۆی لەو ڕاستییە نەدزێتەوە! و دەڵێت دانیشتنی نێوان بارزانی و پاڤێل تاڵەبانی هەم ئەرکەکە ئاسان دەکات، هەمیش کات دەگێڕێتەوە! لە کۆتایشدا دەڵێت: ئەو ڕاستیەش خۆ لێدزینەوەی ناوێت).

لێرەدا چەندین پرسیار دێتە بەردەمان و ناکرێ بەبێ وەڵام بەسەریدا تێپەڕین، دەپرسین ڕاستە کوردستانی نوێ زمانحاڵی ڕایانی یەکێتییە و پێویست بە پرسیارکردن ناکات، بەڵێ زمانحاڵە، بەڵام ئایا نووسەری ئەم بابەتەش ڕاسپێردراوە وا بنووسێت، یان لە کۆتایی گەمەکە وەک هەموجار دەڵێن ڕەئی خۆیەتی، کە ئەمەش قابیلی قبووڵ نییە لە ڕۆژنامەیەکی زمانحاڵ ئەم وەڵامە بدرێتەوە، یان بگوترێ کەس بە کەس نییە و کەس ئاگای لە کەسی نییە و ئەمەش ناکرێ و مەعقول نییە، یان ببورن بە سەرماندا تێپەڕی، ئەم وەڵامەش قبووڵکردنی ئاسان نییە، دەبێ لێبووردن کاتێک لە هەڵە هەبێت کە هەڵە چاک بکرێنەوە و شەرم نەکەن و بڵێن کە هەڵەکراوە، یانیش یەکێتی دەبێ بچێتە بنبالّی کە بگوترێ بەپێی ئەم قسانەی کە (خەلەف غەفور) کردوویەتی، باڤێل تاڵەبانی ڕاسپێردراوە و ئەو تەمسیلی هەموو یەکێتی دەکات، جا ئەوکات هەموو شتەکان دەگۆڕدرێن و دەکرێ چەندین پرسیار بکەین و بە بیریان بێنینەوە و بڵێین لە هەموو ژیانی پارتی کە لە لایەن برایانی یەکێتی بە حزبێکی بنەماڵە پێناسە کراوە، بۆ یەکجاریش ڕووی نەداوە یەکێک لە دەرەوەی سەرکردایەتیی پارتی بتوانێت بڕیارێک بدات، یان سەرپەرشتی کۆبوونەوەیەکی گرنگ بکات و بە ناوی بنەماڵە، سەرکردایەتی بەلاوە بنێت، بەداخەوە گەر لە لایەن یەکێتی وای لێهات، کەواتە پاڤێل سەرکردایەتی بەلاوە ناوە و لە لایەک لە لایەکی تر گەر وای لێهات، کەواتە خیانەتی 16ی ئۆکتۆبەریش لە بڕیارێکی شەخسی پاڤێل و گرووپەکەی دەچێتە دەرەوە و ئەوکات دەبێ برایانی یەکێتی بچنە بنبالّی و قبووڵی بکەن و بە کورتی لە حزبێکی ڕێکخراوەیی دێموکراسی، یاخود سۆشیالدێموکراتی دەبێ بە حزبێکی بنەماڵەیی و مەزاجی دوور لە دێموکراسییەت و بەپێچەوانەوە پەیڕەوکردنی عەقڵییەتی کوێخا و ئاغایەتی و ڕەعیەت، ڕەنگە بنەما ئەخلاقییە بنەماڵەیەکەش لە دەست بدرێت و بڵێین خۆزگەم بنەماڵەش با هەر باشتر بوو، کەواتە چ وەڵامی خەڵک دەدەنەوە کە دەیان ساڵە دژی بنەماڵەیی تەپڵ لێ دەدەن؟!

ئەم بۆچوونە و ئەم بیرۆکەیە، ناکرێ عەفەوی بێت و ناکرێ هەڵەی چاپ بێت و ناکرێ قەناعەتی شەخسی بێت، چونکە ڕۆژنامەکە ڕۆژنامەیەکی ئازاد نییە، بەڵکو بە پەرژینێکی سەوز، دەوردراوە و لە ناو چوارچێوەیەکی حزبییە، هەرچی لەم ڕۆژنامە بگوترێ و بنووسرێ، بە ڕەئی حزب وەردەگیردرێت، جا ئەم ڕەئیەی ئەم بەڕێزە لای ئێمەمانان لەناو پارتی قبووڵ نییە! ڕاستە بیستوومانە بەڕێز پاڤێل تاڵەبانی گوتوبەتی بەڕێز مسعود بارزانی لە شوێنی مامی منە، ئەمە ئەدەبێکی بەڕێزیانە و شتی ترمان نەبیستووە لە بەڕێزیان، بەڵام ئەوەی لە ڕۆژنامەکە نووسراوە، شرۆڤەیەکی ناهاوتا و نارێکە، ئەمە لە لایەک لە لایەکی تر سڕینەوەی یەکێتی و سەرکردایەتییە بەڕێزەکەیانە، هەروەک ئاشکرایە تا ئەم هەفتەیەش برایانی یەکێتی لە ژێر چەتری سەرکردایەتی کۆن و بە سەرپەرشتی هەڤاڵ کۆسرەت ڕەسوڵ کارەکانیان بەڕێوە بردووە، خۆزگە بۆ ئەم نووسینەش پێدابچوونەوەیان دەکرد، گەر ئەم بۆچوونە دووڕە لە ڕاستی و لەناو یەکێتی وەڵام دەبوو و دەدراوە، چونکە بۆ یەکێتی هەڵەیەکی مێژوویی، بۆ خەباتیان و سڕینەوەی سەرکردایەتییە و دڵنیام بۆ خودی بەڕێز پاڤێل تاڵەبانیش ئەم وتارەی کە نووسراوە گرفت و هەڵەیەکی مێژوویی و تێکدانی نێومااڵی یەکێتییە و سەرۆک بارزانیش پێویستی بە دیفاعی من نییە، زۆر لەوە گەورەترە، نزیکەی 50 ملیۆن کورد و جیهانیش شاهیدن کە ئەم سەرکردە و ڕابەرە کێیە و چییە و چ ڕابەرێکە، بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا بۆ ئێمەی پارتی و دڵسۆزانی ڕێبازی بارزانی ڕاستەقینەی کوردایەتی سەرۆک مەسعود بارزانی تاکە ڕابەر و ڕەمز و هێمای گەلی کوردستانە.

پاراستن و ئاوەدانکردنەوەی کوردستان ئەرکی هەموو تاکێکی دڵسۆزە

شێرکۆ حەبیب

کوردستانیان لە چاوەڕوانی پێهێنانی کابینەی نوێەمی حکوومەتی کوردستان دان، دوای ئەوەی سەرکردایەتیی پارتی دیموکراتی کوردستان ڕێزدار مەسرور بارزانی کاندیدکرد بۆ پۆستی سەرۆکایەتی حکوومەتی هەرێم.

هەڵبەتە سەرەتای کارەکانی ڕێزدار مەسرور بارزانی ئاسان نابێت، بەڵکو هەوڵێکی یەکجار سەختی دەوێت بۆ ئاسایی‌کردنەوەی بارودۆخەکە بەتایبەتی دوای نزیکەی چوار ساڵ لە شەڕی دژ بە تیرۆر و ئاڵۆزیی پەیوەندییەکانی نێوان بەغدا و هەولێر و قەیرانی دارایی، کە ئەمانە هۆکار بوون لە نیگەرانی هاوواڵتیان.

هاوواڵتیان ئومێدێکی زۆریان بە کابینەی نوێیە، کە بتوانێت زامەکانیان ساڕێژ بکات ئەگەر بە ڕادەیەکی کەمیش بێت، دۆخەکە بگەڕێتەوە ئاستی ئاسایی، بێگومان دەبێ ئاماژە بەوەش بکەین کە هۆکاری ئەم قەیران و لێکترازانە لە سەرووی توانای حکوومەتی هەرێم کە لەو ماوەیەدا بەوپەڕی شارەزایی و لێهاتوویی توانی تا ڕادەیەک بژێوی خەڵک دابینبکات، هەوڵەکان بۆ ئاساییکردنەوەی پەیوەندییەکانی نێوان هەولێر و بەغدا و گەڕاندنەوەی بودجەی کوردستان و لەگەڵ ئەو بارودۆخە نائاساییەی کوردستانیش بەخۆیەوە بینی، بەڵام حکوومەت توانی ئارامی و ئاسایشی کوردستان بەرقەرار بکات و گیان و سامانی هاوواڵتیان پارێزراو بێت، جگە لەمانە لە ماوەی سەرۆکایەتی ڕێزدار نێچیرڤان بارزانی کوردستان گۆڕانکاریەکی مەزنی بەخۆوە دی، بەتایبەتی هەولێر کە وەک پایتەختێکی مۆدێرن و سەردمیانە ئامادەی پێدەکرێت. ساتێک پارتی دێموکراتی کوردستان لە چاوەڕوانی پێهێنانی کابینەی نوێەمی حکوومەتی کوردستان دان، دوای ئەوەی سەرکردایەتیی پارتی دێموکراتی کوردستان ڕێزدار مەسرور بارزانی کاندیدکرد بۆ پۆستی سەرۆکایەتی حکوومەتی هەرێم.

هەڵبەتە سەرەتای کارەکانی ڕێزدار مەسرور بارزانی ئاسان نابێت، بەڵکو هەوڵێکی یەکجار سەختی دەوێت بۆ ئاساییکردنەوەی بارودۆخەکە بەتایبەتی دوای نزیکەی چوار ساڵ لە شەڕی دژ بە تیرۆر و ئاڵۆزیی پەیوەندییەکانی نێوان بەغدا و هەولێر و قەیرانی دارایی، کە ئەمانە هۆکار بوون لە نیگەرانی هاوواڵتیان.

هاوواڵتیان ئومێدێکی زۆریان بە کابینەی نوێیە، کە بتوانێت زامەکانیان ساڕێژ بکات ئەگەر بە ڕادەیەکی کەمیش بێت، بەڵام هێشتا بۆ ئاوارەکانی حوزەیرانی 2014 و دواتر نەوەک داعش بەتەنها کۆتایی نەهاتووە، بەڵکو شۆینەوارەکانی ئەوان و ئۆپەراسیۆنە سەربازییەکان ئەو بریانانەن کە هەموو ڕۆژ لەگەڵ یادەوەرییەکانیاندا دەکولێنەوە، ڕەعد یەحیا لە پەنجاکانی تەمەنیدایە و لە کەمپی نەمرودی نزیک لە مووسڵ دەژیێت، ئەو دەڵێت "بارانی چەند ڕۆژی ڕابردوو نزیکەی مەترێک ئاوی لەنێو خێوەتەکانماندا بەرزکردەوە". کەمپەکانی ئاوارەکانی نەنەوا هێشتا لە ئارادایە و پێناچێت چارەسەری کۆتایی ئاوارەکان کە خۆیان لە گەرانەوەیان بۆ ناوچەکانی خۆیانی دەبێن بەمزووانە بێتەدی. چەند هاوینێکی هەڵگری گەرمی سەروو 50 پلەی سەدی و چەند زستانێکی سارد و پڕباران بەڕێ دەکەن، داعش چوو، ئەمان هێشتا لەو کەمپانە ژیان بەسەر دەبەن کە کاتی خۆی لە ترسی داعش و چەکدارەکانی پەنایان بۆ هێنابوو، چیرۆکی ئاوارەیی بەشێک لە دانیشتوانی مووسڵ چیرۆکی ئازاری سەدان هەزار کەسی بێ ماڵ و حاڵی بێ نازە کە شەو و ڕۆژ بەدیار بەسەربردنی ژیانێکی شایستەی بەمرۆڤ هەڵدەکەنەوە.

باران، مەترسییەکی دیکە بۆ سەر ژیانی ئاوارەکانی نەینەوا لەنێو کەمپی نەمرود دیمەنی ژیانێکی دیکەی تەواو کارەستبار دەبینرێت

ئافرەتێکی بەتەمەن لەنێو کەمپی نەمرود:
پێدەچێت بارانیش وەکو ئینسانەکان ڕەحممان پێ نەکات

دوای زیاتر ساڵێک لەمەوبەر سەرۆکوەزیرانی پێشووی عێراق، حەیدەر عەبادی بە ڕاگەیاندنی کۆتایی هاتنی ڕێککراوی تیرۆریستی "داعش" گوێی دونیای جۆش دا، بەڵام هێشتا بۆ ئاوارەکانی حوزەیرانی 2014 و دواتر نەوەک داعش بەتەنها کۆتایی نەهاتووە، بەڵکو شۆینەوارەکانی ئەوان و ئۆپەراسیۆنە سەربازییەکان ئەو بریانانەن کە هەموو ڕۆژ لەگەڵ یادەوەرییەکانیاندا دەکولێنەوە، ڕەعد یەحیا لە پەنجاکانی تەمەنیدایە و لە کەمپی نەمرودی نزیک لە مووسڵ دەژیێت، ئەو دەڵێت "بارانی چەند ڕۆژی ڕابردوو نزیکەی مەترێک ئاوی لەنێو خێوەتەکانماندا بەرزکردەوە". کەمپەکانی ئاوارەکانی نەنەوا هێشتا لە ئارادایە و پێناچێت چارەسەری کۆتایی ئاوارەکان کە خۆیان لە گەڕانەوەیان بۆ ناوچەکانی خۆیانی دەبێن بەمزووانە بێتەدی. چەند هاوینێکی هەڵگری گەرمی سەروو 50 پلەی سەدی و چەند زستانێکی سارد و پڕباران بەڕێ دەکەن، داعش چوو، ئەمان هێشتا لەو کەمپانە ژیان بەسەر دەبەن کە کاتی خۆی لە ترسی داعش و چەکدارەکانی پەنایان بۆ هێنابوو، چیرۆکی ئاوارەیی بەشێک لە دانیشتوانی مووسڵ چیرۆکی ئازاری سەدان هەزار کەسی بێ ماڵ و حاڵی بێ نازە کە شەو و ڕۆژ بەدیار بەسەربردنی ژیانێکی شایستەی بەمرۆڤ هەڵدەکەنەوە.

لەتاو بارانی بەخۆڕ خەو و خۆراکمان نەماوە

لەنێو کەمپی نەمرود ئافرەتێکی بەتەمەن کە پێدەچوو ئەم چوار ساڵ ئاوارەییە تەواو شەکەتی کردبێت گوتی: پێدەچێت وەکو ئینسانەکان بارانیش ڕەحمان پێ نەکات، ئەوە چەند ڕۆژێکە لەتاو بارانی بەخۆڕ نە خەو و نە خۆراکمان نەماوە، هەرچییمان هەبوو وێران بوو، تەنانەت خیوەتەکەشمان و هەموو کەلوپەلەکانی نێوی لەبەر بارانا تێکچوو. ئەو ئافرەتە کە جلێکی نیلیی پۆشیبوو و دەمی هەڵپێچابوو، جگە لە چاوەکانی هیچ شوێنێکی دەموچاوی دیارنەبوون، ئەو لە پەنجاکانی تەمەنی دایە، لەنێو کەمپی نەمرود کە نزیک بە 30 کیلۆمەتر لە مووسڵەوە دووڕە دەژیت، ئەو پێش هاتنی داعش لە شارۆچکەی تەلەعفەر دەژیا، خاوەنی پێنج منداڵە و یەکێکە لە قوربانییەکانی شەڕ لە عێراق، نەزیرە کە هەموو قسەکانی پڕبوون لە گلەیی و گلەییەکانیشی پڕبوون لە سادەیی و ڕاستی گوتی: چەند ڕۆژێکە باران ژیانی لێ ئاڵۆزکردووین و لە هەموو شوێنێکی ئەم کەمپەوە ئاو دێتە ژوورەوە، قوڕ و لیتەی ناو کەمپ هەر باس مەکە، هیچ خۆراکێکمان دەست ناکەیت، لێرە ژیان زۆر بەقورسی دەڕوات و مەژی و مەمریە، خۆزگە بمانتوانیبا بگەڕێنەوە بۆ شوێنی خۆیان، کەس ئیش بۆ ئێمە ناکات تا بگەڕێینەوە و وەکو مرۆڤ بژیین.

بارانی بەخۆڕ ژیانی لێ تاڵ کردین و هەموو شتێکمان بوو بە ئاو

هەینی ڕابردوو بارانێکی بەخۆڕ پارێزگای نەینەوای هاوشێوەی زۆرینەی پارێزگاکانی عێراقی گرتەوە، بەڵام جیاواز لە هەمووان بۆ ئاوارەکان ئەم بارانە چیرۆکی زیاتر هەڵدەگرێت، هەزاران خێوەتی کەمپی ئاوارەکان لەگەڵ قوڕ و لیتە تێکەڵبوون و باران هەمووی تێک و پێکدا، هەرچی ئەوانەی ژێر خیوەتەکانیش بوون لەوپەڕی نەهامەتییدا ماونەتەوە کە هێشتا شوێنەواری ئەو بارانە زۆرە لەنێو کەمپەکاندا بە ڕوونی دەبینرێت. ڕەعد پیاوێکی ڕیش سپیی نێو کەمپەیەکە کە بۆ وەرگرتنی بەشە یارمەتییەکەی کە ڕێکخراوێکی خێرخوازی وەکو بەهاناوەچوونیان بۆی هێنابوون لە چاوەڕوانییدا بوو، ئەو کە لە ڕێگەی دوو دارشەقەکەیەوە دەتوانێت بڕوات، ئەوەی گوت کە چەند ڕۆژی ڕابردوو دۆخیان لەوپەڕی خراپیدابووە. ڕەعد یەحیا کە سەر و ڕیشی سپی بووە گوتی: پاش ئەوەی خوای گەورە و میهرەبان چەند ڕۆژی ڕابردوو ئەو بارانە زۆرەی دابارانـد زۆرینەی هەرە زۆری خیوەتەکان یان هەمووی ڕاستتر بڵێم پڕ پڕبوون لە ئاو و وای لێ هات لە زۆر لە خیوەتەکان مەترێک ئاو بەرز بووبوو و ئەمەش ژیانی لێ تاڵ کردین و هەموو شتێکمان بوو بە ئاو، بۆیە داوا لە ڕێکخراوە نێودەوڵەتی و ئیسلامییەکان دەکەین کە بەهانامانەوە بێن و چارەسەرێک بۆ بارودۆخی ئەو خەڵکە هەژارە بدۆزنەوە.

داعش بەشێکی زۆری مێژووی عێراق و مووسڵیان کرد بە خۆڵەمێش

لە کەمپی نەمرود کە چەند کیلۆمەترێکی کەم لە شوێنەوارەکانی نەمرود یەکێک لە دیارترین ئەو شوێنەوارانەی چەکدارانی داعش بە بیانووی "نەگونجانی لەگەڵ شەریعەت" تەقاندییانەوە و بەو پێیە بەشێکی زۆری مێژووی عێراق و پارێزگاکەیان کرد بە خۆڵەمێش ئاوارەیەکی زۆری چەند ناوچەیەکی جیاوازی پارێزگای نەینەوا دەژیین. لە کەمپی نەمرود کە نزیک بە 750 خێزان کە ژمارەیان نزیک لە چوار هەزار کەس دەبێت دەژین، ئەمانە بەزۆرینە خەڵکی شارۆچکەی تەلەعفەر و شنگالن، بەشێکی دیکەش خەڵکی گوندەکانی دەوروبەری مووسڵ و هەشیانە پێش هاتنی داعش لەنێو مووسڵدا بوون، لێرە بەهەردوو زمانی عەرەبی و تورکمانی قسەی ئاوارەکانت گوێ لێ دەبێت وەکو چۆن چیرۆکی جیاواز هەن.

باران هەموو شتێکی ئێمەی وێران کرد

هەروەها ڕوەیدە عومەر ژنێکە لە چلەکانی تەمەنیدایە، لەگەڵ سێ منداڵەکەی لەنێو کەمپەکەدابوو، ئەو دوو لە منداڵەکانی کەم ئەندامن و لە قسەکانیدا زوو زوو داوای هاوکاریی بۆ دەکردن، ئەو دەیگوت چەند ڕۆژی ڕابردوو بارانێکی زۆر کەمپەکەی تەنیوە تەنانەت نەیانتوانیوە لەژێر خێوەتەکانیشدا خۆیان ڕابگرن بە هۆی بوونی ئاوی زۆرەوە، ئەو گوتی: هیچ شتێکم لەو لافاوە بەسەلامەتی دەرنەچوو، مەترسی لەسەر ژیانمان هەیە لەم کەمپانەدا، ئەگەر وا بڕوات ئەگەری کارەساتیش هەیە، بۆیە داواکارم بەزووترین کات بگەڕێینەوە شوێنەکانی خۆمان، چونکە ژیانمان زۆر ناخۆش و پڕە لە نەهامەتی، هەموو شتێکی ئێمە باران وێرانی کرد.

نییە قوڕاوی نەبێت

لەنێو کەمپی نەمرود هیچ پێڵاوێک نییە قوڕاوی نەبێت، هیچ پێیەکیش خاوێن و بێ قوڕ و لیتە نابینیت، هاوشێوەی جلوبەرگەکان خێوەتەکانیش لە قوڕ و تەپڕی بارانی چەند ڕۆژەی ڕابردوو تەڕ تەپن، منداڵانی ئەم کەمپەش بەم ساردیی زستانە قوڕ و لیتەی کۆڵانەکان و ئەو شوێنانەی ئاوییان تیادا کۆبوونەتەوە بە دەرفەتی یاریکردن تێیاندا دەبەیتن، بێ باک لەوەی نەخۆشی زۆریان بۆ دەهێنێت. لەنێو کەمپی نەمرود دیمەنی ژیانێکی دیکەی تەواو کارەستبار دەبینرێت کە جگە لە بێکاری و نەبوونی سەرچاوەی بژێوی، ژیان بۆ بەشی زۆری ئەمانە ناچاربیە ئەگەرچی چاویشیان هێشتا لەسەر گەڕانەوەیە و ئومێدییان بەو ڕۆژەیە کە بگەڕێنەوە سەر ماڵ و حاڵی پێشوویان و کۆتایی ئەم نەهامەتییە ببێت، نەزیرە بەترسەوە دەیگوت: زۆرێک لە دانیشتوانی ئەم کەمپە منداڵی ساوان یان تەمەنیان لەخوار پێنج ساڵەوەیە، بۆیە ئەگەر لافاو دووبارە ببێتەوە ئەگەری کارەساتی لێدەکرێت و دەبێت زوو حکوومەتی عێراق بەهانامانەوە بێت و لەم کەمپانە ڕزگارمان بکات.

لە یادی بیرمەند و شێخی شەهیدان

شێخ عەبدولسەلامی بارزانیدا

سیامەند ستێلکی

سەد و چوار ساڵ بەر لە ئێستا و لە ڕۆژێکی وەکو ئەمڕۆدا، رابەری یەکەم بزووتنەوەی شۆڕشگێڕی بارزان، شێخ عەبدولسەلامی بارزانی، لە لایەن داگیرکەرانی عوسمانی لە شاری مووسڵ لە سێدارەدرا و شەهیدبوو. شێخی بارزان لە ساڵانی یەکەمی سەدەی بیستەمدا وەکو زانا و بیرمەندێکی مەزن لەپێناو چەسپاندنی عەدالەت و حەقخوازیی و یەکسانی و ئازادی و مرۆڤدۆستیدا و لەبەر ڕۆشنایی بنەماکانی جەوهەری ئایینی ئیسلام، پرۆژەیەکی گشتگیر و هەمەلایەنەی بۆ ئەنجامدانی ریفۆرم لە دەڤەری بارزان ڕاگەیاند. پرۆژەکە لەم خاڵانەی خوارەوە پێکهاتبوو: پاراستنی ژینگە: لەپێناو پاراستن و جوان ڕاگرتنی ژینگە چەندان ڕێنمایی دەرکرد.

چەسپاندنی یەکسانی و دادپەروەری: لەپێناو نەهێلانی جیاوازی لە نێوان پێکهاتە جیاوازەکانی کۆمەڵگە و دەستبەرکردنی ئاشتیی کۆمەڵایەتی و دابینکردنی یەکسانی و عەدالەتی کۆمەڵایەتی چەندین ڕێنمایی و ڕاسپاردەی دەرکرد، بە گوێرەی ئەو ڕێنمایانە ئەرک و ماف بۆ هەموو تاکێک بەبێ جیاوازی دیاری کرا.

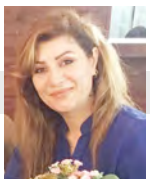
ئازادی ئایینی: بەوپێیەی کە لەناوچەکەدا پەیڕەودارانی ئایینی کریستیان و یەهوودی هەبوون، شێخ هەموو ماف و ئازادییەکی بۆ دەستەبەرکردن و ئەوانیش وەکو موسڵمانان لە ئەرک و مافدا یەکسان بوون. واتە هیچ جیاوازیەک لە نێوان مرۆڤێکی موسڵمان یان یەهوودی یان کریستیان نەبوو.

دابینکردنی مافەکانی ئافرەت: بە حوکمی بوونی دەسەڵاتی باوکسالاری بەسەر ئافرەتاندا و بێبەشبوونیان لە هەموو مافێک، شێخ چەند ڕێنمایەکی بۆ دابینکردن و پاراستنی مافەکانی ئافرەتان دەرکرد. وەکو قەدەغەکردنی ژن بە ژنی، قەدەغەکردنی بەشیری مارەکردن، قەدەغەکردنی بەزۆر بەشووکردنی کچ، قەدەغەکردنی وەرگرتنی پارە (نەخت)، لە بەرانبەر بە شووکردنی کچ، سەربەستکردنی کوڕ و کچ لە پێکهێنانی خێزان (ژیانی هاوسەری)دا.

جگە لە مانە لە هەر گوندێک ئەنجوومەنێکی پێکهێنا و کاری ئەم ئەنجوومەنەش ڕێکخستن و بەڕێوەبردنی کاروباری هاوواڵاتیان و یەکخستنی هێز و تواناکان بوو، بۆ ڕووبەڕووبوونەوەی هەر ئەگەرێکی نەخوازراو. هەر خێزانێکی بێ سەرپەرشت، یان هەژار هەبوایە، لە لایەن ئەو ئەنجوومەنەوە هاوکاری دەکرا.

ئەوکات بۆ چەپاسپاندن و جێگیرکردنی ئەم پرۆژەیە، شێخی بارزان نە هیچ هێزێکی سەربازی لەبەر دەستدابوو، نە هیچ هێزێکی مادەدی. بەڵام هێزێکی زۆر کاریگەرتری هەبوو، کە هێزی بیرباوەڕ و پەروەردە بوو. شێخی بارزان لە کۆڕ و کۆبوونەوەکاندا و لە میحرابی مزگەوتەکانەوە ئەو ڕێنمایی و ڕاسپاردانەی بۆ هاوواڵاتیانی ناوچەکە شیکردەوە. لەو سەردەمەدا بارزان تەنها گوندێکی بچووک بوو. کاتێک خەڵک هەستی بەوەکرد، کە ئەو ڕاسپاردە و ڕێنماییانە سەد لە سەد لە بەرژەوەندی ژیانی ئەواندایە و کۆڕ و هاوڕاشن لەگەڵ جەوهەری ئایینی ئیسلام، ئەو ڕێنماییانە وەکو ئەرکێکی پیرۆز لە هەموو بواریکدا جێبەجێکران. لە ئەنجامدا گۆڕانێکی ریشەیی لە ژیانی خەڵکی گوندی بارزاندا دروستبوو، کاتێک خەڵکی دەوروبەری بارزانیش گوێبیستی ئەم پەیامەی شێخی بارزان بوون، گوندەکانی دەوروبەری بارزانیش ڕوویان لە تەکیەی بارزان کرد و بوون بە هەڵگری پەیامی شێخی بارزان. لە ماوەیەکی کەمدا خەڵکی حەوت عەشیرەتی ناوچەکە کە بریتی بوون لە: شێروانی، بەروژی، مزوری، دۆڵەمەڕی، نزاری، هەرکی بنەجی، گەردی. بەسەر سنووردارەکانی عەشیرەتگەریدا بازیاندا و بوون بە هەڵگری پەیامی شێخی بارزان و لەسەر بنەمای بارزانیی بوون یەکیانگرت. واتە شێخی بارزان توانی ئینتیمای عەشیرەتگەری بگۆڕێت بۆ ئینتیمای پەیامێک کە پڕ بوو لە عەدالەت و یەکسانی و خوداپەرستی و مرۆڤدۆستی. لەژێر کاریگەرییەکانی ئەو پەیامەدا لێبووردەیی و پێکەوەژیانی ئاشتیانە و ڕێزگرتن لە بەهای مرۆڤایەتییەکان بۆ هەر تاکێک بووە پێوەر و بنەما. ئەمە سەرەتای ئامادەکاری بوو، بۆ سەرهەڵدانی شۆڕشێکی ئازادیخوازانە لەپێناو بەرگریکردن لە ماف و ئازادییەکانی نەتەوەی کورد. بۆیە دوای یەکگرتنی ئەو حەوت عەشیرەتە، شێخی بارزان بزاڤێکی شۆڕشگێڕانەی دژی دەسەڵاتی ئیمپراتۆریەتی عوسمانی ڕاگەیاند. لە یەکەم هەنگاویشیدا لە ساڵی 1907 سەردانی ناوچەی بادینانی کرد و لە تەکیەی بریفکانی نزیک دهۆک کۆبوونەوەی بە زۆرێک لە سەرۆکهۆزەکانی بادینان کرد و داوای لێکردن پشتیوانی شۆڕشەکەی بکەن، لەو کۆبوونەوەیەدا هەموو سەرۆکهۆزەکان پشتیوانی خۆیان بۆ شێخی بارزان دووپاتکردەوە و بڕیاردرا بۆ دەستبەرکردنی مافەکانی کورد، یاداشتێک بدرێتە دەسەڵاتدارانی عوسمانی. یاداشتەکە بە ئیمزای زۆربەی ئامادەبووان بۆ عوسمانییەکان ڕەوانەکرا و کاتێک یاداشتەکەیان بەدەستگەیشت یەکسەر شێخی بارزانیان بە هەوڵدان بۆ پارچەکردنی ئومەتی ئیسلامی تاوانبار بارزاندا دروستبوو، کاتێک خەڵکی دەوروبەری بارزانیش گوێبیستی ئەم پەیامەی شێخی بارزان بوون، گوندەکانی دەوروبەری بارزانیش ڕوویان لە تەکیەی بارزان کرد و بوون بە هەڵگری پەیامی شێخی بارزان. لە ماوەیەکی کەمدا خەڵکی حەوت عەشیرەتی ناوچەکە کە بریتی بوون لە: شێروانی، بەروژی، مزوری، دۆڵەمەڕی، نزاری، هەرکی بنەجی، گەردی. بەسەر سنووردارەکانی عەشیرەتگەریدا بازیاندا و بوون بە هەڵگری پەیامی شێخی بارزان و لەسەر بنەمای بارزانیی بوون یەکیانگرت. واتە شێخی بارزان توانی ئینتیمای عەشیرەتگەری بگۆڕێت بۆ ئینتیمای پەیامێک کە پڕ بوو لە عەدالەت و یەکسانی و خوداپەرستی و مرۆڤدۆستی. لەژێر کاریگەرییەکانی ئەو پەیامەدا لێبووردەیی و پێکەوەژیانی ئاشتیانە و ڕێزگرتن لە بەهای مرۆڤایەتییەکان بۆ هەر تاکێک بووە پێوەر و بنەما. ئەمە سەرەتای ئامادەکاری بوو، بۆ سەرهەڵدانی شۆڕشێکی ئازادیخوازانە لەپێناو بەرگریکردن لە ماف و ئازادییەکانی نەتەوەی کورد. بۆیە دوای یەکگرتنی ئەو حەوت عەشیرەتە، شێخی بارزان بزاڤێکی شۆڕشگێڕانەی دژی دەسەڵاتی ئیمپراتۆریەتی عوسمانی ڕاگەیاند. لە یەکەم هەنگاویشیدا لە ساڵی 1907 سەردانی ناوچەی بادینانی کرد و لە تەکیەی بریفکانی نزیک دهۆک کۆبوونەوەی بە زۆرێک لە سەرۆکهۆزەکانی بادینان کرد و داوای لێکردن پشتیوانی شۆڕشەکەی بکەن، لەو کۆبوونەوەیەدا هەموو سەرۆکهۆزەکان پشتیوانی خۆیان بۆ شێخی بارزان دووپاتکردەوە و بڕیاردرا بۆ دەستبەرکردنی مافەکانی کورد، یاداشتێک بدرێتە دەسەڵاتدارانی عوسمانی. یاداشتەکە بە ئیمزای زۆربەی ئامادەبووان بۆ عوسمانییەکان ڕەوانەکرا و کاتێک یاداشتەکەیان بەدەستگەیشت یەکسەر شێخی بارزانیان بە هەوڵدان بۆ پارچەکردنی ئومەتی ئیسلامی تاوانبار کرد و دەستیان بە لەشکرکێشی کرد بۆ سەربارزان. مخابن هەموو ئەو سەرۆک هۆزانەی کە بەڵێنیان بە شێخی بارزاندا بوو تا پشتیوانی لێ بکەن ، لە بەڵێنەکەیان پاشگەزبوونەوە و شێخی بارزان و خەڵکی دەڤەری بارزان بە تەنیا ڕووبەڕووی سوپای عوسمانییەکان بوونەوە، بارزان و هەموو گوندەکانی ناوچەکەش سوتێندران، بەڵام شۆڕشگێڕانی بارزانی تەسلیم بە ئیرادەی داگیرکاری نەبوون. بەڵکو بۆ ماوەی حەوت ساڵ شۆڕش بەردەوام بوو، مخابن دوای تۆمارکردنی دەیان و سەدان داستانی پڕ لە سەروەری کۆمەڵێک خیانەتکار و خۆفرۆشی کورد لە ناوچەکانی نزیک ماکوی ڕۆژهەڵاتی کوردستان، شێخی بارزان و چەند شۆڕشگێڕێکی دیکەیان لە پیلانێکی خیانەتکارانەدا دەستگیرکرد و تەسلیم بە داگیرکەرانی عوسمانیان کردن. ئەوەبوو لە ڕۆژی (1914/12/14) شێخی بارزان لە شاری مووسڵ لە لایەن داگیرکەرانی عوسمانییەوە لەسێدارەدرا و شەهید بوو، ڕەحمەتی جەلال تاڵەبانی لە وتارێکیدا کە لە 2005/10/17 کە لە ڕێورەسمی هێنانەوەی ڕوفاتی ئەنفالکراوانی بارزان، پێشکەشیکرد لەوبارەیەوە دەڵێ: (کاتێک تورکەکان شێخ عەبدولسەلامی بارزانیان بەرەو سێدارە برد، شێخی بارزان بە دەنگێکی بەرز هاواری کرد و گوتی: قوربەسەرتان بە کوشتنی من کورد خەڵاس نابن، هەر قەترەیەکی خوێنی من، دەبێتە بورکانێکی ئاگر و لە بارزان بەرزدەبێتەوە و ئێوە دەسووتێنێت). بێگومان ئەم فەرمودەیەی شێخی بارزان، وەکو ڕۆژێکی ڕوناک لە مێژووی کوردا دەدرەوشێتەوە. هەر لەو ڕۆژەدا بارزان لەپێناو ڕزگاری و سەربەخۆیی کوردستاندا بووە قوتابخانەی پێگەیاندنی ئازادیخوازان و لانکەی شۆڕش و سەرهەڵدان. هیچ هێزێک نەیتوانی کۆتایی بەو ڕێبازە پیرۆزە بێنێت کە شێخی بارزان بە خوێنی پیرۆزی خۆی بەردی بناغەی بۆ داناوە و هەر لەو ڕۆژەوەش بارزانییەکان لە شێخ عەبدولسەلامەوە فێربوون کە هەمیشە لەپێناو ڕزگاری و سەربەخۆیی کوردستاندا قوربانی بدەن، شێخ عەبدولسەلام، بارزانییەکانی فێرکرد کە هەمیشە مردنێکی سەربەرزانە و شەرفمەندانە لەپێناو حەق و عەدالەت و ئازادیدا هەڵبژێرن.

بێگومان دوای شێخ عەبدولسەلام، شێخ ئەحمەد (خودانی بارزان) و بارزانیی نەمر بە ئەمانەتەوە درێژەیان بە هەمان ڕێباز داوە و ئێستا دوای تێپەڕبوونی زیاتر لە یەک سەدە ئەو ڕێبازە پیرۆزە، ڕێبازی بارزانیی نەمر، بە ڕابەرایەتی سەرۆک مەسعود بارزانی بەردەوامە و تا گەیشتن بە سەربەخۆیی کوردستانیش بەردەوام دەبێت.

شەنگە هاوارکاکەیی

من سوالّکەری هەمووانم!

گفتی مەلیک عەبدوللا، کوڕی شای حوسێن میرنشینی ئەردەن کاتێک ڕۆژنامەنووسێک بە پرسیارێکی ئاراستەکراوە و ڕووبەڕووی دەبێتەوە کە گوایە لە وڵاتەکەیدا خەڵکی کەمدەرامەت و سوالّکەر بەدینا کرێن و بە دەگمەنیش ناکەوێتە بەردیدە و چاوان؟ بەو پێیەی کەوا زۆر گەڕاوە و سوڕاوە بە پرسیار و مژووڵخواردن و لێکۆڵینەوە دەربارەی پرسی خۆشگوزەرانیان، بەڵام، هەرگیز بە ڕێککەوتیش سوالّکەرێک هەڵنەکەوت لە شەقامە سەرەکییەکاندا هەڵگری ڕەگەزنامەی ئەردەنی بێت و لە ژێر هێڵی هەژاریدا بێت! لە وەڵامدا دیارە شا فەرموویەتی کەوا باش نەگەڕاوە! بە سەرسوڕمانەوە، ڕۆژنامەنووسی میوان پێیوابوو تێگەیشتنی هەڵە نەبووە و لە ئەنجامی لێکۆڵینەوەکانیدا گەیشتووەتە ئەم قەناعەتە و پرسیارەکەی هەڕەمەکی نەبووە، بەپێچەوانەوە تەقەڵای ماندووبوونی لە کۆششەکانیدا بووە و ئەم دەرئەنجامەی لێکەوتەوە، سەرکردەی نەتەوەیی ئەوەیە نەک تەنها شەڕ بکات، بەڵکو گەلەکەی خۆی بەرەو ژیانێکی ئاسووده ببات و کە قوتابخانەی بارزانی کانیاوێکی فێربوونە، ئەوەی لەو سەرچاوە ئاوی خواردبێتەوە، قورگی ئاشنایەتی بە سازگاریدا ڕوابێتەوە هەرگیز سڵ لە ڕاستییەکان ناکاتەوە، کەوا ئەم سەرکردەیە ڕێنیشاندەر و خەمخۆری گەلی کورد بووە و ڕاستگۆیی قوربانیدان خەسڵەتێکی نەگۆڕە بە کەسایەتی و بە خودی ئەم سەرکردە مەزنەدا پێکابوو لە تێکۆشان و لە بەرخودان بۆ گەل و نیشتمان، بۆ پرسە هەستیارەکان، بۆ پڕکردنەوەی کەلێنە ئابوورییەکان کەوا تێکەڵ بە ژیان و ژیانەوەی هێزە چەکدارەکانی دەبوون لە بەرەکانی جەنگدا و لە دۆخی ئاساییدا.

ئەوەی جێگای ئامادەدانە لە دانیشتن، خۆش چەرەی هەر هەڤاڵێک لە هەڤاڵانی بارزانیی نەمردا بۆن بەرامەتی داستانی ڕابردوو و هەڵوێست نواندن تاسەت دەشکێنێ بە خوێندنەوەو بیستنیان، کە دەشێ بۆ ئامادەبوونی دیرۆکانی سەروەری لە شێوەی دیرۆکەکانی هەزار و یەک شەوەدا خۆیان بنوێنن کە پڕن لە بەها بۆ مرۆڤایەتی، پڕن لە وێناو و لە تەلیسمی جوانی کە دەبینین داستان لە دوای داستان دەڕێتەوە بە چیرۆکی قارەمانی بۆ دەربازبوون لە دۆخی نەخوازراو بۆ پەرینەوە و بۆ هاتنە دی ئامانجە ی نەتەوەیەی گەلەکەمان بە بیستنیان هەڵوێست لەت دەبێ بە دوو کەرتکەوە بەشێک لە پڕشنگی ڕابردوو دەمێنێتەوە بەشێک بۆ داهاتوو، ئایندەمان دەتوێتەوە بەم پێیە و لەم سۆنگەیەدا هەڵگرتنی ئەرک و بەرپرسیارێتی و قوربانیدان بۆ دۆزی ڕەوای گەلەکەمان بۆ و ئازادی خۆشگوزەرانی وڵات بە ڕێچکەیەک ئەژمارە لە گەنجینە و کولتوور ڕەهەند و ئایدیای فیکری بارزانیی نەمردا کە وەکو پاشخان لەم مەدرەسییەدا ماوەتەوە، بۆ شڵکردنەوەی گرێکوێرەی ئاریشە هەڵپەسێردراوەکان دا کە پەیا دەبن لە ڕێگای کەڵک وەرگرتن لەپەند و مەوقیفە جوانەکانی ئەم سەرکردە مەزنەدا بوونیان هەبوو وەکو ئامرازی چارەسەر و پەرینەوە و دەربازبوون بۆ کەناری ئارام، بۆیە نواندنی دڵسۆزی سەبارەت بە گەلی کورد ئامرازێکی نەپچڕاو نییە بۆ پەرینەوە لە دەهلیزە تاریکەکانی ستەم. یەکێک لەو وانە پڕ بایەخانەی ئەم سەرکردە مەزنە کە هاوشانی وەڵامی گفتی کۆڕی شاە حوسێنە بگرە! پڕ بایەخ و بەهێزترە چونکە! هەڵوێست نواندن و گەورەیی خزمەتکردن لە بارودۆخێکی دژواردا زۆر سەختر و جیاوازە کەوا لە کەشێکی ئارام دوور لە هەڕەشە و کوشتن و قات و قڕیدا بسەلمێت، هەڵبەتە! ئەگەر ڕۆژێمێر ئەم قارەمانێتیانە کە بە ئەژمار دەکرێن، ئەگەر هاتوو بێتە دواندن هەر چرکەیەکی بۆ ڕەخسانی تۆمارێوونی داستانێکە لە هەمان کات شکۆ و شانازیەکە بۆ دۆزی نەتەوەی گەلی کورد، چونکە بە هاوشانی خەت و ختوتی زەمەن نووسراوە، لە لاپەڕەی یادەوەرییەکاندا کە ناسڕێتەوە بە هیچ شێوەیەک بەڵام! کە سەرنجمان بۆ جوانترین هەڵسوکەوت ڕەفتار دەچێت، لەم بەراوردکردنەوەدا تەنها زەنگێکە بۆ بە بیرهێنانەوە لە ڕۆڵی ئەم سەرکردە بۆ ئەوەی تەمی خۆزگە ئاسمانمان نەپۆشێت و ئەوە کە ئەمڕۆ کوردێ شاە حوسێن خاوەن ئەم گفتەیە! ئەوە ئێمە دوێنێ بەرابەرایەتی سەرۆک بارزانی سەروەر و سەلاری بووین، بەڵام! کە ئامانجمان نەپێکاوە لە خۆشگوزەرانیدا هەڵبەتە بە هۆی ئەو کۆتوبەندانەن کەوا لەبەردەم پرسی سەربەخۆییدا هاتووەتە ئاراوە، ئەگەر وڵاتی ئەردەن شایەکی هەبێ سوالّی بۆ بکات، ئەوە سەرکردەی ئێمە بە بنەماڵەوە خۆیان جەختکردووە بۆ قوربانیدان. بێگومان دۆخی نەخوازراو لاسەنگی هاوکێشە سیاسییەکان و مۆنامەرە دەولیەکان هەمیشە ڕێگر و کۆسپ بوونە بەرانبەر نەهاتنەدی ئامانجە نەتەوەییەکانمان لە ئازادی و سەرفرازی لە خۆشگوزەرانی، بۆیە ڕۆڵی بارزانی باوک زۆر بەرز خەملێندراوە لە ئاست هەڵگرتنی ئەرکی بەرپرسیاریەتیدا چ وەکو پێشمەرگەیەک، لەبەرەکانی شەڕدا چ وەکو سەرکردە و سەرۆک بۆ ناساندنی دۆزی کورد لە مەحافیلی دەولیدا کە بە هۆی کارامەی و کاریزمایی و لێهاتوویی سەرۆک بارزانییەوە بووە، چونکە بە کەسایەتییەکی وا شارەزا و پڕۆتیف ناسرا بوو لە بواری ڕامیاریدا چ وەکو خەفتنی خاکیەت و تەوازع لە هەڵسوکەوت لە ڕەفتارەکانیدا، چ وەکو سەرکردەیەکی مەیدانی لە بەرەکانی شەڕدا. ڕەنگە لەتکردن و نان لە خوانینەدی خۆراک و خواردنی لەسەر یەک خواندا بەرجەستەی ناوازەترین هێما و خەسڵەت بوون بۆ چرکاندنی هێزی خوداناسی و ناشتنی غرور و بوهیمیەت کە ئەمڕۆ بە بەڕۆکی بەشێک لە قوتابیانی قوتابخانەکەیدا شۆڕبووەتەوە، کە هەمیشە بۆ بەشە نەپچڕاوەی دیکەی ڕێبازەکەی جێگەی نەنگی و نیگەرانییە.

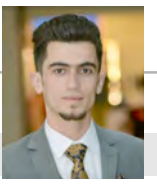
بۆیە پاراستنی کولتوور و ڕوئیای بارزانیی نەمر ئەرک و بەرپرسیاریەتییەکی مێژوویی بۆ زیندووبوونەوەی ڕەهەندە فیکرییەکانی ڕابەرێکی کۆڵنەدەر کە لەسەرجەم قۆناغەکانی ژیانیدا بۆ ئاسوودەیی گەلەکەی تێکۆشاوە، ئەمەش واتایەکی گەواهیدەرە بۆ سەلماندنی ڕاستییەکان ڕواندنەوەی بە فزولی بوون لە ناخی هەر لایدە و عەوامێکی بێگانە، کە دەپرسێ کێ گەورەتانە ؟ لە وەڵامدا خوێنی شەهیدانمان دەفەرموون "بارزانیی باوکمانە، میر و شای نەتەوەی کوردانە".

میللەت مەهدی خلیل

لە چاوەڕوانی کوردستانێکی بەهێزدا

بە سەرکردایەتی و ڕێبەرایەتی سەرۆک مسعود بارزانی و ئەندازیاری ئاوەدانی کاک نێچیرڤان بارزانی و پارێزەری ئارامی وڵاتمان کاک مەسرور بارزانی بەرەو کوردستانێکی پڕ لە دەستکەوت و پڕ لە سەروەری و ئارام و ئاوەدان هەنگاو دەنێین و تەواوی خەونی ناحەزانمان لە گۆڕ دەنێین و هەرچی پیلانی دوژمنە ژێر خاک دەنێین و بە تەواوی دوژمن و ناحەزانی کورد و کوردستان دەڵێین ئەو شتەی لای ئێوە مستحیل بوو، لای ئێمەی پارتییەکان بوو بە ممکن، دەلیل لەسەر ئەو قسەیەم ئەوەیە دوژمنانمان چاوەڕوانی ناشتنی پارتەکەم پارتی دیموکراتی کوردستان بوون، بەڵام بە ئیرادەی پۆڵایینی خەڵکی کوردستان و خۆڕاگری هێزی پێشمەرگە و دوو سەرکەوتنە مەزنەکەی هەردوو هەڵبژاردنی پەرلەمانی کوردستان و عێراق، تەواوی خەونی ناحەزان و دوژمنانی ئێمەی لە باربرد و بوینە تاکە حزب لەسەر ئاستی کوردستان و عێراق، بەم سەرکەوتنەش بۆ هەموو دونیا ڕوون بووەوە کە پارتی دیموکراتی کوردستان خاوەنی سەرکردەیەکی سیاسی و کاریزما و لێزان و بە توانا و بوێری وەک جەنابی سەرۆک (مسعود بارزانی)یە و بۆ هەموو عێراق و جیهانیش سەلێنرا کەوا جەنابی سەرۆک کاریگەرییەکی گەورەی هەیە لە کوردستان و ناوچەکە، دەلیل لەسەر ئەو قسەیەم، فەرشی سوور و پێشوازییە گەرم و گوڕەکانی لایەنە گەورەکانی عێراق و هاتنی شاندە یەک لەدوای یەکەکانی جیهانە بۆ لای مەرجەعی باڵا و فریادڕەسی هەموومان جەنابی سەرۆک کاک مسعود بارزانی بژی کورد بژی کوردستان ئاسوودەیی بۆ گیانی پاکی شەهیدان سەروەری هەموو شەهیدان بارزانی نەمر و کاک ئیدریسی هەمیشە لە یاد.

یادگار سدیق

پێشنیارێک لە یاسای بودجەی گشتی کابینەی نۆیەمی حکومەتی کوردستان

ئێستا، لایەنە کوردستانییەکان بە تایبەتی پارتی دیموکراتی کوردستان هەوڵەکانیان چڕکردووەتەوە بۆ گفتوگۆکردن لە بارەی هەڵبژاردنی سەرۆکی هەرێم و پێکهێنانی کابینەی نۆیەمی حکومەتی کوردستان، لەلایەکی ترەوە هاوڵاتیانی کوردستانیش چاوەڕوانن لە کابینەی نوێدا حکومەت بتوانێت سەربازی باشترکردنی ئاستی ژیانیان و ئیدامەدانی چاکسازی لە هەموو سێکتەرەکان بە ئامانجی سوود بەخشین بە کۆمەڵگا و دەرچوون لەم قۆناغە.

حکومەتەکان دەتوانن لە ڕێگەی چەندین سیاسەتەوە دەست بخەنە نێو کاروبارەکانی وڵات، یەکێک لەو سیاسەتانە بوونی سیاسەتی داراییە، حکومەت لە ڕێگەی سیاسەتی داراییەوە دەتوانێت دەستبخەتە نێو چالاکیە ئابووریەکانی وڵاتەکەی بە ئامانجی هێنانەدی ئەو ئامانجانەی حکومەت لەسەری پێکهێناوە بەتایبەتیش بوونی بودجەی گشتی کە حکومەت دەتوانێت لە ڕێگەیەوە ئامانجە گشتیەکان بەدی بهێنێت.

سەرەڕای بوونی چەندین تێبینیم لەسەر یاساکانی بودجەی سالانی ڕابردووی حکومەتی کوردستان، لە ماوەی ڕابردوو بە ئێستاشەوە لە ڕێگەی خەرجکردنەوەی داهاتی چەند وەزارەتێک لە خودی وەزارەتەکە داهاتێکی زۆر بە فیرۆدراوە. لە ماوەی چەند سالی ڕابردوو بە بە گوێرەی یاساکانی بودجەی گشتی هەرێمی کوردستان بەتایبەت بۆ سالی 2013 لە مادەی دووەم بڕگەی دووەم باس لە خەرجکردنەوەی داهاتی چەند وەزارەتێک کراوە کە داهاتەکانیان لە خودی وەزارەتەکە خەرجدەکرێتەوە، لەوانە هەرێمەکە لە وەزارەتی تەندروستی بە سەرجەم فەرمانگەکانییەوە بە ئامانجی کرێنی دەرمان و ئامێر و پێڕاگەیشتنی خەرجییەکانی چاککردنەوە بە هەموو جۆرەکانیەوە، لە هەمان بڕگە باس لە پارەی داهاتی وەزارەتی کارەباش کراوە بە سەرجەم فەرمانگەکانیەوە بۆ خودی وەزارەتەکە بە ئامانجی چاککردن و پێشخستن و جێبەجێکردنی پرۆژەکانی کارەبا، هەروەها ڕێژەی سەدا پەنجای کۆی گشتی داهاتی ڕسوماتی مۆڵەتدان و ڕسوماتی تۆمارکردن و ئەو غەرامانەی وەزارەتی ناوخۆ وەریاندەگرێت خراوەتەوە سەر بودجەی ئەو وەزارەتە بە مەبەستی خەرجکردنی لە پێناو سەلامەتیی هاتوچۆیی.

بەڵام ئەگەر تێبینیمان کردبێت نەتوانراوە بێ بەرزی نرخی نەوت و داهاتی نەوت هیچ گۆڕانکارییەک لەو کەرتانەدا بکرێت سەرباری پاشەکشەکردنییان بوونەتە هۆکارێک بۆ بەفیرۆدانی داهاتی گشتی. لە ساڵی 2013 بەهۆی بەرزی نرخی نەوت و تەرخانکردنی پارەیەکی زۆر بۆ کەرتی کارەبا حکومەت توانی لە وەرزی هاویندا پێدانی کارەبا بگەیێنێتە 23 کاتژمێر هەر چەندە کێشەی گەورەی ئەو وەزارەتە لە وەرزی زستاندایە، بەڵام دوای زیاتر لە پێنج ساڵ ئەم کەرتە سەرباری خراپی کەرتەکە و پاشەکشەکردنی بەراورد لەگەڵ خواستی هاوڵاتیان بوونەتە فشار لەسەر هاوڵاتیان، بەهەمان شێوە کەرتی تەندروستی و ئەرکەکانی سەر وەزارەتی ناوەخۆی لە بەرزبوونەوەی فشاری سەر هاوڵاتیان هیچ ڕۆڵێکی تریان نەگێڕاوە ئەمانجەکانیان نەهێناوەتەدی.

پێویستە لە کابینەی نۆیەم زۆرترین هەوڵی کەمکردنەوەی گەندەڵیی و بنیاتنانی ئابووریەکی پێشکەوتوو بدرێت لەناو داموەدزگاکانی حکومەتدا و هەوڵبدرێت لە یاسای بودجەی گشتیدا داهاتی هیچ وەزارەتێک ڕاستەوخۆ لە لایەن خودی وەزارەتەکەوە خەرج نەکرێتەوە ئەمەش لەبەر چەند هۆیەک:

یەکەم: بەفیرۆدانی داهاتی گشتی، بەتایبەتیش ئەگەر حکومەت لە چۆنیەتی خەرجیەکانی نەکۆڵێتەوە.

دووەم: دەبێتە هۆی دروستکردنی فشار لەسەر هاوڵاتیان لە ڕێگەی بەرزکردنەوەی ڕسوماتەکان و ...هتد چونکە ئەگەر داهاتەکان نەگەڕێنەوە خەزێنەی گشتی هەوڵدەدرێت زۆرترین داهات کۆبکەنەوە و لە بەرژەوەندی تایبەت خەرجی بکەن.

سێیەم: سەرهەڵدانی دیاردەی بەرتیل و جۆرەکانی تری لە دامەزراوەکانی حکومەت.

چوارەم: سەرباری ئەوەی ئەم وەزارەت و دامەزراوانە هەوڵ دەدەن لە ڕێگەی فشار خستنە سەر هاوڵاتی بە بەرزکردنەوەی ڕسوماتەکان، هەڵدەدەن لە ڕێگەی دروستکردنی بیزنسی بچوک بچوک لە نێو کەرتەکان داهاتێکی تر دروست بکەن ئمونە دروستکردنی بەشێک بەناو (ڤی ئای ڤی) ئەمە دووەم لەو ئامانجەی کە حکومەت لە بنەڕەتدا لەسەری بنیاتنراوە.

پێنجەم: ناشرینکردنی حکومەت لە پیناو چەند کەسێکی تایبەت.

لەگەڵ چەندین لایەنی نەرێنی تر، بۆیە پێویستە لەسەر کابینەی نوێ هەوڵبدات لە ڕێگەی سیاسەتی داراییەوە ئامانجەکانی بهێنێتە دی ئەویش بە دارشتنی سیاسەتێکی دارایی گونجاو بۆ ئابووری هەرێمی کوردستان، بەتایبەت بە گەرانەوەی داهاتی ناوەخۆ بۆ خەزێنەی گشتی بە سەرجەم کەرتەکانیەوە و لە خەرجی سەرجەمیان بکۆڵێتەوە، چونکە ئەگەر حکومەت هەوڵنەدات داهاتەکانی خۆی جۆراوجۆر بکات ئەوە نرخی ئەمڕۆی نەوت پێمان دەڵێت داهاتووی جیهان بۆ ئەو نەتەوانەیە کە خاوەنی فرە داهاتی جۆراوجۆرن ڕەنگە ڕۆژێک وزە پاکەکان دەرفەتی ئەوە بە ئێمە نەدەنەوە خاوەنی سەرچاوەی داهاتێک بین لە ڕێگەی هەنارەدەکردنی نەوتەوە.

هەنگاوە ئیدارییەکانی کابینەی نۆیەم

د. حەکیم مێرگەسۆری*

ئێستا یەکێک لە مژارە هەرە گەرمەکانی گەنگەشەی زۆربەی هەرە زۆری خەڵکی شەکەت و ماندووی ئەم هەرێمە، کاندیدبوونی بەڕێز مەسرور بارزانییە بۆ پۆستی سەرۆکی حکومەتی هەرێمی کوردستان. بۆیە ئەگەر گوێمان بۆ تەتەڵە و مقۆمقۆکان شڵ بکەینەوە ئەوا گوێبستی چەندین پرسیاری جیاواز دەبین، کە نووسەر هندێکیان بەرجەستە دەکات: دەبێ ڕۆئیا و ئامانج و ستراتیژی و پلانی چوار ساڵی داهاتوو چ بێت؟ چۆن کوردستان لەم ئاڵنگارییە سیاسی، ئابوورییە، ڕزگار دەکرێت؟ ئایا بەرەنگاری گەندەڵکاران دەبێتەوە؟ ئایا دەتوانێ متمانەی ناوخۆ و دەرەکی بەدەست بهێنێت؟ ئایا ئەم کابینەیە داپەڕوەری و هەڵپەڕەیتی دەکاتە سەرمەشقی ئیشوکارەکانی؟ ئایا گۆڕانکاری ئەنجام دەدرێن؟ ئەگەر وەڵام ئەرێنییە، بە چ شێوازێک؟. هەروەک خوێنەری بەڕێز تێبینی دەکات ئەوا ئەرکی سەرۆکی کابینەی داهاتوو ئاسان نیە و بەرپرسیارێتییەکی ئێجگار زۆری دەکەوێتە سەر ئەستۆ.

4

هەنگاوی چوارەم: بنیاتنانی داربەستی ئیداری و پێناسەکردنی پێگە ئیدارییەکان

کێشە و تەنگ و چەڵەمەیکی تری هاوڵاتیانی کوردستان کە بەدەستیەوە دەناڵێنن، ئەوەیە کە سەردانی وەزارەت و دامودەزگاکانی هەرێمی کوردستان دەکەن و بۆ جێبەجێکردنی معاملەییەک پێویستە سەردانی چەندین ژوووری وەزارەت و دامودەزگای حکومی بکەن و ئەگەر کتابەکانیان ون نەبن ئەوا ڕایی کردنی ئیشەکانیان ئەگەر بە مانگ نەبێ، بەلایەنی کەم چەندین ڕۆژی پێویستە و دەبێ لە ناحیە و قەزایەکی کوردستان چەندین جار سەردانی هەولێری پایتەخت بکات.

ئموونەی ئەم خزمەتگوزارییانە دەکرێ بەناوکردنی ئۆتۆمۆبێل، خانوو، زەوی، وەرگرتنی مۆڵەتی لێخوڕین، ئیجازەی ئیش کردن و کردنەوەی کۆمپانیا، دروستکردنی پاسپۆرت، نفوس، بەیان ولادە و چەندین خزمەتگوزاری تری حکومەت بێت. یاخود کارمەندێک بە نیازە لە وەزارەتێک بۆ وەزارەتێکی بگوازرێتەوە، پلەکەی بەرز ببێتەوە، یانیش خانەنشین بکرێت، بە ڕای ئێوە بۆ یەکسان کردنی وێنەی تۆمارێک (صورە قید) چ پێویست دەکات هاوڵاتییەک پەنجا و سێ ژوور و نۆ بەڕێوەبەرایەتی و وەزارەتی حکومەت بکات، یاخود گواستنەوەی فەرمانبەرێک چ پێویستی بە واژۆی سەرۆکی حکومەتە، ئەدی ئیش و دەستەهەڵاتی وەزیر و بەڕێوەبەرە گشتییەکان چییە، یانیش ئەرکەکەی ئەوەیە لە جیاتی دانانی پلان و ستراتیژی وەزارەتەکەی، بچێت لە پرسگە دابنیشێت و پێشوازی لە هاوڵاتیان بکات و ڕۆڵی کارمەندێکی ئاسایی پرسگە ببینێت.

دەبێ وەزارەت و بەڕێوەبەرایەتییەکان خەون و ڕوئیای کۆمەڵگا کوردی بەدی بهێنن و متمانەی کۆمەڵایەتی بنیات بنێن و بەشێک بن لە سیستەمی کۆمەڵایەتی وڵات و ئەرکی کەلتووری و پەروەردەیی و یەکڕیزی و یەکگرتوویی بگرنە ئەستۆ.

هاوڵاتیان دەیانەوێت کە ئەم بەڕێوەبەرایەتییانە وەکو ئەو کۆمپانیانەی کە خزمەتگوزاری پێشکەش دەکەن هەڵسووکەوت بکەن، ئەم جۆرە بیرکردنەوەیەش بە مافی ئەوان هەژماردەکرێت. ئەو بیروڕایەی کە دەڵێت هاوڵاتیان پارە بۆ خزمەتگوزارییەکان نادەن بۆیە ئەم مافەیان نییە، ئەوا بە هزرێکی نادروست و هەڵە دەستنیشان دەکرێت. چونکە بەڕێوەبەراتییەکان بریتیین لەو داموەدزگایانەی کە لە ڕێگای جیاوازەوە بوودجە و پارەی پێویستیان بۆ دابین دەکرێت بۆ ئەوەی ئیشوکارەکانیان بە کوالیتییەکی بەرز ئەنجام بدەن. بۆیە هاوڵاتیان مافی خۆیانە داوا بکەن و لە ئاستێکی بەرز خزمەت بکرێن.

بۆیە دووەم ئەرکی سەرۆک و وەزیر و بەڕێوەبەری کابینەی نۆیەم ڕێکخستنی ئیشوکارەکانی وەزارەت و فەرمانگەکانە، کە بریتییە لە باشترین بڕیار بۆ بەگروپکردنی چالاکییەکان و توانا کانی وەزارەت و فەرمانگەکان . کارایی و کارامەیی هەڵسووڕاندنی وەزارەتەکان پەیوەندیی بە یەکگرتوویی و باش ئیشکردنی ساختاری ڕێکخستنەوە هەیە کە ئامانجی دروست کردنی پێکهاتەکان، شوێنەکانیان و لێک بەستنەوەیانە، ئەمەش لەسەر بنەمای پێکەوە ئیش کردن بۆ سەرکەوتنی گشتی. ئەم هەیکەلە واتە هەموو تۆخمەکانی پێکهاتەیی، کە دەبنەهۆی بنیاتنانی حکومەت و کاردانەوەی دوولایەنەی پەیوەندییەکانی نێوانیان کە نەزم و تەکووزی ناوەکی دەبەخشن و دەستنیشانی شێوەی ئیشکردن و کاری هاوبەش دەکەن (دابەشکردنی دەسەڵات، پەیوەندی ئیشی هاوبەش، گواستنەوەی زانیاریەکان، شێوە و قۆناغی ئیشوکارەکان هتد.). بنیاتنانی حکومەت پشت بە دیزاینی ژمارە و جۆری یەکە و پێگەی وەزارەتەکان و دابەشکردنی ئیشوکارەکان لە نێوانیان، دەستنیشانکردنی ئاستی ئیداری و دابەشکردنی دەسەڵات بۆ بڕیاردان و دیارکردنی پەیوەندی تەکنۆلۆژیا و خزمەتگوزارییەکان دەبەستێت کە سیستەمی ئیشی پێکەوەیی و هاوبەش بۆ ئەنجامدانی ئیش و کارەکان و پێکانی ئامانجەکان بە شێوەیەکی ڕێک و پێک و یەکگرتوو دادەمەزرێنێت.

ساختار هەمیشە کاریگەریی بەرچاوی لەسەر ڕەوانی و باش ئیشکردنی وەزارەت و فەرمانگاکانی حکومی و ناحکومی، جێ بەجێ کردنی ئیشوکارەکان، کاردانەوە لەسەر ژینگە و شێوەی هەڵسووکەوتی خەڵک هەیە. لێرەدا ئێمە زیاتر جەخت لەسەر ڕوئیا و ئامانج و واتای بەهای دروست کردنی هەیکەل و کاردانەوەی لەسەر ئەندامەکانی دەکەین. هەروەها لەناو هەیکەلەوە دەتوانین ئەم شتانەش کورتبکەینەوە:

- بەشداریی کارمەندان لە کارەکان و بەرپرسیارێتی و شارەزاییان لە ئیشوکار.
- ئاستی دەسەڵات.
- گرێدانی کارمەندەکان بە گرووپەوە.
- سیستەمی پەیوەندی و گواستنەوەی زانیاریەکان.
- دابەشکردنی دەسەڵات و بەرپرسیارێتی.
- هاندان لە ڕێگای سیستەمی هەڵسەنگاندن و خەڵاتکردن.

کاروباری کارمەندانی حکومەت بە ستاندەرەکانی پەیڕەوکراوی ناو وەزارت و فەرمانگەکانەوە پەیوەستە، جا ئەم ستاندەرانە فەرمی بن یاخود نافەرمی. هەروەها سیستەمی دابەشکردنی دەسەڵات و بەرپرسیارێتی و گواستنەوەی زانیاری و شێوەی گفتگۆکردنی کومەڵایەتیی ناو حکومەتیش کاریگەریی لەسەر هەڵسووکەوتی کارمەندان هەیە.

هەیکەلی حکومەت بە تۆڕێکی چڕوپڕ و ئاڵۆزی پەیوەندیی نێوان کۆمەڵێک خەڵک دادەنرێت، کە کاریگەری لەسەر پەیوەندیەکان و ڕۆڵی بەڕێوەبەران و ئەندامەکانی بەشدار بوو لە وەزارەت و بەڕێوەبەرایەتییەکان و مشتومڕ و کارایی ئیش و کارەکانەوە هەیە.

بە ڕای هەندێ تۆێژەر هەیکەلی ئیداری وەکو کۆمەڵێک پەیوەندیی لێک - گرێدراو و کار لێککەر هەژمار دەکرێت کە لە لایەک ئیشوکارەکان دابەش دەکات و لە ڕووەکەی تر یەکیان دەخات. هەروەها ڕۆڵی تایبەتمەندکردن (واتە دابەشکردنی ئیشوکارەکان بە سەر کارمەندی مەشق پێکراو و شارەزا لە جێبەجێ کردن)، بە ستاندەرکردن (واتە دەستنیشان کردنی شێوە و قۆناغەکانی ئەنجامدانی هەر ئیش و کارێک)، هەماهەنگ کردن (یەکگرتن و لێک-بەستنەوەی ئیشوکارەکانی کارمەندەکان)، دابەشکردنی دەسەڵات (واتە پێدان و دابەشکردنی ماف بەسەر کارمەندەکان بۆ ئەوەی بڕیار بدەن) دەبینێت.

بەبێ هیچ دوودڵی و گومانێک جۆرەکانی هەیکەلی ئیداریش کاریگەریان لەسەر هەڵسووکەوتی ئەندامانی ناو دام و دەزگاکاندا هەیە. هەڵسووکەوتی کارمەندەکانی هەیکەلی ڕاست و دروست، هەیکەل بنەڕەتی، هەیکەلی ئەرکی و ئەو ئۆرگانەی کە هەیکەلی ئیداریان نییە و ئەو هەیکەلانەی لە کۆنەوە ماون بە شێوەی جیاواز دەردەکەوێت.

حکومەت وەزارەت و فەرمانگەکانی بۆ ئەوەی خۆیان لەگەڵ گۆڕانکارییە لەزگینەکانی ئێستا بگونجێنن پێویستە خاوەنی پێکهاتەیێکی ڕێکخراوەیی وا بن کە توانای خۆگونجاندنیان هەبێت و پێویستە کارمەندەکان لە دەستنیشانکردنی هەیکەلی ئیداری و چاکسازی لە هەیکەلی ئیداری بەشداربن، چونکە کاریگەریی لەسەر تێوەگلان و یەکگرتوویی کارمەندان هەیە و دەبێتە هۆی ڕەزامەندیی ئەوان. لەمە زیاتر هەیکەلی ئیداری بۆ کارمەندانیان دروست بکەن، نەک کارمەند بۆ هەیکەلی ئیداری.

کاتێک حکومەت هەیکەلەکەی بنیاتنا و فەرمانگە و بەڕێوەبەرایەتییەکانی دەستنیشان کرد، یەکەبەیەکەی پێگەکانی هەیکەلەکە لە سەرۆکی حکومەتەوە بگرە تاکو نزمترین ئاستی پێگەیەکی بەڕێوەبەرایەتییەکان پێویستە پێناسەیان بۆ بکرێت و بە دۆکیومێنت بکرێن، بە شێوەیەک وەڵامی پرسیارەکانی خوارەوە بداتەوە و گشت کارمەندەکان لێی ئاگادار بن:

ناوی پێگەی ئیداری؟

ناوی ئەو کەسەی ئەم پێگەیە بەڕێوەدەبات؟

ئەم پێگەیە لە بەرامبەر کێ بەرپرسە؟

کێن ئەوانەی لە بەرامبەر ئەم پێگەیە خاوەنی بەرپرسیارێتین؟

ئامانجی ئەم پێگەیە چییە؟

پلانی ئەم پێگەیە بۆ پێکانی ئەم ئامانجە چیە؟

ستراتیژی ئەم پێگەیە بۆ وەدەستخستنی ئەم پلانە چیە؟

گرنگترین ئەو چالاکیی و ئیشوکارانە چین کە پێویستە لەم پێگەیە ئەنجام بدرێت، بە پێی گرنگییان ڕێکیان بخە.

ئەو پێوەرانە چین کە ئامازە بە سەرکەوتنی بەدەستهێنانی ئامانجەکە دەدەن؟ ئەو ئەنجامانە چین کە داوا دەکرێت لە ڕاپەڕاندنی ئەم ئیشوکارانە؟

بۆ جێ بە جێ کردنی ئیشوکارەکانی ئەم پێگەیە چ زانست و زانیاریەک پێویستە؟

بۆ ڕاپەڕاندنی چالاکییەکانی ئەم پێگەیە چ توانایەک پێویستە؟

ئایا ئەم پێگەیە پەیوەندی لە گەڵ پێگەکانی تر هەیە؟ ئەگەر هەیە شێوە و بنەمای ئەم پەیوەندییە دەستنیشان بکە؟

بەرپرسی ئەم پێگەیە پێویستە چ تایبەتمەندییەکی هەبێت بۆ ئەوەی سەرکەوتوو بێت لە گەیشتن بە ئامانجە دەستنیشانکراوەکان، لە ڕووی ئاستی خوێندەواری، جۆری موشق و ڕاهێنان ئاستی ئەزموون و خزمەت، خەسڵەتی تاکەکەسی، توانا و بەهرەی پێویست بۆ ڕاپەڕاندنی ئیشوکارەکان؟

لە ڕوانگەی نووسەرەوە ئەگەر حکومەت و وەزارەت و فەرمانگەکانی، ڕێکخستن لە ئیشوکارەکان نەبێت، ئەوا ئاژاوە و پەشێوی بەدوای خۆدا دێنێت. لە بەڕێوەبردنیشدا پەشێوی و ئاژاوە وەکو دیاردەیەکی نەرێنی لە قەڵەم دەدرێت کە زیان بە کارایی چالاکییەکانی حکومەت دەگەیێنێت. هەروەها خراپ پلاندانان و پەشێوی لە ڕێکخستن دەبێتە مەترسی بۆ جێبەجێ کردنی کاروچالاکییەکان و دووڕکەوتنەوە لە مەیدانی ڕکەبەریدا. سەرەڕای ئەمەش دەبێتە هۆی ئەوەی کە کارمەندەکان مەیل و ئارەزووی ئیش کردنیان نەمێنێت و کات و هێز و تواناکانیان بە فیڕۆ بچێت.

*** دکتۆرا لە بواری بەڕێوەبردندا.**

نێچیرڤان بارزانی و مەسروور بارزانی دوو کەسایەتیی کاریگەر لەپێناو کوردستانێکی بەهێز

ڕێبوار حەمەلاو شوانی

کۆبوونەوەی ئەنجوومەنی سەرکردایەتیی پارتی دیموکراتی کوردستان بەسەرپەرشتی سەرۆک بارزانی لە ڕۆژی 3/12/2018، هەریەکە لە نێچیرڤان بارزانی بۆ سەرۆکی هەرێم، مەسروور بارزانی بۆ سەرۆکی ئەنجوومەنی وەزیران کاندید کران، چاودێرانیش پێیان واییە، پارتی هەنگاوەکانی بەرە و کوردستانێکی بەهێز دەست پێکرد. سیاسەتەکانی پارتی دیموکراتی کوردستان بۆ ئاوەدانی و ئارامی لە ڕێی نێچیرڤان بارزانی و مەسروور بارزانی بە پاڵپشتیی سەرۆک بارزانی، کوردستانی گەیاندووەتە ئاستێک، کە هیچ پارێزگایەکی عێراق پێی ناگات، چ لە ڕووی ئاوەدانی چ لەڕووی ئاراممییەوە.

بەدڵنیاییەوە کاندید کردنی هەر دوو بەرێزان نێچیرڤان بارزانی ومەسروور بارزانی هەر لە خۆوە نەبووە ،بەڵکو بە پێی ئەزموون ولێهاتوویی لە ڕووی دەوڵەتداری و سیاسی و دیپلۆماسی ڕابردوویان هۆکارن بۆ ئەو دوو پۆستە هەستیارە و پێکهێنانی کابینەی نوێ، چاوی لەسەرە لە ناوخۆی کوردستان و لە دەرەوە، بێگومان خەڵکی کوردستان چاوەڕوانییەکەیان لەم کابینەیە بە پلەی یەکەم لە پارتی دیموکراتی کوردستانە ، بەو پێیەی پارتی زۆرترین کورسیی پەرلەمانی هەیە و خاوەنی دروشمی کوردستانێکی بەهێز بووە لە هەڵمەتی هەڵبژاردندا، لە ڕاستیدا دەتوانین بڵێین پارتی تاکە هێزە کە ڕاشکاوانە لەگەڵ خەڵکی کوردستان و هەموو لایەک دواوە، ددانی ناوە بە قەیران و گرفتەکاندا و لە سەختترین ساتەکاندا ئومێدبڕاو نەبووە، هەر بۆیە دوای هەڵبژاردنیش ڕووی ئومێدەکان بە پلەی یەکەم لە پارتییە بۆ گەیاندنی کوردستان بە پلەی بەهێزی، ئێستا بە دیاریکردنی کاندیدانی پۆستی سەرۆکوەزیران و سەرۆکی هەرێمی کوردستان، پارتی هەنگاوی یەکەمی بەرەو دیاریکردنی کاندیدانی پۆستی سەرۆکوەزیران و سەرۆکی هەرێمی کوردستان، ئێستا بە ڕەسمی بۆ ڕای گشتی ڕاگەیەنراوە، ئەمانە پێمان دەڵێن بۆ گەیشتن بە کوردستانێکی بەهێز، پارتی لە ڕووی دیپلۆماسی و نێودەوڵەتییەوە حسابی خۆی کردووە، بۆیە هەریەکە لە نێچیرڤان بارزانی و مەسروور بارزانی کاندید کردوون بۆ سەرۆکی هەرێم و سەرۆکی حکوومەت.

لەگەڵ بوونی بەربەست و کۆسپەکانی بەردەمی پارتی دیموکراتی کوردستان سالانێکە دەستی بە ئاوەدانی و دابینکردنی خۆشگوزەرانی کردووە، ئەویش لە ڕێی نێچیرڤان بارزانی وەک سەرۆکوەزیران و بە پاڵپشتیی سەرۆک بارزانی، توانی لە سەرجەم سێکتەرەکاندا خزمەت بە هاوواڵتیانی هەرێم بگەیێنێت، ئەویش لە ڕێگەی سیاسەتی هەناردەکردنی نەوتی کوردستان.هەڵکەوتەی هەرێمی کوردستان لە ڕووی جوگرافییەوە، گرینگیی خۆی هەیە، دەکەوێتە نێوان ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست و ئەورووپا، لە ڕووی سامانی ژێرزەویيشەوە، وەک نەوت و غازی سرووشتی، زۆر دەوڵەمەندە، ئەوەش وا دەکات هەرێمی کوردستان بتوانێت ببێتە هاوبەشێکی باش لە دابینکردنی وزە بۆ جیهان، ساڵی ٢٠١٣ پارتی دیموکراتی کوردستان سیاسەتی دانانی بۆری گواستنەوەی نەوتی هەرێمی بۆ تورکیا دەست پێکرد، بۆڕییەکە لە خورمەڵەوە درێژ دەبێتەوە تا فیشخابوور، ئێستایش ڕۆژانە لە ڕێی ئەو بۆڕییەوە هەرێمی کوردستان نەوت هەناردەی دەرەوە دەکات، هاوکات لە هەوڵی زیاترکردنی بەرهەمهێنانی غازی سرووشتیشدایە.پارتی، ئەو حزبەیە کار بۆ سیستمێکی ئابووریی پتەو دەکات تا لە ڕێیەوە خزمەت بە هاووڵاتییانی هەرێمی کوردستان بکات، هەبوونی ئابووریيەکی بەهێز، واتە بنیاتنانی وڵاتێکی بەهێز و ئارام، نێچیرڤان بارزانی کە جێگری سەرۆکی پارتییە و لە هەمان کاتیشدا سەرۆکوەزیرانی هەرێمە ، پیادەکار و جێبەجێکاری سیاسەتەکانی ئەو حیزبەیە بۆ بنیاتنانی ئابووریيەکی بەهێز، پارتی لە ڕێی ئەو و بە پاڵپشتیی سەرۆک بارزانی، هەرێمی کوردستانی خستە سەر پۆستەیش کە نێچیرڤان بارزانییە، دەوڵەمەندە بە ئەزموونێکی زۆر لەو ڕووەوە، سەرەڕای سەنگ و کەسایەتیی بەهێزی خۆی.لە بانگەشەی هەڵبژاردندا پارتی لە بەرنامە و کارنامەی خۆیدا، دڕووشمی پێگەی کوردستان لەسەر ئاستی ناوچەیی و نێودەوڵەتیدا و کاراکتەری کاندیدی ئەم پۆستەیش کە نێچیرڤان بارزانییە، دەوڵەمەندە بە ئەزموونێکی زۆر لەو ڕووەوە، سەرەڕای سەنگ و کەسایەتیی بەهێزی خۆی.لە بانگەشەی هەڵبژاردندا پارتی لە بەرنامە و کارنامەی خۆیدا، دڕووشمی کوردستانێکی بەهێز و سەربەخۆ بەرزکردەوە، بەڵام هێشتا وردەکاری بیرۆکەکە دیارنییە ئایا چۆن ئەو کێشەیە چارەسەر دەکرێت، بەڵام هەر هەوڵێک لەوبوارە کاریگەری لەسەر بودجەی عێراق و دارایی عێراق دروستدەکات... لە قۆناغی ڕابردوو پەرلەمانتارێک لە عێراق بەمووچە و ئیمتیازو پاسەوانەکانی مانگانە زیاتر لە 15ملیۆن دیناری وەرگرتووە، لەکاتێکدا خانەنشینی ئاسایی لە عێراق مووچەکەی کەمتر 500 هەزار دینار بووە، واتە پەرلەمانتارێک مووچەی 30 خانەنشین زیاتری ئاسایی وەرگرتووە، هەروەها پەرلەمانتار لەکاتی خانەنشینی 80% مووچەی وەرگرتووە، کە ئەمەش کارەساتە لەڕووی دارایيەوە بۆ عێراق کە بەو شێوەیە چوار ساڵ جارێک پۆلێک لە پەرلەمانتار کە زیاتر لە 300 کەس دەبن بە مووچەیەکی باڵا خانەنشین دەکرێن، لەکاتێکدا دەکرێت هەریەک لەوانە برۆنەوە سەر کاری پیشووی خۆیان... بەداخەوە ئەوەی لە عێراق و کوردستان دەگوزەرێت پەرلەمانتاری وەک بزنسی لیهاتووە، چوار ساڵ دەست بەرزدەکەیتەوە بۆ ئەوەی مووچەیەکی خەیاڵی وەربگرێت و کرین و فرۆشتن بە پۆستەکان دەکرێت لە عێراق... لەکوردستان هەوڵێک لە خولی ڕابردوو هەبوو بۆ چارەسەرکردنی ئەو بابەتە لەرێگای یاسای چاکسازی بەڵام ڕێگری لێکرا و تیگەیشتنی تەواو لای هێزە سیاسییەکان نەبوو بۆ ئەوەی مووچەی پەرلەمانتار هاوتای مووچەی خانەنشینی ئاسایی بکرێت و بەپێی خزمەتی وەزیفی مامەڵەی لەگەڵ بکرێت... ئێستا بۆ ئەم خولە بەشێک لە هێزەکان بانگەشەی پابەندبوون دەکەن بەو هیوایەی ئەنجامێکی باشی هەبێت.

ئەم بڕیارە وادەکات کە تەنیا ئەو کەسانە خۆیان کاندید بکەن کە ئامانجیان خزمەتکردنە

دکتۆرە میادە نجار ئەندامی ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق لە بارەی یاسای خانەنشینی پەرلەمنتاران لە لێدوانێکی تایبەت بۆ ڕۆژنامەی خەبات گوتی: بێگومان من پێشتریش وەک چالاکوان و یاساناسێک زۆرجار لەڕێگەی نووسینەکانمەوە باسم لەوە کردیە پێویستە خانەنشینی پەرلەمانتاران بگۆڕێ یاسا ڕێکبخرێتەوە و پێداچوونەوەی بەخزمەتی ڕاژەی وەزیفی پەرلەمانتار و تەمەن و ئاستی بروانامە و ڕێژەی توانستی زانستیدا بکرێت، چونکە لەزۆربەی وڵاتانی جیهاندا بەگوێرەی یاسا خانەنشینی بۆ پەرلەمانتار ڕێکخراوە.

بێگومان دوای ئەوەی سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق (محەمەد حەلبوسی) بەفەرمی داوای لە دادگای فیدرالی کرد کە خانەنشینی ئەندامانی ئەنجومەنی نوێنەران هەڵوەشێتەوە لەمەودوا ئەوان وەک فەرمانبەر ئاسایی خانەنشین بکرێن، لێرەدا ئەگەر ئێمە زیاتر لەم ڕستەیە بدۆین بەلۆژیکی عەقڵانی مامەڵەی لەگەڵ بکەین چونکە ئەنجومەنی نوێنەران دەسەلاتی ئەوەی نیە کە کارێک بکات ببێتە هۆی زیادکردن لە موازەنەی گشتی بەڵکو تەنها بۆی هەیە ئاڵوگۆڕی لە نێوان بەشەکانی موازەنەی گشتی بکات و لە حاڵەتی پێویست ئەگەر بڕێتە هۆی زیاد بوونی موازەنەی گشتی دەبێ ڕەزامەندی ئەنجومەنی وەزیران وەربگرێت. کە ئەمەش ئەنجام نەدرا لەکاتی دەرکردنی یاسای ژمارە 13ی 2018 سەرەڕای ئەمانە دەرکردنی ئەم یاسایە دژوارە لەگەڵ مادەی (130) لە پەیڕەوی ناوخۆی پەرلەمان.

جێگای ئاماژە پێکردنە ئەگەر دادگای فیدرالی حوکمی دەرکرد بە ناەدستوریەتی ئەم برگانەی تانەی لێدراوە ئەوا پێویستە لەسەر پەرلەمانی هەمواری ئەم یاسایە بکەنەوە جارێکی تر.

پێشنیار دەکەم کە یاسای پەیڕەوی ناوخۆی پەرلەمانی کوردستانیش هەموار بکرێتەوە و لەسایە توان و ئەزموونی سەرکەوتووی هەردوو سەرکردەی پارتی (نێچیرڤان بارزانی و مەسروور بارزانی) خەڵکی کوردستان چاوبان لەوەیە لە چوار ساڵی ئایینەدەدا پێگەی کوردستان لە ڕووی ئابووری و سیاسی و نێودەوڵەتییەوە بەهێزتر بکرێت، خزمەتگوزاریی پێویستیان پێشکەش بکرێت.

د. میادە نجار

بیلال سەعید، نووسەر

د. شاری نانەکەلی

خانەنشین کردنی پەرلەمانتارانی عێراق لە نێوان یاسا و خواستدا

خەبات:تریفە ئازاد

ڕۆژی پێنجشەممە 6ی تەم مانگە محەمەد حەلبوسی سەرۆکی پەرلەمانی عێراق ڕایگەیاند کە پەرلەمانی عێراق لێخۆشبوونی مافی خانەنشینی تایبەتی ئەندامانی پەرلەمان لە یاسای ئەنجومەنی نیشتیمانی عێراق (پەرلەمان) بە دادگای فیدرالی عێراق ڕاگەیاندووە، حەلبوسی جەختی کرد کە ئەندامانی پەرلەمانی عێراق لەمەوپاش هاوشێوەی هەر فەرمانبەرێکی عێراقی بەپێی یاسای خانەنشینی گشتی فەرمانبەرانی عێراق خانەنیشین بکرێن.

چەند سەرنجێکی یاسایی لەسەر یاسای پەرلەمانی عێراق و پێکهاتەکانی ژمارە 13ی ساڵی 2018

دکتۆر شاری نانەکەلی لە لێدوانێکی تایبەت بۆ ڕۆژنامەی خەبات گوتی: شایەنی باسە ئەم هەنگاوەی سەرۆکی پەرلەمانی عێراق سەبارەت بە مووچەی خانەنشینکردنی ئەندامانی پەرلەمان کارێکی یاسایی و دەستوورییە و لە پێناو بەرژەوەندی گشتی وواڵاتە و دە بێتە هۆی تاراوەیەک لە یەک نزیک بوونەوەی مووچەی خانەنشینینی ئەندام پەرلەمان لەهەر فەرمانبەرێکی تری دەوڵەت. لەبەرئەوەی دەرچوونی یاسای تایبەت بە خانەنشینین کردنی پەرلەمانتاران کە لەکۆتایی خولی پێشوو دەرکرا زۆر بە پەلە و بە نەپێنی دەرچوو و هیچ پاساوێکی ئەوتۆ نەبوو بۆ دەرکردنی ئەم یاسا تایبەتەی خانەنشین کردنی ئەندام پەرلەمان جگە لە بەرژەوەندی تەسکی لایەنی ئابووری نەبێت کە ئەمەش جێگای شەرمەزاری و لەدەستدانی متمانەی هاوڵاتیانە بەم ئەندام پەرلەمانانەی خولی پێشوو ئەمە لەلایەک و لەلاکەی تر دەکردنی ئەم جۆرە یاسایەنە لەم ماوە کورتە و دوور لە ڕاگەیاندنەکان خۆی لەخۆیدا زۆر شت دەگەیەنێ، و بەڕای خۆم ئەمە دەربڕینی نیەتی شاراوەی ئەندام پەرلەمانەکانی خولی پێشوو بوو وهەروەها دەربڕینی ویستی ڕاستەقینەیان بوو کە دەرکەوت ئەوانە بۆخزمەت کردنی گیرفانەکانیان بوون بە ئەندامی پەرلەمان نەوەک بۆخزمەتکردنی هاوڵاتیان. بەواتایەکی تر هەموو ئەوانەی دەستیان هەڵبڕی بۆ پەسەند کردنی ئەم یاسایە کەسی ناشیاو بوون کە لەلایەن حزبەکانەوە دەستنیشان کرابوون کە کرابوون بە ئەندامی پەرلەمان.

لە مادەی 13 ئەم یاسایە دا هاتووە ئەگەر ئەندامی پەرلەمان 15 سال خزمەتی وەزیفی نەبوو دەتوانێ خزمەت بکرێ لە دەوڵەت. بۆئەوونە ئەگەر کەسێک تەنها چوار ساڵ خزمەتی وەزیفی هەبێت وەک ئەندام پەرلەمان جگە لە بەرژەوەندی تەسکی لایەنی ئابووری نەبێت کە ئەمەش جێگای شەرمەزاری و لەدەستدانی متمانەی هاوڵاتیانە بەم ئەندام پەرلەمانانەی خولی پێشوو ئەمە لەلایەک و لەلاکەی تر دەکردنی ئەم جۆرە یاسایەنە لەم ماوە کورتە و دوور لە ڕاگەیاندنەکان خۆی لەخۆیدا زۆر شت دەگەیەنێ، و بەڕای خۆم ئەمە دەربڕینی نیەتی شاراوەی ئەندام پەرلەمانەکانی خولی پێشوو بوو وهەروەها دەربڕینی ویستی ڕاستەقینەیان بوو کە دەرکەوت ئەوانە بۆخزمەت کردنی گیرفانەکانیان بوون بە ئەندامی پەرلەمان نەوەک بۆخزمەتکردنی هاوڵاتیان. بەواتایەکی تر هەموو ئەوانەی دەستیان هەڵبڕی بۆ پەسەند کردنی ئەم یاسایە کەسی ناشیاو بوون کە لەلایەن حزبەکانەوە دەستنیشان کرابوون کە کرابوون بە ئەندامی پەرلەمان.

لە مادەی 13 ئەم یاسایە دا هاتووە ئەگەر ئەندامی پەرلەمان 15 سال خزمەتی وەزیفی نەبوو دەتوانێ خزمەت بکرێ لە دەوڵەت. بۆئەوونە ئەگەر کەسێک تەنها چوار ساڵ خزمەتی وەزیفی هەبێت وەک ئەندام پەرلەمان جگە لە بەرژەوەندی تەسکی لایەنی ئابووری نەبێت کە ئەمەش جێگای شەرمەزاری و لەدەستدانی متمانەی هاوڵاتیانە بەم ئەندام پەرلەمانانەی خولی پێشوو ئەمە لەلایەک و لەلاکەی تر دەکردنی ئەم جۆرە یاسایەنە لەم ماوە کورتە و دوور لە ڕاگەیاندنەکان خۆی لەخۆیدا زۆر شت دەگەیەنێ، و بەڕای خۆم ئەمە دەربڕینی نیەتی شاراوەی ئەندام پەرلەمانەکانی خولی پێشوو بوو وهەروەها دەربڕینی ویستی ڕاستەقینەیان بوو کە دەرکەوت ئەوانە بۆخزمەت کردنی گیرفانەکانیان بوون بە ئەندامی پەرلەمان نەوەک بۆخزمەتکردنی هاوڵاتیان. بەواتایەکی تر هەموو ئەوانەی دەستیان هەڵبڕی بۆ پەسەند کردنی ئەم یاسایە کەسی ناشیاو بوون کە لەلایەن حزبەکانەوە دەستنیشان کرابوون کە کرابوون بە ئەندامی پەرلەمان.

ئەو فەرمانبەرە کەمتر بوو لە پانزە سال ئەوا دەبەخشرێ لە پێدانی ڕاگرتنە خانەنشینینکردنەکەی (التوقیفات القاعدیە) بۆ ئەوەی 15سال خزمەت تەواو بکات.

کەواتە لێرەدا بۆمان دەردەکەوێت یاسادانەر لە یاسای خانەنشینینی یەکگرتوو لە ڕوانگەی مرۆڤایەتییەوە ئەم مادەیەی داناوە، بۆ ئەوەی ئەگەر فەرمانبەرێک ئەگەر پانزە ساڵیشی تەواو نەکردبوو ڕەوانەی خانەنشینینی بکرێت ، نەوەک وەک ئەوەی لەیاسای تایبەتی خانەنشینینی ئەندام پەرلەمان هاتووە کە بەبێ ئەوەی هیچ نەخۆشیەکی کووشندەی هەبێ و پانزە ساڵیشی تەواو نەکردبی دەتوانرێ خانەنشینین بکرێت.

بێگومان (22) برگە لەم یاسایە تانەی لێدراوە لەبەردەدم دادگای ئیتحادی لەلایەن حکومەتەوە و ڕۆژی پێنجشەممە 6ی12. 2018 محەمەد حەلبوسی سەرۆکی پەرلەمانی عێراق ڕایگەیاند کە پەرلەمانی عێراق لێخۆشبوونی مافی خانەنشینی تایبەتی ئەندامانی پەرلەمان لە یاسای ئەنجومەنی نیشتیمانی عێراق (پەرلەمان) بە دادگای فیدرالی عێراق ڕاگەیاندووە. و دادگای فیدرالی پالپشت بە مادەی (151) و (152) ی یاسای دادبینی مەدەنی ژمارە (83) سالی 1969وە ئاماژە بە مادەی (93) دەستووری عێراقی 2005 بریاری دا کە کارکردن بە یاسای ئەنجومەنی نوێنەران و پێکهاتەکانی ژمارە (13)ی سالی 2018ی ڕابگیرێت تا یەکلای دەکرێتەوە لەلایەن دادگا.

لەلایەکی تر یاسای ژمارە 13ی 2018 دەبێتە هۆی زیاد کردنی بووجەی تەرخان کراو بۆ مووچە کە ئەمەش بەپێی برگەی دووەم لە مادەی 62 لە دەستوور لە دەسەلاتی ئەنجومەنی نوێنەران نییە، چونکە ئەنجومەنی نوێنەران دەسەلاتی ئەوەی نیە کە کارێک بکات ببێتە هۆی زیادکردن لە موازەنەی گشتی بەڵکو تەنها بۆی هەیە ئاڵوگۆڕی لە نێوان بەشەکانی موازەنەی گشتی بکات و لە حاڵەتی پێویست ئەگەر ببێتە هۆی زیاد بوونی موازەنەی گشتی دەبێ ڕەزامەندی ئەنجومەنی وەزیران وەربگرێت. کە ئەمەش ئەنجام نەدرا لەکاتی دەرکردنی یاسای ژمارە 13ی 2018 سەرەڕای ئەمانە دەرکردنی ئەم یاسایە دژوارە لەگەڵ مادەی (130) لە پەیڕەوی ناوخۆی پەرلەمان.

جێگای ئاماژە پێکردنە ئەگەر دادگای فیدرالی حوکمی دەرکرد بە ناەدستوریەتی ئەم برگانەی تانەی لێدراوە ئەوا پێویستە لەسەر پەرلەمانی هەمواری ئەم یاسایە بکەنەوە جارێکی تر.

پێشنیار دەکەم کە یاسای پەیڕەوی ناوخۆی پەرلەمانی کوردستانیش هەموار بکرێتەوە و لەسایە توان و ئەزموونی سەرکەوتووی هەردوو سەرکردەی پارتی (نێچیرڤان بارزانی و مەسروور بارزانی) خەڵکی کوردستان چاوبان لەوەیە لە چوار ساڵی ئایینەدەدا پێگەی کوردستان لە ڕووی ئابووری و سیاسی و نێودەوڵەتییەوە بەهێزتر بکرێت، خزمەتگوزاریی پێویستیان پێشکەش بکرێت.

نەک بەلۆژیکی عاتیفی پێویستە لەگشت جەمسەرە جیاوازەکانەوە تەماشای ئەم بڕیارە بکەین، چونکە بۆ هەڵوێستەکردن لەسەر هەنگاوەکانی پێویستمان بەشرۆڤەکردنێکی زۆر و وردی زانستی هەیە لەبەرئەوەی هەڵوەشاندنەوەی خانەنشینی پلەبالاکان هەنگاوێکی زۆر باشە و کاریگەریەکی زۆرباشی لەسەر کەمکردنەوەی گوشاری ئابووری لەبودجەی گشتی دەبێت و تارادەیەکی باش دەبێتە هۆی کەمبوونەوەی جیاوازی مووچە، بەڵام لێرەدا ئەم کارە پێویستی بەکۆمەڵێک هەندێک پەرلەمانتار لەخولەکانی پێشوودا سوودیان لەوە دەبینینی کەیاساکە بەشێوەیەکی هەرەمەکی سەرجەم پەرلەمانتارانی بەبێ جیاوازی و بوونی بروانامە و ئاستی تەمەن خانەنشین دەکرد، بەبڕوای من لەکاتی جێبەجێکردنی ئەم یاسایەدا ئیتر ئەم مرۆڤانە هەوڵی خۆکاندیدکردن نادەن و بگرە ئەم بڕیارە وادەکات کە تەنیا ئەو کەسانە خۆیان کاندید بکەن کە ئامانجیان خزمەتکردنە، بۆیە بەبڕوای من مەرجە هەمومان کار لەسەر ئەوە بکەین بەگوێرەی یاسا خانەنشینی بۆ پەرلەمانتاران پەیڕەوبکرێت.

پارتی و حزبی زەحمەتکێشانی کوردستان تەئکید لە بەرپرسیارەتی بۆ سەقامگیریی زیاتری کوردستان دەکەنەوە

بۆ پیرۆزبایی کردن لە 33مین ساڵیادی دامەزراندنی حزبی زەحمەتکێشانی کوردستان، دوێنێ شاندێکی پارتی دیموکراتی کوردستان کە پێکهاتبون لە ئەحمەد کانی بەرپرسی لقی دوو و عەلی حسێن بەرپرسی مەکتەبی پەیوەندییەکانی کوردستانی و عێراقی پارتی و ئەندامانی مەکتەبی پەیوەندییەکان و کارگێڕانی لق سەردانی بارەگای مەکتەبی سیاسی حزبی زەحمەت کێشانی کوردستانیان لە شاری هەولێر کرد، لەلایەن بەهمەن حسێن و بەڵێن عەبدوڵلا ئەندامانی دەستەی سەرۆکایەتی حزبی زەحمەتکێشانی کوردستان و ئەندامانی مەکتەبی سیاسی و سەرکردایەتی پێشوازی کران.

لە دیدارێکدا هەریەک لە بەرپرسی لقی دوو و بەرپرسی پەیوەندییەکان بەناوی پارتی دیموکراتی کوردستان پیرۆزبایی سالیادی دامەزراندنیان ئاراستەی حزبی زەحمەتکێشانی کوردستان و دەستەی سەرۆکایەتی و ئەندامانی مەکتەبی سیاسی و سەرکردایەتی و تەواوی کادیرو ئەندامانی حزب کرد و هیوایان خواست ئەم یادە فاکتەرێک بێت بۆ پێشکەوتنی زیاتری حزبە تێکۆشەرەکەتان لە پێناو پاراستنی دەستکەوتەکان و یەکریزی گشت لایەنە سیاسەکان، پاشان باروودۆخی سیاسی ناوچەکەو کوردستان و عێراق و هەنگاوەکانی پێکهێنانی حکومەتی کوردستان باسی لێوەکرا، لە کۆتایی دیدارەکەدا هەردوولا تەئکیدیان لە بەرپرسیارەتی هەموو لایەک بۆ سەقامگیری و سەرکەوتن بەرەو ئایندەیەکی گەشتر بۆ خەڵکی کوردستان کردەوە.

بەرپرسی لقی 24ی سەفین، خەڵاتی ڕێزلێنان پێشکەشی ژنە چالاکوانێکی بواری ئافرەتان دەکات

ڕێکەوتی 2018/12/11 هیوا ئەحمەد مستەفائەندامی سەرکردایەتی پارتی و بەرپرسی لقی24ی سەفین، بەیاوەری کارگێڕی لق جوان زەخۆک و ئەندامی لق مەعسومە سالح، نەشمیل خان بەرپرسی ئافرەتانی قەزای کۆیە، ئەنجوومەنی ئافرەتانی قەزای شەقڵاوە، سەردانی پرۆفیسۆری یاریدەدەر دکتۆرە شوکریەیان کرد.

لەسەردانەکەیدا بەرپرسی لق کاروچالاکیەکانی دکتۆرە شوکریەی لە بوارەکانی ئافرەتان و ژنان کە پێشکەشی کردوە بەرزنرخاند و هیوای خواست کە نمونەی زۆربێت و بەردەوام بێت، ڕاشیگەیاند کە جێی دەستی دیارە لە خزمەتکردن بە کۆمەڵگاکەمان بەگشتی و بواری ئافرەتان بەتایبەتی، کە هەرگیز لەبیرناکرێ.

بە بۆنەی16ڕۆژەی بەرەنگاربوونەوەی توندوتیژی دژی ئافرەتان و هاوکات لەسالیادی 66مین سالەی دامەزراندنی یەکێتی ئافرەتانی کوردستان خەڵاتی ڕێزلێنانی لقی24ی سەفین، لەلایەن هیوائەحمەد مستەفا پێبەخشرا، بەپێزیشیان لەلایەن خۆیەوە وێڕای سوپاس و پێزانینی بۆ ئەم دیاریە بەنرخەو بەرزنرخاندنی دکتۆرە شوکریە بەبۆنەی سالۆڕۆژی دامەزراندنی یەکێتی ئافرەتانی کوردستان خەڵاتێکی بەوبۆنەوە پێشکەشی بەرپرسی لقی 24ی سەفین کرد.

پرسەو سەرەخۆشی

بەناوی خودای گەورە و میهرەبان
بەرێزان لە خانەوادەی خوالێخۆشبوو موقەدەم زوبێر خدر ڕەسوڵ

بەدڵگرانیەکی زۆرەوە هەواڵی کۆچی دوایی موقەدەم زوبێر خدر ڕەسوڵ ئەندامی هێزی باڵەک و برای شەهید تۆفیق دێڵزی- مان پێگەیشت. موقەدەم زوبێر یەکێک بوو لەو پێشمەرگە بوێرانەی لە شەڕی دژ بە تیرۆریستانی داعش بەرگری لە خاکی کوردستان کردوە. هاوبەشی خەمی خانەوادە تێکۆشەرەکەتانین و سەرەخۆشی ئاراستەی ئێوە و خزم و دۆستانتان دەکەین. لە خودای گەورە داواکارین ئارامی و دڵنەوایی بەهەموو لایەک ببەخشێت و خوالێخۆشبوو بە بەهەشتی بەرینی خۆی شاد بکات.

إنا لله وإنا إليه راجعون

بارەگای بارزانی

بەڕێوەبەری پۆلیسی هەولێر:

لەماوەی ئەم چەند مانگەدا بە تۆمەتی جۆرا و جۆر نزیکەی چوار هەزار کەس دەستگیر کراون

خەبات ـ سەید فاتیح
بەرزنجی:

لیوای مافپەروەر عەبدولخالق تەلەعەت بەڕێوەبەری پۆلیسی هەولێر ڕونیکردەوە: ماوەی چەند مانگە بەپێی بەرنامەیەکی تۆکمەو دارێژراو پلانمان بۆ نەهێشتن و کۆنترۆلکردنی دیاردەی چەک هەلگرتن دابڕشت و چەندین هەلمەتیشمان بۆ ئەو دیاردەیە ئەنجامداو زیاتر لە200 پارچە چەک دەستی بەسەردا گیراوەو خاوەنەکانیشیان دراونەتە دادگا. سەبارەت بە پێدانی مۆڵەتی چەک هەلگرتنیش بەڕێوەبەری پۆلیسی هەولێر گوتی: بەهۆی ئەو هەلمەتانەی کە بۆ دیاردەی چەک ئەنجامانداوە بە ڕێژەی 80%ی ئەو دیاردەیە کەم بۆتەوەو ئەو لە 20%ی کە هەیە مۆڵەتی چەک هەلگرتنیان پێ دەدرێت توانراوە ڕێوشوێنەکان قورس بکرێت و پەنجە مۆرلێ وەردەگیرێت و مۆڵەتەکەش بە فلتەری چەندین لایەنی پەیوەندیدار تێپەڕ دەبێت. لەلایەکی دیکە ئاماژەی بەوەشداو گوتی: بەهۆی ئەو ڕێوشوێنە ئەمنیە تووندوتوڵەی کە گرتومانەتەبەر لەماوەی ئەو چەند مانگەدا توانراوە نزیکەی چوار هەزار کەس بەتۆمەتی جۆراوجۆر دەستگیرکراون. دواتر دەربارەی دانانی کامێرای چاودێری، لیوای مافپەروەر عەبدولخالق تەلەعەت گوتی: توانیومانە چەندین کامێرای چاودێری دانێین ئەگەر بارودۆخی دارایی حکومەتی هەرێم باشتر بێت ئەوا هەوڵ دەدەین نزیکەی دە هەزار کامێرای چاودێری دانێین بۆ شاری هەولێر بە دوو قۆناغ دانانی ئەو کامێرایانە هاوکاری زۆرمان دەکات.

کۆنگرەی گوتاری ئایینی و پێکەوەژیانی ئاشتیانەی نێوان گەلان لە تورکیا بەڕێوەچوو

خەبات: بەرهەم شێخ عزەدین

بە بانگهێشتی فەرمی د.دیار عزەدین جەباری بەڕێوەبەری گشتی دیوانی وەزارەتی ئەوقافی حکوومەتی هەرێمی کوردستان بەشداری کۆنگرەیەکی نێودەوڵەتی 3 ڕۆژەی کرد کە لە لایەن هەردوو زانکۆی (سەکەریای تورکی و زانکۆی غزەی فەلەستینی) لە وڵاتی تورکیا بۆ ماوەی سێ ڕۆژ لە ڕۆژانی 8-9-10-2018/12/ ڕێکخرابوو، کۆنگرە لەژێر ناوی گوتاری ئایینی و پێوەستی پێکەوەژیانی ئاشتیانەی نێوان گەلان، بۆ 20 وڵات لەسەر ئاستی جیهان ڕێکخرا بوو، دکتۆر دیار جەباری دەربارەی بەشداریان لەو کۆنگرەیە بە خەباتی گوت: هەرێمی کوردستانیش وەک هەر وڵاتێک بەشێوەیەکی فەرمی بانگهێشتی کۆنگرەکە کرابوو و تیایدا توێژینەوەیەکمان لەژێر ناوی پرۆژە گرنگ و ستراتیژییەکانی وەزارەتی ئەوقاف و کاروباری ئایینی، لە گرنگیدان بە گوتاری ئایینی لە ساڵانی 2003 تا 2018 کە بە وردی تیشکی خستبووە سەر کارەکانی وەزارەتی ئەوقاف و کاروباری ئایینی لە ماوەی پانزە ساڵی ڕابردوو و ڕۆڵی وەزارەت بۆ کارکردن لەسەر بابەتی پێکەوەیی نێوان پێکهاتەکان و خستنەڕووی واقیعیەتی هەرێمی کوردستان، پێشکەشکرد، هەروەها لە وتارەکەدا ئاماژەمان دا بە بابەتی پێکەوەیی نێوان گەلان و پێکهاتە ئایینییەکانی کوردستان، لە تەوەرێکی تری بابەتەکەدا باسمان لە کارە سەرەکییەکانی وەزارەت کرد بەتایبەتی کارکردن لەسەر قووڵکردنەوەی گیانی خۆشەویستی نێوان پێکهاتەکانی کوردستان بەرەودان لەسەر کارکردنی هەمەلایەنە، بە ئەوونەش کۆنفرانسی ڕێکخستنی گوتاری ئایینی کە لە ساڵی 2016 لە هەولێر ڕێکخرا و 16 بڕیاری بە ئامانجی ڕێکخستنی گوتاری ئایینی لێکەوتەوە. لە تەوەرێکی تری گوتارەکەدا ئاماژەمدا بە بابەتی پێکەوەژیانی ئاشتیانە لە هەرێمی کوردستان کە میژوویەکی دروشاوە و دوورمەودای هەیە بۆ ئەمە هەرێمی کوردستان بە بایەخەوە لە بابەتەکە دەڕوانێت، هەموو لایەک بە بایەخەوە باسی ڕۆڵی پێکەوەژیانی کوردستانیان کرد و بەڕێزەوە لە هەولەکانی حکوومەتی هەرێمیان دەڕوانی کە بۆ پێکەوەژیان لە کارە سەرەکییەکانی وەزارەت کرد.

چوار مامۆستا و سێ پێشمەرگە بریندار بوون

بە هۆی ڕووداوێکی هاتوچۆ لە نزیک ناحیەی زاویتە لە سنووری پارێزگای دهۆک7 کەس بریندار بوون، کە چواریان مامۆستان و ئەوانیتر پێشمەرگەن. ئازاد تەها، بەرپرسی ڕاگەیاندنی هاتوچۆی پارێزگای دهۆک بە کوردستان 24ی ڕاگەیاند، ڕووداوەکە لە نێوان دوو ئۆتۆمبێلی جۆری نیسان ئالتیما و پیکاپێکی سەربازی دا ڕوویداوە و لە ئەنجامدا چەند کەسێک بریندار بونە، کە هەندێکیان مامۆستان و لە دەوامی قوتابخانەوە دەگەڕانەوە ماڵەوە. ئەو بەرپرسەی هاتوچۆ ئاشکراشیکرد، کە ڕووداوەکە بەهۆی خێرا لێخوڕین و پابەند نەبون بە ڕێنماییەکانی هاتوچۆ ڕوویداوە.

لە تەندروستی دەشتی هەولێر لە ڕەوشی دەوامی پزیشکان و کارمەندانی تەندروستی کۆڵدرایەوە

خەبات ـ سەید فاتیح
بەرزنجی:

بەڕێوەبەری کارگێڕی تەندروستی دەشتی هەولێرو بەشی پشکنین سەردانی ژمارەیەک بنکەی تەندروستی کرد، وەک بنکەی تەندروستی ڕاژان لە قەزای دەشتی هەولێر کە لە نزیکەوە لە ڕەوشی دەوامی پزیشکان وکارمەندانی تەندروستیان کۆڵیەوە. دواتر هەموو بەشەکان بەسەرکرانەوەوئاگاداری پزیشکان و کارمەندان کرایەوە کە دەوامکردن لە هەموو بنکە تەندروستیەکان ڕۆژانەیەو لەسەر هەموو کارمەندانە کەپابەندی دەوامی تەواو بن. دواتر سەردانی بنکەی تەندروستی قەڵای نوێیان کردو لەوێش باس لە دەوامکردنی تەواو کراو لە ڕەوشی کەمی دەرمانیان کۆڵیەوە. دواتر سەردانی بنکەی کۆنی بنەسلاوەیان کردو یەکەیەکەی بەشەکان بەسەر کرایەوەودووپاتی پابەند بوون بەدەوامی تەواوی پزیشکان و کارمەندان کرایەوەو چەندین ڕێنمایی گرنگیان پێدراو لەکێشەو کەمو کوڕیەکانیان کۆڵیەوە.

بڕیاری دابەش نەکردنی زەوی بۆ دوو بەش بۆ هەموو کوردستانە

خەبات ـ سەید فاتیح: ئەو بڕیارەی کە لەمانگی ڕابردوو بۆ دابەشنەکردنی زەوی بۆ دوو بەش لەلایەن وەزارەتی شارەوانییەوە دەرچووە، لەمبارەیەوە ئەندازیار عەبدولحەمید مەجید بەڕێوەبەری گشتی پلاندانان لە وەزارەتی شارەوانی گوتی: دیارە ئەو بڕیارە لە وەزارەتی شارەوانییەوە دەرچووەو بۆ سەرۆکی شارەوانییەکان ڕەوانە کراوەو هەموو وردەکاریەکانیش لەلای ئەوانەو بڕیارەکەش بۆ هەموو کوردستانەو هەربەتەنها بۆ شاری هەولێرنییە، دەرکردنی ئەو بڕیارەش بۆ ئەوە دەگەڕێتەوە کە خزمەتگوزاری زیاتر بگەیەنرێتە هاوڵاتیان لەسەرەتادا کە زەوی دابەش دەکرێ بەپێی ماستەر پلان 200 مەتر یاخود 250 مەترەو ناکرێ ئەو زەویە دابەش دوو بکرێت، نەخشەکە باشترو خزمەتگوزاری باشتر دەبێت و لەسەر شارەوانییەکان پێویستە ئەو بڕیارە وەکوخۆی جێبەجێ بکەن لە هەموو کوردستان هەروەها ئاماژەی بەوەشدا: لە کاتی تێکدانی خانووش زەوی دابەش دوو ناکرێت و ڕووبەری چەند بێت هەر لەسەر ئەو ڕووبەرە خانوەکە دروست دەکرێتەوەو لەئێستاشدا دابەشکردنی زەویش وەستاوەو لەدەسەڵاتی ئەنجومەنی وەزیرانەو لەسەر هەموو شارەانییەکانە کە ئەو بڕیارە جێبەجێ بکەن.

ڕانیە... دوو کەس بە دراوی ساختەوە دەستگیر کران

پولیسی ڕاپەڕین دەستگیرکردنی دوو کەسی ئاشکرا کرد کە بڕێک پارەی ساختەکراویان پێ بووە و مامەڵەیان پێوە کردووە. شۆڕش ئیسماعیل، گوتەبێژی پۆلیسی ڕاپەڕین بە باسنیوزی ڕاگەیاند، دوای بەدواداچوون و بەدەستهێنانی زانیاری لەبارەی ساخکردنەوەی پارەی ساختە، لەلایەن هێزەکانمان لە نەهێشتنی تاوانی ڕانیە، باندێکی دوو کەسی دەستگیر کران. گوتیشی: دوو کەسەکە دراوی ساختەکراویان لە جۆری 100 دۆلاری پێ بووە و مامەڵەیان بەو پارە ساختەیەوە کردووە. ئاماژەی بۆ ئەوەش کرد، ئێستا مەلەفی لێکۆڵینەویان بۆ کراوەتەوە و لەبەردەم پۆلیس و دادگا دانیان ناوە بە تاوانەکەیاندا کە مامەڵەیان بەو پارە ساختەیەوە کردووە.

www.xebat.net
چوارشەممە 2018/12/13 ژمارە (5653)

دەزگەهێ خێرخوازی بارزانی هاریکاری گەهاندە ئاوارەیێن سەر چیایێ شنگال

بەرپرسێ دەزگەهێ خێرخوازی بارزانی ئۆفیسا قەزا شنگال دیارکر: رۆژا 2018/12/12 دێ بەردەوامی بەلاڤکرنا هاریکاریێن دەزگەهێ خێرخوازی بارزانی ل چیایێ شنگال هێتە دان. پیر دەیان، بەرپرسێ دەزگەهێ خێرخوازی بارزانی ئۆفیسا قەزا شنگال بۆ باسنیوز دیارکر: دەزگەهێ خێرخوازی بارزانی دگەل ڕێکخراوا یونیسێف شیا بگەهنە سەر چیایێ شنگال وەدەست ب بەلاڤکرنا هاریکاریان ل سەر7500 زارۆکێن ئێک ڕۆژی هەتا14 سالی بکەن. دناف هەر خێزانەکا چیایێ شنگالێ دا چەند زارۆک هەبن هند دەستێن جل وبەرگ وهەموو پێدڤییێن دی یێن زارۆک دناف کارتۆنەکی دا هاتنە دابینکرن بۆ زارۆکێن ژ دایکبووین ئێک ڕۆژی هەتا یێن ژیێ وان گەهشتیە14 سالی. هەر وەکو مە سۆز دایە وان دێ بەردەوام بین لسەر گەهاندنا هاریکاریان بۆ خەلکێ ماینە سەرچیایێ شنگال.

خویا ژی کر: ئەو خێزانێن سالا 2014 ژبەر تیرۆرستێن داعش چوینە سەر چیایێ شنگال هەتا نۆکە ژی ماینە ل سەر چیایی. ئەڤ هاریکاریا ب چەند قۆناغا لسەر وان هاتنە بەلاڤکرن ئەڤرۆ دێ قوناغا دووماهیێ ل سەر وان هێتە بەلاڤکرن.

ڕێڤەبەرێ گشتیێ ساخلەمیا پارێزگەها دهۆکێ:

1400 رزگابوویێن دەستێ داعشێ هاتینە چارەسەرکرن

ڕێڤەبەرێ گشتیێ ساخلەمیا پارێزگەها دهۆکێ ڕاگەهاند: ئێکەم رزگاربوویا دەستێ داعشێ کچەکا کوردا ئێزیدی بوو، ئەو زولما رزگاربوویا دەدەستێ داعشێدا دیتی و ژیانا سەخت تێدا بورین کارتێکرنەکا مەزن لسەر دەروونێ وان کریە، ژبەر هندێ پێدڤی ب چارەسەریا دەروونی یا بەردەوام هەیە ب هاریکاریا جڤاکی و ب پشتەڤانیا خەلکێ دەڤەرێ.

پشتی کەفتنا چەندین باژێرێن عیراقێ دەدەستێ تیرۆرستێن داعشێداو بەرەف سنوورێن هەرێما کوردستانێ هاتین، کو چەندین دەڤەرێن دەرڤەیی ئیدارا هەرێمی کەفتنە دەستێ داعشێ و چەندین خەلکێ قەزا شنگال هاتنە تیرۆرستان ڤە، پشتی هەولا رزگارکرنا وان ڕەڤاندیێن دەدەستێ داعشێدا، ل سەر راسپاردەیا سەرۆکێ حکومەتا هەرێما کوردستانێ نیچیرڤان بارزانی سەنتەرێ چارەسەریێ بۆ رزگاربوویێن دەستێ تیرۆرستێن داعشێ ل دهۆکێ هاتە ڤەکرن، بۆ ڤێ ئێکێ د. نزار عسمەت، ڕێڤەبەرێ گشتی یێ ساخلەمیا پارێزگەها دهۆکێ بۆ مالپەرێ فەرمیێ پارتی دیموکراتی کوردستان گوت: ئێکەم رزگاربوویا دەستێ داعشێ کچەکا کوردا ئیزیدی یا خەلکا دەڤەرا شنگالێ بوو و بزووترین دەم چارەسەریا وێ هاتە کرن و تا نوکە هزار و چوار سەد کچ و ژن هاتنە ڕزگارکرن.

ڕێڤەبەرێ گشتیێ ساخلەمیا پارێزگەها دهۆکێ ڕاگەهاند: ئێکەم رزگاربوویا دەستێ داعشێ کچەکا کوردا ئێزیدی بوو، ئەو زولما رزگاربوویا دەدەستێ داعشێدا دیتی و ژیانا سەخت تێدا بورین کارتێکرنەکا مەزن لسەر دەروونێ وان کریە، ژبەر هندێ پێدڤی ب چارەسەریا دەروونی یا بەردەوام هەیە ب هاریکاریا جڤاکی و ب پشتەڤانیا خەلکێ دەڤەرێ.

پشتی کەفتنا چەندین باژێرێن عیراقێ دەدەستێ تیرۆرستێن داعشێداو بەرەف سنوورێن هەرێما کوردستانێ هاتین، کو چەندین دەڤەرێن دەرڤەیی ئیدارا هەرێمی کەفتنە دەستێ داعشێ و چەندین خەلکێ قەزا شنگال هاتنە تیرۆرستان ڤە، پشتی هەولا رزگارکرنا وان ڕەڤاندیێن دەدەستێ داعشێدا، ل سەر راسپاردەیا سەرۆکێ حکومەتا هەرێما کوردستانێ نیچیرڤان بارزانی سەنتەرێ چارەسەریێ بۆ رزگاربوویێن دەستێ تیرۆرستێن داعشێ ل دهۆکێ هاتە ڤەکرن، بۆ ڤێ ئێکێ د. نزار عسمەت، ڕێڤەبەرێ گشتی یێ ساخلەمیا پارێزگەها دهۆکێ بۆ مالپەرێ فەرمیێ پارتی دیموکراتی کوردستان گوت: ئێکەم رزگاربوویا دەستێ داعشێ کچەکا کوردا ئیزیدی یا خەلکا دەڤەرا شنگالێ بوو و بزووترین دەم چارەسەریا وێ هاتە کرن و تا نوکە هزار و چوار سەد کچ و ژن هاتنە ڕزگارکرن.

ئەنجوومەنی سەرکردایەتیی یەکێتی لاوانی دیموکراتی کوردستان یەکەمین کۆبوونەوەی خۆی ئەنجام دا

دوێنێ بە ئامادەبوون و بەسەرپەرشتی ساسان عەونی بەرپرسی دەستەی ڕێکخراوە جەماوەری و پیشەییەکانی پارتی، ئەنجومەنی سەرکردایەتی یەکێتی لاوانی دیموکراتی کوردستان یەکەمین کۆبوونەوەی خۆی سازکرد.

لە کۆبوونەوەکە ساسان عەونی وێڕای پرۆزەیی لە سکرتێر و هەڤالانی مەکتەبی سکرتاریەت و سەرجەم ناوەندە بالاکان بە بۆنەی بەستنی کۆنگرەی پێشمەرگە، هیوای خواست یەکێتی لاوان بتوانن خۆیان لەگەڵ قۆناغەکە بگونجێنن و لە ئەنجامدانی چالاکی و کاری ڕێکخراوەیی سەردەمیانە لاوان هەمیشە پێشەنگ بن.

تاقیکردنەوەکانی کۆتایی ساڵی پۆلی 12ی ئامادەیی لە سەداسەد هەڵبژاردن دەبێت

وەزارەتی پەروەردەی حکوومەتی هەرێمی کوردستان لە بارەی دەنگۆی گۆڕینی سیستمی تاقیکردنەوەکان، ڕوونکردنەوەیەکی بڵاوکردەوە.

لە ئاگادارینامەیەکدا، وەزارەتی پەروەردەی حکوومەتی هەرێمی کوردستان دەڵێت: هەموو قوتابیانی پۆلی دوانزەی ئامادەیی ئاگادار دەکەینەوە کە تاقیکردنەوەکانی وەزاری کۆتایی ساڵ، هەروەک ساڵانی پێشوو سەدا سەد هەڵبژاردن دەبێت.

گەرمیان... بۆ بەرگرتن لەمەترسیەکانی لافاو تیمی فرۆکەوانی جێگیردەکرێ

خەبات ـ سەریە یوسف:

بەرپرسێک لە ئیدارەی گەرمیان ئاشکرای کرد بۆ ڕووبەڕووبوونەوە و گرتنەبەری ڕێوشوێنی پێویست و بەهاناوەچوونی هاوواڵ تیبان لەکاتی باران و لافاودا، تیمێکی فرۆکەوانی لە گەرمیان جێگیر دەکرێت.

لەو بارەوە، هەڤاڵ ئیبراهیم، بەرپرسی ڕاگەیاندنی ئیدارەی گەرمیان، بە خەباتی ڕاگەیاند: لەسەر ڕاسپاردەی سەرپەرشتیاری ئیدارەی گەرمیان، بەڕێوبەرایەتیی هاتوچۆی گەرمیان داوای کردووە تیمێکی فرۆکەوانی لە ئیدارەی گەرمیان جێگیر بکرێت تاکوو مەترسییەکانی لافاو و نالەباریی کەشوهەوا دەرەوێتەوە. وتیشی: بە هەماهەنگی لەگەڵ بەڕێوبەرایەتیی هاتوچۆی گەرمیان لەگەڵ بەڕێوبەرایەتیی هاتوچۆی سلێمانی، لە ڕۆژی

2018/12/17وە تیمێکی فرۆکەوانی دێتە گەرمیان و لەنێو گۆڕەپانی ئیدارەی گەرمیاندا جێگیر دەکرێ بۆ ئەگەری ڕووبەڕووبوونەوە و گرتنەبەری ڕێوشوێنەکانی بەهاناوەچوونی هاوواڵتیان لەکاتی باران و لافاودا لە سنوورەکە.

ئامارژەی بۆئەوەشکرد بەجێگیرکردنی ئەو تیمەش مەترسیەکانی لافاو بەشێوەیەکی بنەڕەتی لەناوچەکەدەردەوێتەوە.

نوێنەری سەرجەم پێکهاتە ئاینییەکان سەردانی بارەگای هەردوو پێکهاتەی سابیئەی مەندائی و بەهائییەکان دەکەن

بەمەبەستی تووندو تۆڵکردنی پەیوەندییەکان بە سەرپەرشتی ئەمیر عوسمان مولود بەڕێوبەری پێکەوەژیانی ئایینی و ڕێکخراوی دەزگای ژیان، هەروەها ئامادەبوونی نوێنەری پێکهاتە ئاینییەکانی وەزارەت بەجیا سەردانی هەردوو پێکهاتەی بەهائییەکان و سابیئەی مەندائیان لەشاری هەولێر کرد و لەلایەن مامۆستا سەرمەد نوێنەری بەهائییەکان و مامۆستا بەها جێگری نوێنەری سابیئەی مەندائی پێشوازیان لێ کرا. مەبەستی سەردانی پێکهاتەکان لیکنزیکبوونەوەی زێتری هەموو ئایین و پێکهاتەکان بوو، هەروەها لەنزیکەوە ئاگادارکردنەوەی چالاکییەکان و دانانی بەرنامەیەکی ستراتیجی بۆ ساڵی داهاتوو لە هەرێمی کوردستان بە مەبەستی بردەودان و پاراستنی کلتوری پێکەوەیی نێوان پێکهاتەکانی کوردستان، هەموو لایەکیش تەئکیدیان کردەوە کە کوردستان مانگی هەمووانە و پاراستن و بەرگری کردن لەوڵات و قوڵکردنەوەی گیانی خۆشەویستی نێوان پێکهاتەکان کردارێکی بەکۆمەڵە پێویستە هەموو لایەک دەست لەناو دەست پارێزەری ئەو خۆشەویستییە بین کە لەنێوان هەموو پێکهاتەکاندایە. دواتر سەرجەم پێکهاتەکان بەشداریان کرد لە دانانی ستراتیجیەتی کارکردن لە ساڵی ئایندە بۆ ئەمەش چەندین ڕای بەسوود گۆڕدرایەوە.

گەرمیان... ڕەوشی ئافرەتان و خراپ بەکارهێنانی ئامێرەکانی پەیوەندی لە سیمینارێکدا

خەبات ـ سەریە یوسف:

چالاکیەکانی هەفتەی بەرەنگاربونەوەی تووندوتیژی دژ بە ئافرەتان لەگەرمیان درێژەی هەیەو دوێنێ چالاکیەکان بریە هۆڵی چالاکیەکانی پەروەردەی گەرمیان، لە شارۆچکەی کەلار. لەو بارەوە، عەقیدی یاسایی لەمیعە محەمەد، بەڕێوبەری بەڕێوبەرایەتی بەرەنگاربونەوەی تووندوتیژی دژ بە ئافرەتان لەگەرمیان، بە خەباتی ڕاگەیاند: چالاکیەکانی هەفتەی بەرەنگاربونەوەی تووندوتیژی دژ بە ئافرەتان لەگەرمیان بەردەوامی هەیەو لەو چوارچێوەشدا چالاکیەکانمان بردە بەڕێوبەرایەتی پەروەردەی گەرمیان. وتیشی: لەسەر خراپی ڕەوشی ئافرەتان لەگەرمیان و هۆکارەکانی تەشەنەکردنی خراپ بەکارهێنانی ئامێرەکانی لە پەیوەندی سیمینارێکمان لە هۆڵی بەڕێوەبەرایەتی پەروەردەی گەرمیان بۆڤە ڕمانبەرانی ئەو بەڕێوەبەرایەتیە سازدا. بەڕێوبەری بەڕێوەبەرایەتی بەرەنگاربونەوەی تووندوتیژی دژ بە ئافرەتان لەگەرمیان، سوپاسی ڕێکخراوە بیانیەکانی کرد بۆسەرخستنی چالاکیەکانی ئەمساڵ هاوکاریان بوون.

لابردنی عەرەبانە و دەستگێڕەکانی سلێمانی ناڕەزایی لێ دەکەوێتەوە

بڕیاری دەرکردنی خاوەن عەرەبانە و دەستگێڕەکانی ناو شاری سلێمانی، ناڕەزایی لێ دەکەوێتەوە و ئەندامێکی ئەنجومەنی پارێزگاش دەڵێت ڕێگەچارەیەکمان داوەتە پارێزگای سلێمانی.

کاستڕۆ مەعروف، ئەندامی ئەنجوومەنی پارێزگای سلێمانی بە باسنیوزی ڕاگەیاند: بوونی عەرەبانە و دەستگێڕەکان لەسەر شەقامی زۆربەی شار و شارۆچکەکان بەدی دەکرێت کە کۆمەڵێک هاوواڵتیی هەژار بژێویان لەسەرە. گوتیشی: ئەوەی بەدیمان کردووە، زۆرێک لە دووکاندارەکان شەقامەکانیشیان بەکرێ بەو خاوەن عەرەبانە و دەستگێڕانە دەدەن. کاستڕۆ مەعروف ئامارژەی بەوەش دا: ماوەیەکە بە بڕیارێکی شارەوانی و پارێزگای سلێمانی زۆرێک لەو دەستگێڕ و خاوەن عەرەبانانە دەرکراون، بژیە لەگەڵ ئەوەی کە پێمان وایە هیچکەس دژی ڕێکخستن و جوانکردنی شار نییە، بەڵام ناشکرێت کاتێک بڕیارێک دەردەکرێت بیر لە بژێوی کاسبکاران و هەژاران نەکرێتەوە. ئاشکرای کرد، داواکارییەکمان داوەتە پارێزگاری سلێمانی و داوامان کردووە کە شوێنێکی شایستە بۆ ئەو کاسبکارانە دابین بکرێت، هاوکات داواشمان کردووە کە تەواوی ئەو کەلوپەل و پێداویستییانەیان پێ بدرێتەوە کە لێیان سەندراوە.

ووڵ بوون
پسوولەی شارەوانی ٣ هەولێر ژمارەی پسوولە ٠٨٣٣٦٤٨ بەرووار ٢٠١٨/٩/١٧ بەبری ٥٠٠٠٠٠ بەناوی جهاد شاکر محمد و چیا بین محمد ابراهیم وون بووە تکایە هەرکەسێك دۆزییەوە بیگەڕێنێتەوە شوێنی دەرچوونی.
***
ووڵ بوون
ناسنامەی سەندیکای ئەندازیارانی کوردستان لقی هەولێر بەناوی شاخەوان بکر ووسو وون بووە تکایە هەرکەسێك دۆزییەوە بیگەڕێنێتەوە شوێنی دەرچوونی.
***
ووڵ بوون
ناسنامەی زانکۆی صلاح الدین کۆلیژی ئەندازیاری پشکۆی تەلار سازی بەناوی کەوێڵ عبداللە نجم الدین وون بووە تکایە هەرکەسێك دۆزییەوە بیگەڕێنێتەوە شوێنی دەرچوونی.
***
ووڵ بوون
ناسنامەی سەندیکای ژمێریاران و وردبینانی هەرێمی کوردستانی عێراق بەناوی احمد عبدالکریم محمد وون بووە تکایە هەرکەسێك دۆزییەوە بیگەڕێنێتەوە شوێنی دەرچوونی.
***
وەزارەتی دارایی و ئابووری
بەڕێوەبەرایەتی گشتی بوودجە کارگێڕی و خۆیەتی
ژمارە: ٥١٣٨
ڕێکەوت: ٢٠١٨/١٢/١٢
ئاگاداری
بەڕێوەبەرایەتی گشتی بوودجە هەڵدەستێ بە ئەنجامدانی کەمکردنەوەی نهێنی بۆ چاپکردنی پوولی دارایی تایبەت بە وەزارەتی دارایی و ئابووری بۆیە داوا لە بەڵێندەران و خاوەن چاپخانەکان دەکەین ئەوەی ئارەزووی بەشداریکردنی هەیە سەردانمان بکات لەبەڕێوەبەرایەتی گشتی بوودجە/ بەشی ژمێریاری بۆ وەرگرتنی تەندەر بەرامبەر بە ١٠٠٠٠٠ سەد هەزار دینار وەگێڕانەوەی نییە لە ڕۆژی یەك شەممە ٢٠١٨/١٢/١٦ تاوەکو پێنج شەممە ٢٠١٨/١٢/٢٧ بەپێی ئەم مەرجانەی خوارەوە دیاری کراوەو دوا مۆڵەت بۆ گەرانەوەی تەندەرەکان کاتژمێر ١٢ پێش نیوەڕۆ ڕۆژی ٢٠١٨/١٢/٣٠ دەبێت و هەر تەندەرێك مەرجەکانی تێدا نەبێت پشت گوێ دەخرێت.
١- پێویستە بارمتەی یاسایی بەڕێژەی ٣٪ گۆڕەی پێشکەش کراو بەچەکی پەسندکراو دەدرێت بەیەکەی ژمێریاری بەڕێوەبەرایەتی گشتی بوودجە بەپێی پسوولەی وەرگرتن.
٢- ناسنامەی بەڵێندەر یان مۆڵەتی تایبەت بە بواری چاپەمەنی.
٣- پشتگیری ئەستۆپاکی باجی دەرامەت بۆ ساڵی/ ٢٠١٨.
٤- لیستی کاری هاوشێوەی پەسەندکراو لەو فەرمانگانەی کە ئەو کارانەی تێدا ئەنجام داوە واتە کاری چاپ.
٥- ماوەی جێبەجێکردنی ٤٠ چل ڕۆژە.
٦- غەرامەی دواکەوتن ٢٥٠٠٠٠ دوو سەدو پەنجا هەزار دینار بۆ هەر ڕۆژێکی دواکەوتن.
٧- بەڵێندەر بۆی هەیە (الاطلاع علی وثائق المناقصة قبل الشراء)
٨- کرێی بڵاوکردنەوەی ئەم ئاگادارییە دەکەوێتە ئەستۆی ئەو کەسەی کە تەندەرەکەی بۆ دەردەچێت.
٩- سەرجەم پێداویستیەکان لەناو زەرفێکی داخراو پێشکەش دەکرێ لەکاتی گەرانەوەی تەندەرەکان.
پەروین محمد نوری عزیز
بەڕێوەبەری گشتی بوودجە
***
بەڕێوەبەرایەتی گشتی شارەوانیەکانی لیژنەی فرۆشتن و بەکرێدانی دووەم لە بە ڕێ وە بە ر ا یە تی گشتی شارەوانییەکانی هەولێر
ژمارە ٥٣/١٠٠
ڕێکەوت/ ٢٠١٨/١٢/١٠
ئاگاداری
لیژنەی سەرەوە هەڵدەستێ بە بەکرێدانی (١٠٥) دوکانی شارەوانی بەم شێوەی کەلە خوارەوە دیارکراوە بەپێی یاسایی ژمارە ٣٢ ساڵی ١٩٨٦ هەموارکرا ئەو کەسەی نیازی بەشداربوونی هەیە لە زیادکردنی ئاشکرا با سەر لە سەرۆکایەتی شارەوانی کەورگۆسك بدات مزایدەکە ئەنجام دەدرێت لە ڕێکەوتی ٢٠١٩/١/٣١ کاتژمێر (١١:٣٠) یانزەو نیوی نیوەڕۆ لە ڕۆژی دیارکراو کرێگرتەش دەبێ بارمتەی یاسایی بە ڕێژەی (٢٠٪) لە کرێی خەملێندراو لەگەڵ خۆی بهێنی هەروەها کرێی بڵاوکردنەوە و خەرجی تریش دەکەوێتە ئەستۆی خۆی.
١- ژمارەو جۆری مولك و شوێن/ (٢٩) دوکان لەریزی پێشەوەی بلۆکی ناو بازار لەسەر بەشێك لە پارچە زەوی ژمارە ١/٢٧٦٤ ك ٦٩ کەورگۆسك لە کەورگۆسك کرێی ساڵانەی خەملێندراو / ٢٠٠٠٠٠ دوو سەد هەزار دینار بۆ هەردوکانێك ماوەی بەکرێدان/ ٣ ساڵ بەزیادکردنی ئاشکرا.
٢- ژمارەو جۆری مولك و شوێن/ (١١٨) دوکان لەریزی پشتەوەی بلۆکی ناو بازار لەسەر بەشێك لە پارچە زەوی ژمارە ١/٢٧٦٤ ك ٦٩ کەورگۆسك لە کەورگۆسك کرێی ساڵانەی خەملێندراو ١٠٠٠٠٠ سەد هەزار دینار بۆ هەردوکانێك ماوەی بەکرێدان/ ٣ ساڵ بەزیادکردنی ئاشکرا.
ئەندازیار/ نەبەز محی الدین نافذ
بەڕێوەبەری گشتی شارەوانیەکانی هەولێر
***
بەڕێوەبەرایەتی گشتی شارەوانیەکانی هەولێر لیژنەی فرۆشتن و بەکرێدانی دووەم لە بە ڕێ وە بە ر ا یە تی گشتی شارەوانییەکانی هەولێر
ژمارە ٥٢/١٠٠
ڕێکەوت/ ٢٠١٨/١٢/١٠
ئاگاداری
لیژنەی سەرەوە هەڵدەستێ بە بەکرێدانی (١٤٧) دوکانی شارەوانی کەورگۆسك بەم شێوەی کەلە خوارەوە دیارکراوە بەپێی یاسایی ژمارە ٣٢ ساڵی ١٩٨٦ هەموارکرا ئەو کەسەی نیازی بەشداربوونی هەیە لە زیادکردنی ئاشکرا با سەر لە سەرۆکایەتی شارەوانی کەورگۆسك بدات مزایدەکە ئەنجام دەدرێت لە ڕێکەوتی ٢٠١٩/١/٢٤ کاتژمێر (١١:٣٠) یانزەو نیوی نیوەڕۆ لە ڕۆژی دیارکراو کرێگرتەش دەبێ بارمتەی یاسایی بە ڕێژەی (٢٠٪) لە کرێی خەملێندراو لەگەڵ خۆی بهێنی هەروەها کرێی بڵاوکردنەوە و خەرجی تریش دەکەوێتە ئەستۆی خۆی.
١- ژمارەو جۆری مولك و شوێن/ (١١٨) دوکان لەریزی پشتەوەی بلۆکی ناو بازار لەسەر بەشێك لە پارچە زەوی ژمارە ١/٢٧٦٤ ك ٦٩ کەورگۆسك لە کەورگۆسك کرێی ساڵانەی خەملێندراو / ٢٠٠٠٠٠ دوو سەد هەزار دینار بۆ هەردوکانێك ماوەی بەکرێدان/ ٣ ساڵ بەزیادکردنی ئاشکرا.
ئەندازیار/ نەبەز محی الدین نافذ
بەڕێوەبەری گشتی شارەوانیەکانی هەولێر
***
دادگای باری کەسی هەولێر
ژمارە:٥٧/ت/٢٠١٨
ڕێکەوت: ٢٠١٨/١٢/١٢
جاردان
ئەم دادگایە هەڵدەستێ بە فرۆشتنی ئۆتۆمبێلی ژمارە (٥٧٧٧٥/هەولێر/ بارهەلگر) جۆری (تویوتا پیکپ) مۆدیل (٢٠٠٨) ڕەنگی سپی کە بەناوی خوالێخۆشبوو (مجید حسین اسماعیل) لە ڕۆژی (٢٠١٨/١٢/٢٦) کاتژمێر (١٢) نیوەڕۆ جا هەر کەسێك دەیەوێت بەشداری کڕینی بکات با ئامادەبێت لەم دادگایە لەکات و شوێنی دیاری کراو وە پارەی یاسایی (١٠٪) لەگەڵ خۆی بهێنێت،ە ئۆتۆمبێلەکە خەملاندراوە بەنرخی: (١١٠٠٠٠٠٠) یازدە ملیۆن دینار).
دادەری یەکەم / دیار محمد علی
***
پارێزگای هەولێر
بەڕێوەبەرایەتی گرێبەستە گشتییەکان
ژمارە: ٢٤٨
ڕێکەوت: ١٢ / ١٢ / ٢٠١٨
ئاگاداری
کەم کردنەوەی نهێنی / ژمارە (١٢٨)
پارێزگای هەولێر/ بەڕێوەبەرایەتی گرێبەستە گشتییەکان / کەم کردنەوەی نهێنی رادەگەیەنێت بۆ پرۆژەی (دابینکردنی خۆراکی سێ ژەم بۆ سزادراوان و کارمەندانی بەڕێوەبەرایەتی چاکسازی ژنان و منداڵان لە هەولێر) کە (بەڕێوەبەرایەتی گشتی چاکسازی و کۆمەڵایەتی هەولێر) پێی هەڵدەستێت. جا هەر بەڵێندەر و کۆمپانیایەك ئارەزووی بەشداربوونی هەیە با سەر لەبەڕێوەبەرایەتی ژمێریاریان بدەن بەمەبەستی وەرگرتنی وێنەیەك لەتەندەر و مەرجەکانی بەڵێندەرایەتی پرۆژەی سەرەوە بەمەرجێك وەرگرتنی ئەو تەندەرانە دەبێ لەناو زەرفێکی مۆرکراو دابێ و وە ناونیشانی بەڵێندەر یا کۆمپانیا لەسەر نووسراو بێت و پێشکەش بەسکرتێری لیژنەی کردنەوەی تەندەرەکان لەدیوانی پارێزگای هەولێر / کارگێڕی خۆجێ یەتی بکرێ وە دوا کاتیش بۆ وەرگرتنەوەی تەندەرەکان کاتژمێر (١٢)ی نیوەڕۆ ڕۆژی (یەك شەممە) ڕێکەوتی ٣٠ / ١٢ / ٢٠١٨ دەبێت.
وە مەرج نییە فەرمانگەکەمان بەنزمترین نرخی تەندەر رازی بێت، وە کرێی بڵاوکردنەوەی ئاگەیاندنی دەکەوێتە ئەستۆی ئەو کەسەی کە کەم کردنەوەی لەسەر دەگیرسێتەوە.
مەرجەکانی وەگرتنی تەندەر:
- کۆمپانیا تایبەت بێت بەدابین کردنی خۆراك و تۆمار کراو بێت.
- باجی دەرامەت نوێ کراو بێت.
- هێنان بارمتەی سەرەتایی بەبری ٢٥,٠٠٠,٠٠٠ بیست و پێنج ملیۆن دینار بەشێوەی (خطاب ضمان) یان چەکی پەسندکراو لە یەکێك لە بانکەکانی هەڕێم.
- دەبێت ناسنامەی کۆمپانیا و یەکێتی پەلێندەران نوێ کراوە بێت و لەگەل خۆی بێنێت و بەناوی خۆی بێت ئەگەر بەناوی خۆی نەبێت دەبێت نووسراوی ڕێپێدان لەلایەن کۆمپانیا بێنێت.
- فرۆشتنی تەندەر (٢٥٠,٠٠٠) دوو سەدو پەنجا هەزار دینار کە ناگەڕێتەوە بۆی.
نوزاد هادی مولود/ پارێزگاری هەولێر
***
دادگەها کەتن ل سێمێلێ
ژمارە/ ٣٩٦/ب/کەتن/٢٠١٨
ڕێکەوت: ٢٠١٨/١٢/٤
ئاگەهداری
بو کەسێ دادگەهکەری (ابراهیم شهاب احمد) تو یێ هاتیە دادگەهکەن بێی ئامادەبوون بزیندانکرنا سڤك بو ماوێ ١ ئێك سال لدیڤ بەندێ ١/٤٥٦أ ژ یاسا سزایێ و ژیەر نەنیاسا جهێ ئاکنجیبوونا تە بریار هاتەدان تۆ بێیە ئاگەهدارکرن ب بریارا دادگەهێ بریکا دوو ڕۆژنامێت نیشتەجێ و تە مافێ هەی نەرازیبوونا خۆ دەربری لسەر بریارا دادگەهێ ل دەمێ هاتیە دیارکرن دیاسایێدا بۆ دەمێ (٣) سێ هەیڤا و بەرۆڤاژی ڤێ چەندێ بریارا دادگەهێ دێ هێتە پەسندکرن و دێ هێتە بجهێنان.
دادەر/ بیان ادیب رشید
دادەرا دادگەها کەتن
***
دادگەها کەتن ل سێمێلێ
ژمارە/ ٣٥٠/ب/کەتن/٢٠١٨
ڕێکەوت: ٢٠١٨/١٢/٤
ئاگەهداری
بو کەسێ دادگەهکەری (ابراهیم شهاب احمد) تو یێ هاتیە دادگەهکەن بێی ئامادەبوون بزیندانکرنا سڤك بو ماوێ ١ ئێك سال لدیڤ بەندێ ١/٤٥٦أ ژ یاسا سزایێ و ژیەر نەنیاسا جهێ ئاکنجیبوونا تە بریار هاتەدان تۆ بێیە ئاگەهدارکرن ب بریارا دادگەهێ بریکا دوو ڕۆژنامێت نیشتەجێ و تە مافێ هەی نەرازیبوونا خۆ دەربری لسەر بریارا دادگەهێ ل دەمێ هاتیە دیارکرن دیاسایێدا بۆ دەمێ (٣) سێ هەیڤا و بەرۆڤاژی ڤێ چەندێ بریارا دادگەهێ دێ هێتە پەسندکرن و دێ هێتە بجهێنان.
دادەر/ بیان ادیب رشید
دادەرا دادگەها کەتن
***
دادگەها تاوانێن دهوکێ/٢
ژمارە: ١٣١/ج/٢٠١٧
ڕێکەفتی: ٢٠١٨/١٢/١٠
ئاگەهداری
بۆ/ تومەتبارێن ڕەڤی/ عدنان طاهر عبدالرحمن و حسین سلیمان عبدالرحمن دەمێ هوین د تومەتبار ب کێشا ژمارە ١٣١/ج/٢٠١٧ ئەوا هاتیە تومارکرن ل بنگەهێ پولیسێن کەلەکچی هژمار ٢٠١٦/٣٦ ل سەر مادە ٤٠٦ یاسا سزا ژبەر کو جهێ ئاکنجیبوونا هەوە نەیێ دیارە بریار هاتە دان هوین بهێیە ئاگەهدارکرن بڕیکا بەلافکرنێ ب دوو ڕۆژنامێن ناڤخویی دا ئامادەبی بەرامبەری ڤێ دادگەهێ سپێدەیا ڕوژا ٢٠١٩/٢/٢٥ بو دادگەهکرنا هەوە و بەرۆڤاژی ڤێ چەندێ دادگەهکرنا تە هێتە کرن ب پاشمللە ل دویف یاسایێ.
دادەر/ غازی خلیل شنگالی
سەرۆکێ دادگەها تاوانا دهوك/دوو
***
دادگای کەتن لە پشدەر
ژمارە: ٤٣٠/ك/٢٠١٦
ڕۆژ: ٢٠١٨/٨/٢٦
ئاگادارکردنەوە
بۆ/ تاوانباری ڕاکردوو/ ڕێباز خدر حسین، کە پێشتر دانیشتووی (قەلادزێ- ایهام قاسم) بوویت و ئێستا شوێنی نیشتەجێبوونت نادیارە.
لەبەر ئەوەی لەڕۆژی دادگاییکردنت لە ٢٠١٨/٧/٢٩ ئامادەنەبوویت سەرەڕای ئاگادارکردنەوەت لە ڕۆژنامەکانی ناوخۆدا لەبەر ئەوەی دادگایی کرایت بە نائامادەیی و ئاشکرا لە داوای کەتنی ژمارە ١١٥/ك/٢٠١٧ و بریاردرا بە تاوانبار کردنت بەپێی مادەی (٤٥٦) لەیاسای سزادان ژمارە ١١١ی ساڵی ١٩٦٩ دیاری کردنی سزاکەت بەبەندکردنت بۆ ماوەی ١ یەك ساڵ.
وە فەرمانی دەستگیرکردنت بۆ دەڕچوەو پێویستە خۆت ڕادەستی نزیکترین بنکەی پۆلیس یاخود دادگا بکەیت، و مافی نارەزایی و پێداچوونەوەت هەیە بەبریارەکە بە گوێرەی یاسا، لە ماوەی یاسایی دا بەپێچەوانەوە بریارەکە پلەی کۆتایی بنبری وەردەگرێت.
دادەر/ بەختەوەر صابر سعید
***
دادگای کەتن لە پشدەر
ژمارە: ٣٧٣/ك/٢٠١٦
ڕۆژ: ٢٠١٨/٨/٢٦
ئاگادارکردنەوە
بۆ/ تاوانباری ڕاکردوو/ عمر ابراهیم خدر، کە پێشتر دانیشتووی (قەلادزێ- ڕاپەرین) بوویت و ئێستا شوێنی نیشتەجێبوونت نادیارە.
لەبەر ئەوەی لەڕۆژی دادگاییکردنت لە ٢٠١٧/٢/٢٧ ئامادەنەبوویت سەرەڕای ئاگادارکردنەوەت لە ڕۆژنامەکانی ناوخۆدا لەبەر ئەوەی دادگایی کرایت بە نائامادەیی و ئاشکرا لە داوای کەتنی ژمارە ٣٧٣/ك/٢٠١٦ و بریاردرا بە تاوانبار کردنت بەپێی مادەی (٤٤٦) لەیاسای سزادانی ژمارە ١١١ی ساڵی ١٩٦٩ دیاری کردنی سزاکەت بە غەرامەکردن بەبڕی ٢٢٥٠٠٠ دوو سەدو بیست و پێنج هەزار دیناری عیراقی.
وە فەرمانی دەستگیرکردنت بۆ دەڕچوەو پێویستە خۆت ڕادەستی نزیکترین بنکەی پۆلیس یاخود دادگا بکەیت، و مافی نارەزایی و پێداچوونەوەت هەیە بەبریارەکە بە گوێرەی یاسا، لە ماوەی یاسایی دا بەپێچەوانەوە بریارەکە پلەی کۆتایی بنبری وەردەگرێت.
دادەر/ بەختەوەر صابر سعید
***
دادگای کەتن لە پشدەر
ژمارە: ١١٥/ك/٢٠١٧
ڕۆژ: ٢٠١٨/٨/٢٦
ئاگادارکردنەوە
بۆ/ تاوانباری ڕاکردوو/ ڕێباز خدر حسین، کە پێشتر دانیشتووی (قەلادزێ- ایهام قاسم) بوویت و ئێستا شوێنی نیشتەجێبوونت نادیارە.
لەبەر ئەوەی لەڕۆژی دادگاییکردنت لە ٢٠١٨/٧/٢٩ ئامادەنەبوویت سەرەڕای ئاگادارکردنەوەت لە ڕۆژنامەکانی ناوخۆدا لەبەر ئەوەی دادگایی کرایت بە نائامادەیی و ئاشکرا لە داوای کەتنی ژمارە ١١٥/ك/٢٠١٧ و بریاردرا بە تاوانبار کردنت بەپێی مادەی (٤٥٦) لەیاسای سزادان ژمارە ١١١ی ساڵی ١٩٦٩ دیاری کردنی سزاکەت بەبەندکردنت بۆ ماوەی ١ یەك ساڵ.
وە فەرمانی دەستگیرکردنت بۆ دەڕچوەو پێویستە خۆت ڕادەستی نزیکترین بنکەی پۆلیس یاخود دادگا بکەیت، و مافی نارەزایی و پێداچوونەوەت هەیە بەبریارەکە بە گوێرەی یاسا، لە ماوەی یاسایی دا بەپێچەوانەوە بریارەکە پلەی کۆتایی بنبری وەردەگرێت.
دادەر/ بەختەوەر صابر سعید
***
دادگای کەتن لە پشدەر
ژمارە: ٣٨٧/ك/٢٠١٦
ڕۆژ: ٢٠١٨/٨/٢٦
ئاگادارکردنەوە
بۆ/ تاوانباری ڕاکردوو/ لایەن جلیل باپیر، کە پێشتر دانیشتووی (شەقلاوە- سیمۆن) بوویت و ئێستا شوێنی نیشتەجێبوونت نادیارە.
لەبەر ئەوەی لەڕۆژی دادگاییکردنت لە ٢٠١٧/٨/٢ ئامادەنەبوویت سەرەڕای ئاگادارکردنەوەت لە ڕۆژنامەکانی ناوخۆدا لەبەر ئەوەی دادگایی کرایت بە نائامادەیی و ئاشکرا لە داوای کەتنی ژمارە ٣٨٧/ك/٢٠١٦ و بریاردرا بە تاوانبار کردنت بەپێی مادەی (٤٤٦) لەیاسای سزادان ژمارە ١١١ی ساڵی ١٩٦٩ دیاری کردنی سزاکەت بەبەندکردنت بۆ ماوەی ٦ شەش مانگ.
وە فەرمانی دەستگیرکردنت بۆ دەڕچوەو پێویستە خۆت ڕادەستی نزیکترین بنکەی پۆلیس یاخود دادگا بکەیت، و مافی نارەزایی و پێداچوونەوەت هەیە بەبریارەکە بە گوێرەی یاسا، لە ماوەی یاسایی دا بەپێچەوانەوە بریارەکە پلەی کۆتایی بنبری وەردەگرێت.
دادەر/ بەختەوەر صابر سعید
***
دادگای کەتن لە پشدەر
ژمارە: ٦٨٠/ك/٢٠١٨
ڕۆژ: ٢٠١٨/١١/١٢
ئاگادارکردنەوەی سزا
ئەم دادگایە بریاری حوکمی دەرکردووە بە ژمارە/ ٦٧٧/ك/٢٠١٨ لە ٢٠١٨/١١/١٢ لەسەرت بە زیندانی کردن الحبس بۆ ماوەی ٩ مانگ بەپێی مادەی ٤٥٣ لە یاسای سزاکان بەشێوەیەکی پاشەملە غیابی لەبەر ئەوەی شوێنی نیشتەجێ بوونت نادیارە بە پێی اشعاری موختاری گەرەکی/ مامۆستایان دوو بریاردرا بە هۆی دوو ڕۆژنامەی ناوخۆیی ڕۆژانە پێترابگەیێندرێت مافی تانوو لێدانت هەیە لە بریارەکە بە ڕێگای نارازیبوون و پێداچوونەوە لە ماوەی یاساییدا ٣ مانگ لە ڕۆژی بڵاوبوونەوەی ئەم ئاگادارییە بە پێچەوانەوە بریارەکە پلەی بنبڕی وەردەگرێت.
دادەری یەکەم/ گیلانی احمد محمدامین
***
دادگای کەتنی هەولێر /١
ژمارە/ ٦٧٧/ك/٢٠١٨/١
بەروار/ ٢٠١٨/١١/١٢
بۆ تۆمەتباری هەڵاتوو/ یاسین همزە عزیز
ئاگادارکردنەوەی سزا
ئەم دادگایە بریاری حوکمی دەرکردووە بە ژمارە/ ٦٧٧/ك/٢٠١٨/١ لە ٢٠١٨/١١/١٢ لەسەرت بە زیندانی کردن الحبس بۆ ماوەی ٩ مانگ بەپێی مادەی ٤٥٣ لە یاسای سزاکان بەشێوەیەکی پاشەملە غیابی لەبەر ئەوەی شوێنی نیشتەجێ بوونت نادیارە بە پێی اشعاری موختاری گەرەکی/ مامۆستایان دوو بریاردرا بە هۆی دوو ڕۆژنامەی ناوخۆیی ڕۆژانە پێترابگەیێندرێت مافی تانوو لێدانت هەیە لە بریارەکە بە ڕێگای نارازیبوون و پێداچوونەوە لە ماوەی یاساییدا ٣ مانگ لە ڕۆژی بڵاوبوونەوەی ئەم ئاگادارییە بە پێچەوانەوە بریارەکە پلەی بنبڕی وەردەگرێت.
دادەری یەکەم/ گیلانی احمد محمدامین
***
دادگای کەتنی هەولێر /٤
ژمارە/ ١٣/ پاسپورت/٢٠١٨
بەروار/ ٢٠١٨/١٢/٦
بۆ تۆمەتباری هەڵاتوو/ چیمەن عبدالرحمن حمە زیاد
ئەم دادگایە بریاری حوکمی دەرکردووە بە ژمارە١٣/ پاسپورت/٢٠١٨ لە ٢٠١٨/١١/١٩ لەسەرتان بەپێ بژاردن الغرامە بەبری ٢٥٠٠٠٠ دو سەد و پەنجا هەزار دینار بەپێی مادەی ١٠/ یەکەم لە یاسای پاسپۆرت بەشێوەیەکی پاشەملە غیابی لەبەر ئەوەی شوێنی نیشتەجێ بوونت نادیارە بریاردرا بە هۆی دوو ڕۆژنامەی ناوخۆیی ڕۆژانە پێترابگەیێندرێت مافی تانوو لێدانت هەیە لە بریارەکە بە ڕێگای نارازیبوون و پێداچوونەوە لە ماوەی یاساییدا ٣ مانگ لە ڕۆژی بڵاوبوونەوەی ئەم ئاگادارییە بە پێچەوانەوە بریارەکە پلەی بنبڕی وەردەگرێت.
دادەری یەکەم/ حسن علی مراد امین
***
دادگای کەتنی هەولێر /٤
ژمارە/ ١٩٢/ پاسپورت/ ٢٠١٦
بەروار/ ٢٠١٨/١٢/٦
بۆ تۆمەتباری هەڵاتوو/ بدرخان محمد مصطفی امین
ئەم دادگایە بریاری حوکمی دەرکردووە بە ژمارە١٩٢/ پاسپورت/٢٠١٦ لە ٢٠١٨/١٢/٣ لەسەرتان بەپێ بژاردن الغرامە بەبری ٢٥٠٠٠٠ دو سەد و پەنجا هەزار دینار بەپێی مادەی ١٠/ یەکەم لە یاسای پاسپۆرت بەشێوەیەکی پاشەملە غیابی لەبەر ئەوەی شوێنی نیشتەجێ بوونت نادیارە بریاردرا بە هۆی دوو ڕۆژنامەی ناوخۆیی ڕۆژانە پێترابگەیێندرێت مافی تانوو لێدانت هەیە لە بریارەکە بە ڕێگای نارازیبوون و پێداچوونەوە لە ماوەی یاساییدا ٣ مانگ لە ڕۆژی بڵاوبوونەوەی ئەم ئاگادارییە بە پێچەوانەوە بریارەکە پلەی بنبڕی وەردەگرێت.
دادەری یەکەم/ حسن علی مراد امین
***

بەڕێوەبەرایەتی گشتی تۆمارکردنی کۆمپانیاکان
بەڕێوەبەرایەتی پشکنین و بەدواداچوون
ژمارە: ٥٠٥٠
ڕێکەوت: ٢٠١٨/٧/٢٥
بڕیاری سرینەوەی کۆمپانیا سنووردار
دوای تەواو کردنی سەرجەم ڕێکارەکانی پاکتاوکردنی کۆمپانیای (Safe Hand) بۆ (بازرگانی گشتی/ سنووردار) وە پالپشت بە ئەحکامی ماددەی ١٧٧ لەیاسای تۆمارکردنی کۆمپانیاکان ژمارە (٢١) ساڵی ١٩٩٧ هەموارکراو.
من تۆمارکاری کۆمپانیاکان بریارمدا بە سرینەوەی ناوی کۆمپانیای ناوبراوی سەرەوە لە تۆمارەکانمان بەمەرجێ ئەم بریارە بڵاوبکرێتەوە بەپێی ئەحکامی ماددەی (١٦٠) لەیاسای تۆمارکردنی کۆمپانیاکان ژمارە (٢١) ساڵی ١٩٩٧ی هەموارکراو.
ئەم بریارە نووسراوە لەبەرواری ٢٠١٨/٧/٢٣
مافپەروەر/ دلزار اسماعیل احمد
بەڕێوەبەری گشتی تۆمارکردنی کۆمپانیاکان

بەڕێوەبەرایەتی گشتی تۆمارکردنی کۆمپانیاکان
بەڕێوەبەرایەتی پشکنین و بەدواداچوون
ژمارە: ٨٣٣٤
ڕێکەوت: ٢٠١٨/١٢/٣
بڕیاری سرینەوەی کۆمپانیا سنووردار
دوای تەواو کردنی سەرجەم ڕێکارەکانی پاکتاوکردنی کۆمپانیای (SWITZERLAND) بۆ (گەشت و گوزار/ سنووردار) وە پالپشت بە ئەحکامی ماددەی ١٧٧ لەیاسای تۆمارکردنی کۆمپانیاکان ژمارە (٢١) ساڵی ١٩٩٧ هەموارکراو.
من تۆمارکاری کۆمپانیاکان بریارمدا بە سرینەوەی ناوی کۆمپانیای ناوبراوی سەرەوە لە تۆمارەکانمان بەمەرجێ ئەم بریارە بڵاوبکرێتەوە بەپێی ئەحکامی ماددەی (١٦٠) لەیاسای تۆمارکردنی کۆمپانیاکان ژمارە (٢١) ساڵی ١٩٩٧ی هەموارکراو.
ئەم بریارە نووسراوە لەبەرواری ٢٠١٨/١٢/٣
ئاراس ڕۆوف عارف
بەڕێوەبەری گشتی تۆمارکردنی کۆمپانیاکان/ بەوەکالەت

وەزارەتی بازرگانی و پیشەسازی
بەڕێوەبەرایەتی گشتی تۆمارکردنی کۆمپانیاکان
بەڕێوەبەرایەتی ژمێریاری
ژمارە: ٨٥٦٠
ڕێکەوت: ٢٠١٨/١٢/١٢
ب. فرۆشتنی کەل و پەل
لەسەر ڕەزامەندی وەزارەتی دارایی و ئابووری/ ب. گشتی ژمێرکاری بە نووسراویان ژمارە ١٢٩٩٦ لە ٢٠١٨/١٢/٣ بەڕێوەبەرایەتیە گشتیەکەمان هەڵدەستێ بە فرۆشتنی هەندێ کەل و پەلی کەون و لەکارکەوتوومان کە لەلیستی هاوپێچ ئاماژەیان پێکراوە لە ڕێگەی زیادکردنی ئاشکرا، ئەوەی ئارەزووی کڕینی هەیە با سەردانی باڵەخانەی کۆنی بەڕێوەبەرایەتی گشتیەکەمان بکات لە نزیك شەقامی ٣٠ مەتری بەرامبەر سەرۆکایەتی ئەنجوومەنی وەزیران لەڕێکەوتی ٢٠١٨/١٢/٢٥ کاتژمێر ١٠ی بەیانی.
اراس ڕؤوف عارف
ل. بەڕێوەبەری گشتی تۆمارکردنی کۆمپانیاکان/ بەوەکالەت

دادگای کەتنی هەولێر /٢
ژمارە/ ٩٧٢/ك/٢٠١٨/٢
رێکەوت/ ٢٠١٨/١٢/٥
بۆ تۆمەتباری هەڵاتوو/ عمر سفر عمر
ئاگادارکردنەوە
لەبەر ئەوەی شوێنی نیشتەجێ بوونت نادیارە بۆیە بە پشت بەستن بە مادەی ١٤٣ لە یاسای بنەماکانی دادگاکردنی سزا. دادگاکەمان بڕیاری دا بە هۆی دوو ڕۆژنامەی ناوخۆیی ڕۆژانە ئاگادارت بکاتەوە بەمەبەستی ئامادەبوونت لەبەردەم ئەم دادگایە لەکاتژمێر ٩ی بەیانی لە ڕێکەوتی ٢٠١٩/١/٢١ بەمەبەستی دادگای کردنت بەپێی مادەی ٤٥٩ی سزاکان بە پێچەوانەوە دادگایی کردن بەشێوەی پاشملە غیابی دەرهەقت ئەنجام دەدرێت.
دادوەری یەکەم/ گیلانی احمد محمدامین
***
دادگای تاوانی هەولێر/١
ژمارە/ ٤١٥مج/٢٠١٥
رێکەوت/ ٢٠١٨/١٢/٥
بۆ تۆمەتباری هەڵاتوو / عصام سرحان ذیاب
ئاگادارکردنەوەی سزا
دادگای تاوانی هەولێر /١ لە داوای ژمارە ٤١٥/ج/٢٠١٧ پاش دادگایی کردنت بە پاشملە غیابی لە ڕۆژی ٢٠١٨/١٠/٢٩ دادگا بڕیاربدا بە بەندکردنت بۆ ماوەی ١٥ پانزە ساڵ بە پێی مادەی ٢٨٩ لە یاسای سزا بۆیە بەگوێرەی یاسا پێت ڕادەگەیێنین کە لە ماوەی شەش مانگ لە ڕۆژی دوای بڵاوکردنەوەی ئەم ئاگادارییە بەپێی مادەی ٢٤٣ لە یاسای بنەماکانی دادگاییکردنی سزایی مافی تانە لێدانت الاعتراض و پێداچوونەوت هەیە بەپێچەوانەوە بڕیارەکە پلەی بنبر وەردەگرێت.
سەرۆک/ عبدالباسط عبدالله فرهادی
***
دادگای بەرایی شەقڵاوە
ژمارە/ ١٤٣/ب/٢٠١٨
رێکەوت/ ٢٠١٨/١٢/١٠
جاردان
داواکار/ اڕی بایز خالد ب. پ توانا رشید عزیز
بۆ داوالێکراو/ شاخەوان ابراهیم علی
دوابەدوای بڕیاری ئەم دادگایە لە داوای ژمارە ١٤٣/ب/٢٠١٦ بە لابردنی هاوبەشی ازالە الشیوع لە پارچە زەوی ژمارە ١٧٣/١٥/ کەرتی/١٦/ اراضی بۆ فرۆشتنی لەبەر دابەش نەبوونی بۆیە ئەم زەویە کە ئاکارەکانی لە خوارەوە دیاری کراوە بە زیادکردنی ئاشکرا دەفرۆشێت بۆ ماوەی ٣٠ سی ڕۆژ دوای بڵاوکردنەوەی جاردان لە ڕۆژنامە یەکەم ڕۆژ دەبێت ئە کەسەی ئارەزووی کرینی هەیە با ١٠٪ نرخی خەملێنراو لەگەڵ خۆی بێنێتە دادگا ئەگەر هاوبەش نەبێت و لە سیەمین ڕۆژ کاتژمێر ١٢ی نیوەڕۆ زیادکردن دەست پێدەکات ئەگەر زیادکردن کەوتە پشووی ڕەسمی ئەوا ڕۆژی کارکردنی دوای پشوو دەبێتە ڕۆژی زیادکردن، ڕەسمی تۆمارکردن و کرێی بانگکار دەکەوێتە سەر کریار.
دادوەر/ اسمر طیب ابراهیم
ئاکارەکان:
١- ژمارەی زەوی ١٧٣/١٥/کەرتی/١٦/اراضی
٢- جۆری ملك/ مولکی تەواو
٣- ڕووبەر/ ٣ نۆلك و ٧٣/٦٦ مەتر
٤- پێکهاتەکان/ زەوی و وخانووی ئاوەدانە و سێ ژوورو چێشتخانە و گەرما و ئاودەستە و لە بلۆك دروستکراوە و سەری کۆنکرێتە
٥- نیشتەجێی / کامران حسن لە کاتی فرۆشتن دەردەچێت
٦- نرخی خەملێنراو/ نرخی قرساو (٤٦٠٠٠٠٠٠) چل و شەش ملیۆن
***
پەیانگای تەکنیکی شەقلاوە بەشی کاروباری کارگێری
هۆبەی خۆیەتی
ژمارە/ ٥٨٨٤
رێکەوت/ ٢٠١٨/١٢/١١
بۆ بەڕێز/ ئەیوب احمد قادر بەناونیشانی مامۆستای یاریدەدەر
ب/ ترساندن
دوا بەداوی فەرمانی کارگێریان ژمارە ٥٨٠٢ لە ٢٠١٨/١٢/٩ وە لەبەر بەردەوامی پچرانت لە کارەکەی خۆت بەبێ هۆ بۆیە ئاگادارت دەکەینەوە دەست بەکاربیت بۆ ماوەی ٧ ڕۆژ ئەگەر لە ناوەوەی هەرێمی کوردستان بیت و ٣٠ ڕۆژ ئەگەر لە دەرەوەی هەرێم بیت لە ڕۆژی دەرچوونی فەرمانمان بە پێچەوانەوە دەست لەکار هەلگرتن واتە فصل من الوظیفە دادەنرێت بەپێی برگەی ٣٧ لە یاسای خزمەتی شارستانی ژمارە ٢٤ لە سالی ١٩٩٦٠ی هەموارکراو.
د. عبدالهادی عمر قۆجە/ راگری پەیانگا
***
کۆلیژی بەڕێوەبردن و ئابووری
سەرچاوە مرۆییەکان/ هۆبەی خۆیەتی
ژمارە/ ٣٠١٥/٢/٤
رێکەوت/ ٢٠١٨/١٢/١١
بۆ / ڕێکار عمر محمد بەناونیشانی مامۆستای یاریدەدەر لە کۆلیژەکەمان
بیرخستنەوە
دوابەدوای فەرمانی کارگێریمان ژمارە ٢٨٩٩/٢/٤ لە ٢٠١٨/١١/٢٨ لەبەر دابرانت لەکارەکەت لە ڕێکەوتی ٢٠١٨/١١/١١ تاکو ئەمڕۆ بەبێ هۆ و ئاگاداری ئێمە داوات لێ دەکەین بگەڕێتەوە سەر کارەکەت لە ماوەی ٧ حەوت لەناوەوەی هەرێم بیت و ٣٠ ڕۆژ ئەگەر لەدەرەوەی هەرێم بیت بە پێچەوانەوە بە دەست بەردار لە کارەکەت دادەنرێیت بەپێی برگەی ٢ مادەی ٣٧ لە یاسای خزمەتی شارستانی ژمارە ٢٤ی سالی ١٩٦٠ هەموارکراو کۆتایی بە ڕاژەکەت دەهێنرێت.
پ. ی. د. احلام ابراهیم ولی/ راگر
***
دادگەها کەتن ل سێمێلێ
ژمارە/ ٤٩٧/ب/جنح/٢٠١٨
رێکەوت/ ٢٠١٨/١٢/٥
ئاگەهداری
بۆ کەسێ دادگەهکری ابراهیم شهاب احمد یێ نەنیاس جهێ ئاکنجیبونا تو یێ هاتیە دادگەهکرن بێ ئامادەبون زیندانکرنا سڤك بۆ ماوێ سالەکێ سنە واحدە لدیف بەندێ ٤٥٦/١/أ/٤٧و٤٨و٤٩ یاسایا سزایی و ژبەر نەنیاسا جهێ ئاکنجیونا تە بریارهاتەدان تۆ بهیە ئاگەهدارکرن ب بریاردرا دادگەهێ بریارێکا دوو ڕۆژنامێن زیندانکرنا سڤك بۆ ماوێ سالەکێ سنە واحدە لدیف بەندێ ٤٤٦ ژ یاسایا عیراقی د دوسەد یا ژمارە ٥٠/ج/٢٠١٨ ئەوا هاتیەی تۆماکرن ل نڤیسینگەها نەهێلانا گونەهباریا ل شیلادزێ ژمارە ٢٠١٨/١٦ تو بهێیە ئاگەهدارکرن ب ڕێکا بەلاڤکرنێ دوو ڕۆژنامێن نافخویی ماوێ سالەکێ سنە واحدە لدیف بەندێ ١٥ پانزە ساڵ بە پێی مادەی ٢٨٩ لە یاسای سزا بۆیە بەگوێرەی یاسا پێت ڕادەگەیێنین کە لە ماوەی شەش مانگ لە ڕۆژی دوای بڵاوکردنەوەی ئەم ئاگادارییە بەپێی مادەی ٢٤٣ لە یاسای بنەماکانی دادگاییکردنی سزایی مافی تانە لێدانت الاعتراض و پێداچوونەوت هەیە بەپێچەوانەوە بڕیارەکە پلەی بنبر وەردەگرێت.
دادوەر/ ئەڤراز مصطفی طه
***
قایمقامیا قەزا ئاکرێ
لیژنا بەرفرەهکرنا مشاعێن گوندا
ژمارە / ٥
ڕۆژ / ٢٠١٨/١٢/٩
ئاگاداری
لدویف برگا (٥) ل مادا (٤) ل یاسایا ژمارە (١) یا ساڵا (٢٠١٥) وەزارەتا نافخویا هەرێما کوردستانا عراقێ لیژنا تایبەت ب بەرفرەهکرنا مەشاعێ گوندا رابویە ب کارێ خو بو مەرەما بەرفرەهکرنا مەشاعێ گوندێ نیاووك کەرتێ (١٣١) نیاووك ل سەر پارچە ئەردێن ژمارە (١) سەر ب ناحیا گردەسێن ئەفجا هەر کەسەکێ تانە هەبیت پیشکیشی لیژنا ناڤبری بکەت ل ماوەی (١٥) ڕۆژا ژ بەلافکرنا ڤێ ئاگاهد ارینێ
مازن محمد سعید / قایمقامیێ قەزا ئاکرێ
سەرۆکێ لیژنێ
***
دادگەها بەرایی ل سێمێلێ
ژمارە / ٢٩٥/ب/٢٠١٨
ڕۆژ / ٢٠١٨/١٢/١١
ئاگەهداری
بۆ/ داوالێکەراو (مهدی فارس غازی) شوێنی دانیشتنا تە نەدیارە
ئەم دادگایە بڕیاریدا لە ڕۆژی (٢٠١٨/١٢/٦) لە داوای ژمارە (٢٩٥/ب/٢٠١٨) ب پێگێریکرنا تە بو داواکاری (سەروکاتیا شارەوانی سمیل - زێدەباری کاری وی) ب دانا پارەی ب کۆژمێ (٨٢٥٠٠٠٠) هەشت ملیون ودوو سەد وپێنجی هزار دینار قستیت کریکرنا خارنگەها تاج ل پارکا سێمێلێ لسەر زەفیا ژمارە (٧٠٢٧/١) کەرتێ ١١ سمیل) دگەل ماندیبونێت پارێزەران کۆژمێ هەشت سەدو بیست وپینج هزار دینار ژبەر نێشتەجیبوونا تە نەدیارە بەپێی ئیشعاری موختاری گەرەکا زانکو سەر ب قەزا سێمیل ل ڕۆژا ٢٠١٨/٩/٤ بۆیە دادگا بڕیاری دا کە بڕیارەکەت پێ ڕابگەیەنێت بە هۆی دوو ڕۆژنامەی ناوخۆ ڕۆژانە کە لە هەرێمێ کوردستان دەردەچیت وتە مافێ نەرازیبونێ وتێهەلچوونێ وپێداچوونەوە هەیە لە ماوەی یاسایی دا وبەپێچەوانەوە بڕیارەکە پلەی بنبر وەردەکریت بەپێی یاسا
دادوەر / ابراهیم خشمان گرگری
***
(ئاگاداری)
وەزارەتی دارایی و ئابوری هەڵدەستێت بە بەکرێدانی ڕووبەری (٢٥٠٠)م٢ لە پارچە زەوی ژمارە (١/١)ك (٧) هاڤینگ/بارزان کە (بەنزینخانەی هاوچەرخ) لەسەری دروست کراوە بۆ ماوەی (١٠) ساڵی تر بە زیادکردنی ئاشکرا بە پێ ی یاسای ژمارە ٣٢ ساڵی ١٩٨٦ ، ڕێنمایی دارایی ژمارە (٥)ی ساڵی ١٩٨٦ ، جا هەر کەسێك ئارەزووی بەشداری کردنی هەیە لە زیادکردنەکە سەر لە بەڕێوەبەرایەتی خانووبەرەی میری لە سۆران بدات لە ماوەی (٣٠) ڕۆژ کە دەست پێ دەکات لە ڕۆژی دوای بڵاوکردنەوەی سەعات (١٠)ی سەر لە بەیانی بە مەرجێك بارمتەی یاسایی (٢٠٪) یەدگەی پێ بێت لە بڕی پارەی خەملێنراو ، گشت خەرجیەکانی بەکرێ دانیش لە ئەستۆی کڕێچیە .
د.کمال طیب قادر
بەڕێوەبەری گشتی باجەکان و خانووبەرەی میری
***
سەرۆکایەتی دادگای تێهەڵچونەوەی ناوچەی سلێمانی
دادگای باری کەسێتی
ژمارە : ٢٦٦٢ / ش / ٢٠١٨
بەروار : ٢ / ١٢ / ٢٠١٨
ئاگانامە
داواکار / نشمیل سعید خدر
داوالێکراو : ڕێبین أحمد حمه باقی
ئاگادارت دەکەینەوە داواکار (نشمیل سعید خدر) داوایەکی بە ژمارە (٢٦٦٢ / ش / ٢٠١٨) لەم دادگایە تۆمارکردووە لەسەرت ، وە ئەو دادگایە بڕیاری لای خۆی دەرکرد لەبەرواری (٢٠١٥/١٠/١٥) بە پەسەندکردنی تەڵاقی دەرەکی، وە لەبەر نادیاری شوێنی نیشتەجێبونت دادگا بڕیاری دا ئاگادارتان بکاتەوە بەهۆی دوو ڕۆژنامەی ناوخۆی ڕۆژانەوە وە ئەگەر لە ماوەی یاسایيدا هەڵنەستیت بە تانە لێدانی یان پێداچوونەوەی (تەمیزی بڕیارەکە) ئەوا بڕیارەکە پلەی کۆتایی وەردەگرێت بەپێی یاسا ..
دادوەر / د.طه عمر رشید
***
دادگای باری کەسی هەولێر/٢
ژمارە:٣٩٧٣/ش/٢٠١٨/٢
رێکەوت:٢٠١٨/١٢/١٢
جاردان
بۆ/ داوالێکراو (مشتاق احسان رمضان) شوێنی دانیشتنت نادیارە
داواکار (مها محمد ممو) داوای ژمارە (٣٩٧٣/ش/٢٠١٨/٢)ی لەم دادگایە لەسەرت تۆمارکردووە تیایدا داوای (نفقە) دەکات لە تۆ وە لەبەر ئەوەی شوێنی دانیشتنت نادیارە بەپێی اشعاری مختاری (هەولێر/ زیلان) بۆیە دادگا بڕیاری دا بەپێ ڕاگەیاندنت لە ڕێگای دوو ڕۆژنامەی ناوخۆیی بەمەبەستی ئامادەبوونت لەم دادگایە لەڕۆژی دادبینی ٢٠١٩/١/٩, بەپێچەوانەوە دادبینی ئەنجام دەدرێ بەشێوەی ئاشکراو پاشملە.
دادوەر/ طارق حسین کریم
***
دادگای بەرایی هەولێر/٧
ژمارە/ ٣١٨٥/ب/٢٠١٨/٧
ڕێکەوت: ٢٠١٨/١٢/١١
جاردان
بۆ/ داوالێکراو (نقیب مصطفی احمد)
داواکار (بازران علی عبدالقادر) داوای ژمارە (٣١٨٥/ب/٢٠١٨/٧)ی لەم دادگایە تۆمارکردووە لە سەر (نقیب مصطفی احمد) وە لەبەر ئەوەی شوێنی دانیشتنی نادیارە بەپێی اشعاری مختاری (گەرەکی/ ئەفسەران) لە ٢٠١٨/١١/١٣ بۆیە ئەم دادگایە بڕیاری دا بە پێراگەیاندنت لە ڕێگای دوو ڕۆژنامەی ڕۆژانەی ناوخۆیی بەمەبەستی نامادە بوونت لەبەردەم ئەم دادگایە بۆ ڕۆژی دادبینی (٢٠١٩/١/٢٧) کات (٩)ی بەیانی بە پێچەوانەوە دادبینی بە پاشملە ئەنجام دەدرێت.
دادوەر/ حسین علی محمد
***
بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکردنی/هەولێر
ژمارەی دۆسیە/٢٠١٨/١٢٨٥
رێکەوت/٢٠١٨/١٢/١٢
جاردان
بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکردنی هەولێر مولکی ژمارە ٢٦/١٦٠ کە کەوتوەتە ك ٩٤ باداوە دەفرۆشێت، خاوەنەکەی قەرزار بدریە باوی فرهاد کە گلدانەوەی خراوەتەوە سەر لەجیاتی قەرزی شال محمد عثمان بەبڕی/ ١٢٤,٠٦٧,٥٠٠ ملیۆن دینار هەرکەسێ ئارەزوومەندە لەماوەی ٣٠ سی ڕۆژ لە ڕۆژی دوای ئەم بڵاوکردنەوەیە لەگەل بارمتەی یاسایی کە ١٠٪ نرخە قرساوەکەیەتی عێراقی ئامادە بێت و پارەی تۆمارکردن و دەلالیش لەسەر کڕیارە.
جێبەجێکاری داد / احمد محمد فرزی
١ – شوێن و ژمارەی/ ٢٦/١٦٠ ك ٩٤ باداوە
٢ – ڕەگەزو جۆری/ مولکی تەواو
٣ – سنوورو ئاگاداری/ هەر وەك لەنەخشەکەدا هاتووە
٤ – پێکهاتەکەی/ لەدوو خانوو پێك دێت خانووی قەرزار دەستور سلێمانی خانووی دووەم نهۆمی پێشەوەی مەرمەرە نهۆمی دووەم پێشەوەی مەرمەرە نهۆمی یەکەمیش بەمشێوەیە ٣ ژوورو مرافق مطبخ نهۆمی دووەم حمام و مرافق.
٥ – ڕووبەرەکەی/٢٥٠ م٢
٦ - پلەی ئاوەدانکاری/
٧- نیشتەجێکەی/ دوای لەدەرگادان کەس لەمال نەبوو
٨ – نرخی قرساو/ ٧٢,٠٠٠,٠٠٠ حەفتاو دوو ملیۆن دینار
***
دادگای بەرایی هەولێر/٧
ژمارە/ ٢٥٨٨/ب/٢٠١٨/٧
ڕێکەوت: ٢٠١٨/١٢/١٢
جاردان
بۆ/ داوالێکراو (صباح جوهر رشید)
داواکار (ریاض بشیر یعقوب) داوای ژمارە (٢٥٨٨/ب/٢٠١٨/٧)ی لەم دادگایە تۆمارکردووە لە سەر (صباح جوهر رشید) وە لەبەر ئەوەی شوێنی دانیشتنت نادیارە بەپێی اشعاری مختاری (گەرەکی/ شاری منارە) لە ٢٠١٨/١٠/٢ بۆیە ئەم دادگایە بڕیاری دا بە پێراگەیاندنت لە ڕێگای دوو ڕۆژنامەی ڕۆژانەی ناوخۆیی بەمەبەستی نامادە بوونت لەبەردەم ئەم دادگایە بۆ ڕۆژی دادبینی (٢٠١٩/١/٢٨) کات (٩)ی بەیانی بە پێچەوانەوە دادبینی بە پاشملە ئەنجام دەدرێت.
دادوەر/ حسین علی محمد
***
سەرۆکایەتی یا باژێڕگانی یا ئیبراهیم خلیل مولکایەتی
ژمارە: ٣٨٠
ڕێکەفت: ٢٠١٨/١٢/١١
ئاگەهداری
لدویف نقیسارا ڕێقەبەریا گشتی یا باژێڕگانییا ل پاریزگەها دهوکێ یا ژمارە ١٠٠٤١ ل ٢٠١٨/١٢/١٠ یا لدویف نقیسارا ڕێقەبەری یا نەخشەدانانێ و ئاڤەدانێ یا ژمارە ٢٥٨٧ ل ٢٠١٨/١٢/١٠ سەبارەت ڕاستڤەکرنێ نەخشێ ژمارە ٢٧٢ ئیبراهیم خلیل ژبەر کو ناگونجێت دگەل کەتواری دیار بو کو ڕیرەوێ شیڤا ئاڤێ ل جهێ دروست نەهاتیە دان دناڤ نەخشێ پەسەندکری هیڤی یە بهیتە ڕاگەهاندن د ڕوژناما (خەبات) دا بو ماوێ ٣٠ ڕوژا هەر کەسەکێ یان لایەنێن پەیوەندیدار نەرازیبوونەك یان پێشنیارەك هەبت پیتڤێ یە د ماوێ دیارکری دا ڕەوانەی سەروکاتیا باژێڕفانیا ئیبراهیم خەلیل بکەت هیڤی یە بو یا پێدڤی.
مافپەروەر / نیهاد سلیم احمێ
سەرۆکێ باژێڕفانیا ئیبراهیم خەلیل

JOB VACANCY ANNOUNCEMENT

TAQA TAQA - WE MEAN ENERGY!

TAQA is an international energy company with assets in the Middle East, North America, Europe, Africa and India. TAQA's principal activities are divided into three segments:

- Upstream Oil and Gas Exploration & Production
- Midstream Processing, Storage and Pipelines
- Power Generation & Water Desalination

As part of its expansion plans, TAQA Atrush B.V. (Oil and Gas Sector) is now seeking talented individuals for the roles below:

1- JOB TITLE: Senior Process Engineer – Engineering & Maintenance

LOCATION: Erbil Office

JOB SUMMARY

Working within the Engineering Team supporting both the Asset and Project Delivery teams, the role provides process-engineering support for the development of TAQA's interests in northern Iraq (Kurdistan). Specifically this will includes; performing Conceptual and Frontend Engineering Studies, Technical Report writing along with undertaking Detailed Design activities.

KEY RESPONSIBILITIES

- Perform Conceptual and FEED Studies.
- Undertake detailed design activities including development of PFDs, PIDs and Cause and Effects.
- Undertake Process Simulations using Hysys or Promax.

QUALIFICATIONS/EXPERIENCE/SKILLS REQUIRED

- 8 years of oil and gas process engineering experience.
- Excellent exposure to upstream exploration and production.
- Strong communication and interpersonal skills with the ability to work and succeed in a multi-disciplinary team environment.
- Knowledge of internationally applicable design codes and standards.
- Strong willingness to learn from others and develop professionally within the role.

NOTE:

- These positions will remain open until one week post-advertisement date.
- Please submit your CV to this email address: TIR.HR@TAQAGLOBAL.COM
- Please indicate the vacancy title that you are applying for at the email Subject line. CVs without mentioning the vacancy title will not be considered.
- Only shortlisted candidates will be contacted.

JOB VACANCY ANNOUNCEMENT

TAQA TAQA - WE MEAN ENERGY!

TAQA is an international energy company with assets in the Middle East, North America, Europe, Africa and India. TAQA's principal activities are divided into three segments:

- Upstream Oil and Gas Exploration & Production
- Midstream Processing, Storage and Pipelines
- Power Generation & Water Desalination

As part of its expansion plans, TAQA Atrush B.V. (Oil and Gas Sector) is now seeking talented individuals for the roles below:

1- JOB TITLE: Senior Process Engineer – Operations

LOCATION: Erbil Office

JOB SUMMARY

Working within the Operations Team supporting both the Asset and Engineering teams, the role provides process engineering support for the operation and development of TAQA's interests in northern Iraq (Kurdistan).

KEY RESPONSIBILITIES

- Co-ordinate and direct process optimization, through daily operations oversight and design/implementation of debottlenecking and reliability improvement projects.
- Support/direct operations team with trouble shooting, plant optimization and root cause analysis.

QUALIFICATIONS/EXPERIENCE/SKILLS REQUIRED

- 10+ years of oil and gas process engineering experience.
- Excellent exposure to upstream exploration and production, especially in high H2S oil production operations.
- Strong communication and interpersonal skills with the ability to work and succeed in a multi-disciplinary team environment.
- Knowledge of internationally applicable design codes and standards.
- Strong willingness to learn from others and develop professionally within the role.

NOTE:

- These positions will remain open until one week post-advertisement date.
- Please submit your CV to this email address: TIR.HR@TAQAGLOBAL.COM
- Please indicate the vacancy title that you are applying for at the email Subject line. CVs without mentioning the vacancy title will not be considered.
- Only shortlisted candidates will be contacted.

ڕیالیزم وەک خۆی

هاوژین نانەکەلی

بەپێی ئەنسکلۆپیدیای فەرەنسی لەلاپەرەی 1186دەڵێ: وشەی ڕیالیزم لەدوو وشە پیک هاتوە بە مانای (حالەتی بینینی واقیع بەو شێوەی هەیە) تیشان بدات، لە زاراوەی ڕەخنە سازیشدا، واتە ئەو قوتابخانە ئەدەبی هونەرییەی کەسروشت و واقیع وەک خۆی پێشکەش دەکات.

وشەی ڕیالیزم بۆ یەکەم جار ڕۆمانووسێکی فەرەنسی بەناوی شامپڤلۆری 1889_1821_لە ساڵی 1843بەکاری هێناوە، لە بەیان نامەیەکدا بە ناونیشانی (مانفێستی ڕیالیزم) پاشان دوای ئەویش، ڕۆمانووسی فەرەنسی (دووارنتی) و هونەرمەندی سەرکێشی فەرەنسی کوربێ 1877_1819کە لەشێوەی واقیعدا پێناسەی بۆ کردووە و کردوویەتی بە دروشمی سەر دەرگای پێشانگایەکی شێوەکاری خۆی لەساڵی 1855لە پاریس.

بزاڤی ڕیالیزم

ڕەوتی ڕیالیزم بەپەرچە کردارێکی دژ بە ڕەوتی ڕۆمانتیکی دادەنرێت، هەروەک چۆن ڕەوتی ڕۆمانتیکی بەرچەکردارێک بوو دژ بە ڕەوتی کلاسیکی نوێ، ئەمەش بەو مانایە نایەت کە ڕەوتی ڕیالیزم لەم سەردەمەدا گەشەکردنێکی نوێ و بەرچاوی بەخۆیەوە بینیوە، بوونی لە قوتابخانەو دەوڵەتاندا هەبوە، بەشێوەیەک هەموو کارێکی هونەری بڕێک لە واقیعی تێدایە، بەڵام سەرهەڵدانی واقعیەت وەک ڕەوتێکی نوێیە کەلە سەدەی نۆزدەهەمەوە کەوتۆتە ژێر کاریگەری هەندێک شۆڕشی ئابووری و باری کۆمەڵایەتی تایبەتی، ئەم گۆڕانکاریانەش بە شێوەیەکی تایبەتی لەنێو شۆڕشی 1852_1848ی فەرەنسیدا خۆی دەنوێنیت. هونەرمەندی داهێنەر (وایلێهات) ئەوەی ڕەتدەکردەوە کە تەنیا وەزیفەی ڕازاندنەوەو جوانکردن بێت، وەک ئەو حاڵەتەی کە لە سەدەکانی پێشوەدا بااڵوبۆوە، بەڵکو سوڕ بوو لەسەر ئەوەی کە دەبێت، لەنێو کۆمەڵدا ڕۆڵی هەبێت و لەخزمەتی هەموانیدا بێت .

بزاڤی ڕیالیزم لە نێو بابەتەکانیدا خەیاڵ و داهێنان لایدا، لە گۆڕانکاریە ڕۆمانتیکەکانیش بەدوور کەوتەوە، ئەو کات دروشمەکەی بریتی بوو لە (نواندنی شتەکان وەک ئەوەی هەیە) ڕیالیزمەکان کەرەستەو ئیلهامەکانیان لە دەورو بەرەکەیان و ڕواڵەتەکانی سروشتی ئینسانی وەردەگرت، دوای دیراسەکردنی کەسیاتیەکان، تابلۆو چیرۆکەکانیان ، بەتوندی هێرشیان دەبردە سەر چینی بورژاو لە کاتێکا ڕۆمانسیەکان بەرگریان لێ دەکردن، چونکە دوای ئەوەی هاتنە سەر حوکم، بەرگریان لێ دەکردن، لێرەوە زەنگی مەترسی لێدیدا، ئەوان داوای بایەخ دان بە مرۆڤایەتیان دەکرد، لەسەر دەستی ڕیالستەکان کرێکاران وەکو چینێکی ماف خوراوی سەردەمەکەیان هاتنە ناو ئەدەب و هونەرەوە، ڕیالستەکان کەرەستەی تاقیکردنەوەکانیان لە تابلۆ و شانۆگەریەکانیدا، لە واقیعی چینیکی ڕەش و ڕووت وەردەگرت، لە قوڵایی دەروونی ئادەمیزادەوە وێنەی شەڕو شۆڕو دەردەکانی کۆمەڵایەتی یان دەگرت، تا کۆمەڵ لە ئاکامی مەترسی داری ئەم کارانە وریا کەنەوە .

گەرچی ڕۆمانسیە پێشکەوتن خوازەکان لەوە بەوڵاوە نەچوون کە ڕەخنەی کۆمەڵایەتی لە سەرمایەداری بگرن، لە کاتێکدا ڕیالستەکان شیکردنەوەی کۆمەڵایەتیشیان بۆ ئەم کارە زیادی کرد، دەربارەی ئاشکرا کردنی سروشتی کۆمەڵایەتی ناکۆکیەکان ، لە کۆمەڵێکدا کە بەردەوام هەوڵی خۆیان بۆ ئەوە دەخستە گەڕ، کە سەرمایەدارییەکی ئازاد بە دەست بێنن.

لەلایەکی ترەوە ڕیالیزم، ڕۆحی پاڵەوانی ڕۆمانسی لەجیهانی دەرەوەیدا وەکو دیاردەیەکی سەربەخۆی کارتینەکراو لە لایەن دەورووبەرەوە دەخرایە ڕوو، بەڵام پاڵەوانی ڕیالیست پاڵەوانێکی میژوویی سروشتی بوو، خۆی و جیهانە ڕۆحییەکەی بە شێوەیەکی ئۆرگانی لەگەڵ دەورووبەرەکەیدا گرێ درابوون و نوێنەری هێزێکی کۆمەڵایەتی تایبەت بوون، تەنها ڕیالیزم بوو کە سەلماندی کە لە توانستی دایە ژیانی نوێ هەزم بکات و دەری ببڕێت، چونکە ڕیالیزمی بڕۆوازی، پێشکەوتنی سەرمایەداری وەکو فۆرمێکی سروشتی پەرەسەندنی کۆمەڵایەتی دادەنا هیچ هەوڵێکی نەدا بۆ لێکۆڵینەوەی ژیانی مرۆڤ لە بزوتنەوەی میژوویی ڕاستەقینەکەیدا، بەڵکو خوی دایە وێنەکێشانی ژیانی ڕۆحی ئەو ئادەمیزادەی لەکۆمەڵگادا دابراوە، لەجیاتی ئەوەی وێنەی ناکۆکیەکانی ناو کۆمەڵگا بکێشێت .

ڕیالیزمیەت توانی جەوهەری سیستمی نوێی سەرمایەداری هەزم بکات و خۆی شۆڕکردەوە بۆ ناو ناخی زۆرانبازییەکانی ناو کۆمەڵی بۆرژوازی، بە هێزێکی بێ بەزەییانە، شێوەیەکی هونەری بێ هاوتای خستە ڕوو ، ڕیالیستەکان دووربینی تەماشاکردنیان بە گشت کون و کەلەبەرێکی ژیانی کۆمەڵگا و تاکدا ودەگێڕا ، لێرەوە توانیان تۆمارێکی ئینسکلۆپیدیای دەربارەی ئەو ماوە میژوییە تۆمار بکەن، بەجۆرێک کە وێنەیەکی ڕاستگۆیانە بۆ ژیان و ئایدیاکان بەجێ بێڵن .

هەروەها ئەو ڕوخسارە بەردەوامانەشیان کردە فۆرمێکی گشتی، کەسیستمی سەرمایەداری و عەقلیەتی بۆرژوازی پێ بناسرێتەوە.

ڕیالستەکان چەمکی کۆمەڵیان وەک شتێکی بگۆڕو هەمیشە لە پەردسەندندا هێنایە کایەوە، بەم جۆرە لە بیروڕاو کارەکانیدا، وەک ڕەوتێکی میژوویی عەفەوی خۆی بەرجەستە کرد، ڕیالستەکان پێکهاتەو بەرژەوەندیی و ئامانجە ڕاستەقینەکانی کۆمەڵگایان خستە ڕوو، . لە هونەری ڕیالیزم دا ڕەخنەگرە بۆرژوازیەکان هونەری ڕیالیزمیان بە هونەرێکی دزێو و بازاڕی و نەخۆش و لاسای کردنەوەیەکی ناشرینی واقیع دەدایە قەڵەم، گەرچی ئەم هێرشە بەناوی شێوازەوە دەکران، بەڵام ڕاستیەکەی ئەوەبوو کە ئەوان لە ناوەڕۆک و بابەتەکانی دەترسان، چونکە دەیانزانی کە هونەرمەندە شێوەکارەکان لە پێناو سیستمی نوێ و ئامانجە ئادەمیزادی نوێ دا خەبات دەکەن، هەرکە ڕۆحی جوانییان دۆزییەوە، ئەوا دەبێتە مۆلکی ئەوان ، ئەوان دەیانگوت جوانی واقیع خۆیەتی، دەیانگوت کاتێ هونەرمەند بێزار دەبێت، ئەوا لەناو خۆیدا دەربڕینی هونەری تایبەتی خۆی دەبێت، سەرەڕای ئەوەی کە بیر کردنەوەی ڕیالستانە _یە بۆچونی هەندێ لە میژوونوسانی ئەدەب و هونەر، میژووەکە دەگەڕێتەوە بۆ سەردەمی ڕێنسانس، بەڵام خودی ڕیالیزم تەنیا لە ساڵی 1843دا بوو کە هونەرمەندان بە پێی چەند پەرەنیسپێکی فراوان لەسەری بڕۆن .

ڕیالیستەکان باشتر باوەشیان بۆ ڕۆشنگەری کردەوە، چونکە بۆچونی ڕۆمانسیەکان ڕاستەوخۆ پێچەوانەی بۆچونەکانی ڕۆشنگەری بوون، لەناو کارە هونەرییەکانی ڕیالیزم ڕۆڵی تاکە کەسی بەرز کردبووەوە، بانگەشەی تاک خوازی دەکرد، بەڵام لەکارەکانی ڕۆمانسیزمەکان بە پێچەوانەوە خوازیاری ئەوەبون کە تاک لەناو کۆمەڵدا بتوێتەوە، تاک ببێتە خزمەتکاری دەوڵەت و کەنیسە، بۆیە دەتوانین بە دڵنیایەوە بڵێین .بە پلەی یەکەم ڕیالستەکان بوون کە درەنگتر توانیان بەشێوەیەکی بنچینەی سود لە فەلسەفەی ڕۆشنگەری وەربگرن.

ڕیالیزم لەسەرەتادا لەماوەی ساڵانی 1850_1848دا کەماوەی زۆرانبازییەکی سەختی نێوان پەرناس و ڕیالیزمەوە ر دەتکردنەوەی دیاردەو ڕوداوەکانی پەرناسیکیان کە دروشمیان ئەوە بوو (هونەر بۆ هونەر)لە هەمان سەر دەمی ڕیالیستەکاندا لە فەرەنسا بااڵوبۆوەوە، بۆ نمونە بۆ ئەم ڕێبازە گۆستاڤ کۆربێ دەیگوت (ئامانجی هونەر لە پێناو هونەر شتێکی بێ هودەو پوچە)

خاسیەت و دەستوورەکانی ڕیالیزم...

ڕێبازی ڕیالیزم هەروەکو قوتابخانە هونەری و ئەدەبییەکانی پێش خۆیی و پاش خۆی کۆمەڵێ خاسیەت و پەرەنیسپی هەیە جیاواز لە قوتابخانەکانی دیکە وە بوونی ئەم خاسیەتانە دەبێتە هۆکار بۆ دروست بوونی جیاوازی لەنێوان قوتابخانە هونەریەکان و بێ گومان قوتابخانەی ڕیالیزم بێ بەش نیە لەم خاسیەتانەوە لێرەدا هەوڵ دەدەم چەند خاسیەت و تایبەتمەندی ئەم ڕێبازە بخەمە ڕوو بە کورتی....

*** مەوزوعیەت و کۆمەڵ خوازی**

ڕیالیزم بە بینینی مەوزوعیانەی خۆی لەڕێبازەکانی پێشو جودا دەکاتەوە ئامانجی ئەوەیە کەسەرجەمی واقیع وەک خۆی بەرهەم بێنێتەوە، واتە دەیەوێت بەچاوێکی کۆمەڵ خوازی دوور لە ذاتیەت خۆ ببینینەوە ژیان وو ڕوداوە هاوچەرخەکان وەک چۆن هەن بەیان بکات. ئەمەش هەڵوێستێکە دژ بە ئایدیالیزمی کلاسیکی کلاسیک و خەیاڵ پەروەردەی ڕۆمانتیکیەکان دەربڕینی ڕاستی لای هونەرمەندە ڕیالیستەکان بایەخێکی گرنگی هەبوو، وێنەی جوانی سروشت لەبەر ئەو وێنەیە دەکێشێت کە هەستی پێ دەکات، بەڵام لەبەر جوانیەکەی نا بەڵکو لەبەر حەقیقەتەکەی، یان شێوە ڕیالیزمەکەی ئەوجا ئەم حەقیقەتە جوان بێت یان ناشرین.

ڕیالیزم بە واتا فراوانیەکەی ئەو خاسیەتەی هەیە کە وێنەیەکی ورد بینانەو تەواو لە بارەی سروشت و کۆمەڵ و مرۆڤ لە بەرهەمە هونەری یا ئەدەبییەکەدا دەردەبڕێت بۆ ئەمەش بە ڕەچاوکردنی ئەو ڕاستیانەی کە بەرچاو دەکەون و هەستی پێ دەکرێت، بەڵام بە هەرەدم شانازی بە کوبییەتی خۆی دەکرد. ئەمەو لەگەڵ ئەوەی زۆر شەیدای بنەماکانی ڕۆشنگەری فەرەنسی بوو، کەچی بەوپەڕی لێهاتوویی خوێندنەوەی بۆ توخمەکانی ڕۆشنبیری کوبی و ئەفریقی کرد و خستیە ناو زۆربەی بەرهەمەکانی. زۆریش گرنگی بەلایەنی سیاسی و ژیانی کولەمەرگییانەی دانیشتوانی کیشوەری ئەمەریکای لاتین و ئازادبوونی کۆیلە دەدا، بۆئەو مەبەستەش لە جولانەوە شۆڕشگێڕییە جۆراوجۆرەکان نزیکدەبۆوە. لەبەر ئەو جۆرە هەڵوێستانەش، مەینەتییەکانی زیندان و دوورخستنەوەی خۆی بۆ میوزیک دەرخستووە. هەر لەو ساڵەدا لە ولاتی فەرەنسا ئەدەبییە لەو ولاتە بە نووسەری بیانی ببەخشرێت. بەمجۆرە کارپینتییە بەردەوامبو تا لە ڕۆژی 24ی نیسانی ساڵی دواتر لە شاری پاریس کۆچیدواییکرد. دواتریش تەرمەکەی گواڕتراوە کوبا و لە گۆڕستانی کۆڵۆنی شاری هاڤانا لەتەک ناودارانی کوبی لە بواریەکانی سیاسەت و هونەر نێژرا.

لەگەڵ ئەوەی کارپینتییە لە ئەورووپا لە دایکبووە و دایک و باوکیشی ئەورووپی بوون، بەڵام هەردەم شانازی بە کوبییەتی خۆی دەکرد. ئەمەو لەگەڵ ئەوەی زۆر شەیدای بنەماکانی ڕۆشنگەری فەرەنسی بوو، کەچی بەوپەڕی لێهاتوویی خوێندنەوەی بۆ توخمەکانی ڕۆشنبیری کوبی و ئەفریقی کرد و خستیە ناو زۆربەی بەرهەمەکانی. زۆریش گرنگی بەلایەنی سیاسی و ژیانی کولەمەرگییانەی دانیشتوانی کیشوەری ئەمەریکای لاتین و ئازادبوونی کۆیلە دەدا، بۆئەو مەبەستەش لە جولانەوە شۆڕشگێڕییە جۆراوجۆرەکان نزیکدەبۆوە. لەبەر ئەو جۆرە هەڵوێستانەش، مەینەتییەکانی زیندان و دوورخستنەوەی خۆی بۆ میوزیک دەرخستووە. هەر لەو ساڵەدا لە ولاتی فەرەنسا ئەدەبییە لەو ولاتە بە نووسەری بیانی ببەخشرێت. بەمجۆرە کارپینتییە بەردەوامبو تا لە ڕۆژی 24ی نیسانی ساڵی دواتر لە شاری پاریس کۆچیدواییکرد. دواتریش تەرمەکەی گواڕتراوە کوبا و لە گۆڕستانی کۆڵۆنی شاری هاڤانا لەتەک ناودارانی کوبی لە بواریەکانی سیاسەت و هونەر نێژرا.

لەگەڵ ئەوەی کارپینتییە لە ئەورووپا لە دایکبووە و دایک و باوکیشی ئەورووپی بوون، بەڵام هەردەم شانازی بە کوبییەتی خۆی دەکرد. ئەمەو لەگەڵ ئەوەی زۆر شەیدای بنەماکانی ڕۆشنگەری فەرەنسی بوو، کەچی بەوپەڕی لێهاتوویی خوێندنەوەی بۆ توخمەکانی ڕۆشنبیری کوبی و ئەفریقی کرد و خستیە ناو زۆربەی بەرهەمەکانی. زۆریش گرنگی بەلایەنی سیاسی و ژیانی کولەمەرگییانەی دانیشتوانی کیشوەری ئەمەریکای لاتین و ئازادبوونی کۆیلە دەدا، بۆئەو مەبەستەش لە جولانەوە شۆڕشگێڕییە جۆراوجۆرەکان نزیکدەبۆوە. لەبەر ئەو جۆرە هەڵوێستانەش، مەینەتییەکانی زیندان و دوورخستنەوەی خۆی بۆ میوزیک دەرخستووە. هەر لەو ساڵەدا لە ولاتی فەرەنسا ئەدەبییە لەو ولاتە بە نووسەری بیانی ببەخشرێت. بەمجۆرە کارپینتییە بەردەوامبو تا لە ڕۆژی 24ی نیسانی ساڵی دواتر لە شاری پاریس کۆچیدواییکرد. دواتریش تەرمەکەی گواڕتراوە کوبا و لە گۆڕستانی کۆڵۆنی شاری هاڤانا لەتەک ناودارانی کوبی لە بواریەکانی سیاسەت و هونەر نێژرا.

کارپینتییە نووسین و تێکۆشان لە پێناو ئازادیدا

ئاکۆ عەبدوڵا

کارپینتییە یەکێکە لە دامەزرێنەرە پێشەنگەکانی ڕەوتی ڕیالیزمی ئەفسناوی، وەک ڕۆمانووس و چیرۆکنووس و ڕۆژنامەنووس و میوزیکنووس و ڕەخنەگری هونەری و تەنانەت ئۆپێرانووس، بۆ بەدیارخستنی لایەنە هەستیارەکانی میژوو و کەلتووری ئەمەریکای لاتینی، ستایلێکی سەرسوڕهێنەرانەی ڕیالیزمییانەی گرتبووبەر. بەهۆی نزیکیشی لە ئەزموونی سوریالی، زۆر لایەنی ئەو جولانەوەیەی هێنا ناو ئەدەبی لاتینی. ڕەخنەگرانیش بە گرنگترین ئەو ڕۆمانووسانەیان داناوە کە لە بەرهەمەکانیاندا جەختیان لە بابەتەکانی شۆڕش و ڕاپەڕین کردووە. لەلایەکی دیکەوە ناوبراو بە هۆی گرنگیدانی بە میوزیک و ڕەخنەی هونەری، لەنێوان هەردوو کیشوەرە کۆن و نوێیەکە، پردێکی بەیەک گەیاندنی دروستکردووە. لەتەک ئەدەب و هونەریش، تێکۆشەرێکی سیاسی و دیپلۆماتکاریش بووە. ئەلیخۆ کارپینتییە ڤالمۆنت ڕۆژی 26ی کانونی یەکەمی ساڵی 1904لە شاری لۆزانی وڵاتی سویسرا هاتەدونیا. خۆرخی خولان کارپینتییەی باوکی، ئەندازیارێکی بیناسازی فەرەنسی و لینا ڤالمۆنتی دایکیشی، مامۆستای زمانی ڕوسی بوو. هەریەک لە دایک و باوکی گرنگی زۆریان بە میوزیک دەدا. دایکی پیانۆی دەژەنی و باوکیشی چەلۆ. دوای هاتنەدونیای کارپینتییە یەکسەر خێزانەکەیان بۆ شاری هاڤانای کوبا گواستییانەوە و لەوێدا کارپینتییە پێگەیشت. ساڵی 1912خێزانەکەیان بۆ شاری پاریس چوون. لە تافی هەرزەکاریدا کارپینتییە شەیدای ئەدەب بوو کەوتە ژێر کاریگەری بەرهەمەکانی بلزاک و فلوبێر و زۆلا. هاوکات گرنگی بە فێربوونی میوزیک و خوێندنی بنەماکانیشیدا. ساڵی 1921 چووە بەشی بیناسازی کۆلیژی ئەندازەی زانکۆی هاڤانا. هاوکات لەتەک خوێندن، وتاری تایبەت بە گەشەکردنە پێشەنگیەکانی بواڕەکانی هونەر و بەتایبەتیش میوزیک، بۆ ڕۆژنامە دەنووسی و لە گۆشەی ڕۆژانەی ڕۆژنامەی لادیسکوسیۆنیش، سەرنجی خۆی دەخستەڕوو. ساڵی دواتر دوای ئەوەی دایک و باوکی لەیەکتری دوورکەوتنەوە، دەستبەرداری خوێندن بوو. هاوکات بەمەبەستی دابینکردنی بژێوی ڕۆژانە، ڕۆژنامەی بە باشترین هۆکار دانا. ئینجا وەک کەسێکی چەپڕۆ، بەشداری لە دامەزراندنی پارتی کۆمۆنستی کوبی کرد.

ساڵی 1923لە کۆمەڵەی (کەمینە) بووە ئەندام. ساڵی 1927بە یارمەتی کەسانی وەک خۆرخی مانخ و خوان مارینیللۆ و فرانسیشکۆ ئیچاسۆ و مارتی کازانۆڤاس، بەشداری لە دامەزراندنی گۆڤاری (ریڤیستا دی ئاڤانسی) ی کرد کە ئەو گۆڤارە گرنگی بە بااڵوکردنەوەی بابەتی ئەدەبی و هزری نوێی تایبەت بە بواری هونەر دەدا. هاوکات لەبەر ئەوەی کارپینتییە ئەوسا بیروباوەڕێکی چەپڕۆیانەی هەبوو و دژی دیکتاتۆر (گیراردۆ ماتچادۆ مۆرالیس)ی سەرۆکی وڵاتیش واژوی لەسەر بەیاننامەیەکی ناڕەزایی کردبوو، بۆیە گیرا و ماوەی 40ڕۆژ خرا کونجی زیندان.

دوای دەرچوون لە زیندان و بێئومێدبوون لە ڕێگەی دەسەاڵتدار، بەیارمەتی ڕۆبێرت دیسنۆسی ڕۆژنامەنووسی فەرەنسی، توانی لە وڵات رابکات کە ناوبراو پەساپۆرت و کەلوپەلە ڕەسمییەکانی خۆی پێدابوو. ساڵی 1928گەیشتە پاریس و لەوێدا نیشتەجێبوو. دوای تێکەڵبوونی لە ناوەندە ڕۆشنبیریەکانی ئەو شارە، جگە لە بواری ئەدەب، گرنگی زۆری بە لایەنی میوزیکیشدا. ئینجا لە چەپڕۆ دوورخراوە کوبییەکان نزیکبۆوە و بە یارمەتی ڕۆبێرت دیسنۆس، کەوتە ژێر کاریگەری جولانەوەی سوریالی کە ئەوسا ئەو جولانەوەیە لە شاری پاریس لەوپەڕی دابوو. هێندەی پێنەچوو گۆڤارێکی بەناوی (ئامان) سەرمایەداری و عەقلیەتی بۆرژوازی پێ بناسرێتەوە.

ڕیالستەکان چەمکی کۆمەڵیان وەک شتێکی بگۆڕو هەمیشە لە پەردسەندندا هێنایە کایەوە، بەم جۆرە لە بیروڕاو کارەکانیدا، وەک ڕەوتێکی میژوویی عەفەوی خۆی بەرجەستە کرد، ڕیالستەکان پێکهاتەو بەرژەوەندیی و ئامانجە ڕاستەقینەکانی کۆمەڵگایان خستە ڕوو، . لە هونەری ڕیالیزم دا ڕەخنەگرە بۆرژوازیەکان هونەری ڕیالیزمیان بە هونەرێکی دزێو و بازاڕی و نەخۆش و لاسای کردنەوەیەکی ناشرینی واقیع دەدایە قەڵەم، گەرچی ئەم هێرشە بەناوی شێوازەوە دەکران، بەڵام ڕاستیەکەی ئەوەبوو کە ئەوان لە ناوەڕۆک و بابەتەکانی دەترسان، چونکە دەیانزانی کە هونەرمەندە شێوەکارەکان لە پێناو سیستمی نوێ و ئامانجە ئادەمیزادی نوێ دا خەبات دەکەن، هەرکە ڕۆحی جوانییان دۆزییەوە، ئەوا دەبێتە مۆلکی ئەوان ، ئەوان دەیانگوت جوانی واقیع خۆیەتی، دەیانگوت کاتێ هونەرمەند بێزار دەبێت، ئەوا لەناو خۆیدا دەربڕینی هونەری تایبەتی خۆی دەبێت، سەرەڕای ئەوەی کە بیر کردنەوەی ڕیالستانە _یە بۆچونی هەندێ لە میژوونوسانی ئەدەب و هونەر، میژووەکە دەگەڕێتەوە بۆ سەردەمی ڕێنسانس، بەڵام خودی ڕیالیزم تەنیا لە ساڵی 1843دا بوو کە هونەرمەندان بە پێی چەند پەرەنیسپێکی فراوان لەسەری بڕۆن .

ڕیالیستەکان باشتر باوەشیان بۆ ڕۆشنگەری کردەوە، چونکە بۆچونی ڕۆمانسیەکان ڕاستەوخۆ پێچەوانەی بۆچونەکانی ڕۆشنگەری بوون، لەناو کارە هونەرییەکانی ڕیالیزم ڕۆڵی تاکە کەسی بەرز کردبووەوە، بانگەشەی تاک خوازی دەکرد، بەڵام لەکارەکانی ڕۆمانسیزمەکان بە پێچەوانەوە خوازیاری ئەوەبون کە تاک لەناو کۆمەڵدا بتوێتەوە، تاک ببێتە خزمەتکاری دەوڵەت و کەنیسە، بۆیە دەتوانین بە دڵنیایەوە بڵێین .بە پلەی یەکەم ڕیالستەکان بوون کە درەنگتر توانیان بەشێوەیەکی بنچینەی سود لە فەلسەفەی ڕۆشنگەری وەربگرن.

ڕیالیزم لەسەرەتادا لەماوەی ساڵانی 1850_1848دا کەماوەی زۆرانبازییەکی سەختی نێوان پەرناس و ڕیالیزمەوە ر دەتکردنەوەی دیاردەو ڕوداوەکانی پەرناسیکیان کە دروشمیان ئەوە بوو (هونەر بۆ هونەر)لە هەمان سەر دەمی ڕیالیستەکاندا لە فەرەنسا بااڵوبۆوەوە، بۆ نمونە بۆ ئەم ڕێبازە گۆستاڤ کۆربێ دەیگوت (ئامانجی هونەر لە پێناو هونەر شتێکی بێ هودەو پوچە)

خاسیەت و دەستوورەکانی ڕیالیزم...

ڕێبازی ڕیالیزم هەروەکو قوتابخانە هونەری و ئەدەبییەکانی پێش خۆیی و پاش خۆی کۆمەڵێ خاسیەت و پەرەنیسپی هەیە جیاواز لە قوتابخانەکانی دیکە وە بوونی ئەم خاسیەتانەوە دەبێتە هۆکار بۆ دروست بوونی جیاوازی لەنێوان قوتابخانە هونەریەکان و بێ گومان قوتابخانەی ڕیالیزم بێ بەش نیە لەم خاسیەتانەوە لێرەدا هەوڵ دەدەم چەند خاسیەت و تایبەتمەندی ئەم ڕێبازە بخەمە ڕوو بە کورتی....

*** مەوزوعیەت و کۆمەڵ خوازی**

ڕیالیزم بە بینینی مەوزوعیانەی خۆی لەڕێبازەکانی پێشو جودا دەکاتەوە ئامانجی ئەوەیە کەسەرجەمی واقیع وەک خۆی بەرهەم بێنێتەوە، واتە دەیەوێت بەچاوێکی کۆمەڵ خوازی دوور لە ذاتیەت خۆ ببینینەوە ژیان وو ڕوداوە هاوچەرخەکان وەک چۆن هەن بەیان بکات. ئەمەش هەڵوێستێکە دژ بە ئایدیالیزمی کلاسیکی کلاسیک و خەیاڵ پەروەردەی ڕۆمانتیکیەکان دەربڕینی ڕاستی لای هونەرمەندە ڕیالیستەکان بایەخێکی گرنگی هەبوو، وێنەی جوانی سروشت لەبەر ئەو وێنەیە دەکێشێت کە هەستی پێ دەکات، بەڵام لەبەر جوانیەکەی نا بەڵکو لەبەر حەقیقەتەکەی، یان شێوە ڕیالیزمەکەی ئەوجا ئەم حەقیقەتە جوان بێت یان ناشرین.

ڕیالیزم بە واتا فراوانیەکەی ئەو خاسیەتەی هەیە کە وێنەیەکی ورد بینانەو تەواو لە بارەی سروشت و کۆمەڵ و مرۆڤ لە بەرهەمە هونەری یا ئەدەبییەکەدا دەردەبڕێت بۆ ئەمەش بە ڕەچاوکردنی ئەو ڕاستیانەی کە بەرچاو دەکەون و هەستی پێ دەکرێت، بەڵام لەهەردەم شانازی بە کوبییەتی خۆی دەکرد. ئەمەو لەگەڵ ئەوەی زۆر شەیدای بنەماکانی ڕۆشنگەری فەرەنسی بوو، کەچی بەوپەڕی لێهاتوویی خوێندنەوەی بۆ توخمەکانی ڕۆشنبیری کوبی و ئەفریقی کرد و خستیە ناو زۆربەی بەرهەمەکانی. زۆریش گرنگی بەلایەنی سیاسی و ژیانی کولەمەرگییانەی دانیشتوانی کیشوەری ئەمەریکای لاتین و ئازادبوونی کۆیلە دەدا، بۆئەو مەبەستەش لە جولانەوە شۆڕشگێڕییە جۆراوجۆرەکان نزیکدەبۆوە. لەبەر ئەو جۆرە هەڵوێستانەش، مەینەتییەکانی زیندان و دوورخستنەوەی خۆی بۆ میوزیک دەرخستووە. هەر لەو ساڵەدا لە ولاتی فەرەنسا ئەدەبییە لەو ولاتە بە نووسەری بیانی ببەخشرێت. بەمجۆرە کارپینتییە بەردەوامبو تا لە ڕۆژی 24ی نیسانی ساڵی دواتر لە شاری پاریس کۆچیدواییکرد. دواتریش تەرمەکەی گواڕتراوە کوبا و لە گۆڕستانی کۆڵۆنی شاری هاڤانا لەتەک ناودارانی کوبی لە بواریەکانی سیاسەت و هونەر نێژرا.

لەگەڵ ئەوەی کارپینتییە لە ئەورووپا لە دایکبووە و دایک و باوکیشی ئەورووپی بوون، بەڵام هەردەم شانازی بە کوبییەتی خۆی دەکرد. ئەمەو لەگەڵ ئەوەی زۆر شەیدای بنەماکانی ڕۆشنگەری فەرەنسی بوو، کەچی بەوپەڕی لێهاتوویی خوێندنەوەی بۆ توخمەکانی ڕۆشنبیری کوبی و ئەفریقی کرد و خستیە ناو زۆربەی بەرهەمەکانی. زۆریش گرنگی بەلایەنی سیاسی و ژیانی کولەمەرگییانەی دانیشتوانی کیشوەری ئەمەریکای لاتین و ئازادبوونی کۆیلە دەدا، بۆئەو مەبەستەش لە جولانەوە شۆڕشگێڕییە جۆراوجۆرەکان نزیکدەبۆوە. لەبەر ئەو جۆرە هەڵوێستانەش، مەینەتییەکانی زیندان و دوورخستنەوەی خۆی بۆ میوزیک دەرخستووە. هەر لەو ساڵەدا لە ولاتی فەرەنسا ئەدەبییە لەو ولاتە بە نووسەری بیانی ببەخشرێت. بەمجۆرە کارپینتییە بەردەوامبو تا لە ڕۆژی 24ی نیسانی ساڵی دواتر لە شاری پاریس کۆچیدواییکرد. دواتریش تەرمەکەی گواڕتراوە کوبا و لە گۆڕستانی کۆڵۆنی شاری هاڤانا لەتەک ناودارانی کوبی لە بواریەکانی سیاسەت و هونەر نێژرا.

www.xebat.net
پێنج شەممە 2018/12/13 ژمارە (5653)

ڕەگەزی شوێن لە ڕۆمانی سێگۆشەی سنوور

حەمە فەریق حەسەن

ڕەنگە تایبەتمەندیی ڕۆمانی سێگۆشەی سنوور لەوەدا بێت، کە پێچەوانەی ڕۆمانی ڕیالیزمی ئەفسوونییە. ئەوان، لە لاتین ئەمریکا، واقیعیان بە ئەفسانە کردووە، لە حاڵێکدا ئەم دەقە ئەفسانەی بە واقیع کردووە. تۆ سەرنج لە سەرلەبەری دەقەکە بدە. بریتی ئەو ڕێیە سەخت و دوورە، پر مەترسییە، بە نەشارەزایی، بێ ئازووقەی پێویست، بێ جلوبەرگی زستانە، بێ ئامێری پێوەندیی نوێ، دابڕاو لە دونیا، دابڕاو لە سەرووی خۆیان، دوور لە ئاوەدانی، بەتایبەتی ئەو دەمانەی بەنێو زریانی بەفردا، بە بندەستی چەپەر و سەربازگەی دوژمندا، بە چەکی سەردەتاییەوە تێدەپەڕن. ئەم پرکێشی و چاو قایمییە لە خۆیدا، هەوڵی بێ وچانی ئەوانە، بۆ بەتاڵکردنەوە سیحری سوپای عیراق، بەو تفاقە پێشکەوتووەی جەنگەوە. ئەم دۆخە دەقەکەی لە ئەفسانە نزیک کردووەتەوە. ڕەگەزی وەسف، گێڕانەوەی هونەریی، بەوێنەو میتافۆر ڕازاوەیە.

وەسف لە ژانری ڕۆمانـدا دەبێت بە گێڕانەوەی هونەری لەنێـو ئـەدەبی گێڕانـەوەدا، وەسف بریتییە لە گێڕانەوەی جووڵەو بیچم و هەڵکەوتەی کارەکتەر؟ لە هەردوو دیوی دەرەوەو نـاوەوە. گێـڕانـەوەی جوانیی گوڵێک، چیایەک، ئـەشـکـەوتێک، یـان زیـنـدانێک. بـیـرت بێت، کـەوەسـفی ئـاکـار و دۆخـە ناجۆرەکانیش دەچێتەخانەی ئەستاتیکاوە .تۆ سەرنج بدە، گـەرچی دۆخی پـیـری، یـان پەککەوتەیی، نەخوازراویشن، کـەچی جـاری وا هـەیە، شێـوەکارێک هێـنـدە جوان و بـاڵا وێـنـەیـان دەکێـشـی، بـیـنـەران ئەوق دەکات. ئەم دۆخە، یەک لە باری وەسف لە ژانـری ئـەدەبـیـدا، هـەمـان نەخشی هەیە. بەڵام نووسەر هێندێک جاران، نەیتوانیوە بە وردی و شـاعـیـرانـە، وەسـفی شـوێن و سـروشت، هـەرازو نشێـوی چـیـا، چـەپـەرەکـانی دوژمن، ڕێـوبـان دوکـانـەکـانی گـونـد بـکـات، هـەروەک نـەیـتـوانـیـوە بـە وردی وەسـفی ئەو ڕووداوانە بکات، کە لەو جێـیـانـەدا خـوڵـقـاون و بـەڕێـوەچـوون. زۆر جـاران، گرنگیی شوێن لەوەدا نییە، داخۆ چەند ئاویژەو دڵگیرە، بەڵکو گرینگیی شوێن، زیاتر بۆ ئەو بیرەوەرییە تاڵ، یان شـیـریـنـانـەی ئێـمـەی مرۆڤ دەگەڕێتەوە، کە لەو شوێنانە بـەجێـمـاون و لـە یـادمـانـدا مـاون. سـەبـارەت بـە وەسـفی شوێنیش، هیچ ئەشکەوتێ، تـوولـە ڕێـیـە، یـان مـاڵێـک ئـاشـیـرین نـیـیـە، مـادام ڕووداوەیـلی ڕۆمـان لـەوێـدا بەڕێوە دەچن. ئـەو پێـمـیـمـە مـانـدوانـە بـەو ئـومـێـدەوە هەورازو نشێوی ڕێ دەبڕن، بە مـاڵێکی گەرموگوڕ بگەن. لەو مـاڵـەدا هـەم پـشـوو بـدەن هەمیش بە نان و خوانی گەرم شاد بن. لەو بێ مـاڵوحاڵییەی ئەواندا، گرنگیی ماڵ، قەدری مـاڵ، وەک شوێنێک بۆ ژیان بـە هـەمـوو واتـاکـانـیـیـەوە، هـەست پێ دەکـرێت، کـەچی وەخـتـایێ ئـەوان دەگـەن بـە مـاڵی ئاوەدان، نـووسـەر ئەو جێـیـانـە تێـر وەسـف ناکات. گـاسـتۆن باشلار، لە کـتـێبی جوانییەکانی شوێندا، دەڵێ: (بـەبێ مـاڵ مـرۆڤ دەبێت بە بـووڵـنـەوەوەرێـکـی کـەرتـوپـەرتـکـراو.) ئـەو پێـشـمـەرگـانـەیش وەهـایـان بـەسـەرهـاتـووە. بـوونـە بـە بوونەوەری کەرتوپەرتکراو. ئەوان هەڵوەداو وەیلانن. ماڵ مـرۆڤ لـە بـەڵای ئـەرز و ئاسمان دەپارێزێت. ماڵ یەکەم دونیاو نیشتمانی مرۆڤە. ئەو ڕەتـڵـە پێـشـمـەرگـەیـەش، بـەو چیایانەوە، ماوەیەکە لە ماڵ و شـوێن و سـروشـت، هـەرازو نشێـوی چـیـا، چـەپـەرەکـانی دوژمن، ڕێـوبـان دوکـانـەکـانی گـونـد بـکـات، هـەروەک نـەیـتـوانـیـوە بـە وردی وەسـفی ئەو ڕووداوانە بکات، کە لەو جێـیـانـەدا خـوڵـقـاون و بـەڕێـوەچـوون. زۆر جـاران، گرنگیی شوێن لەوەدا نییە، داخۆ چەند ئاویژەو دڵگیرە، بەڵکو گرینگیی شوێن، زیاتر بۆ ئەو بیرەوەرییە تاڵ، یان شـیـریـنـانـەی ئێـمـەی مرۆڤ دەگەڕێتەوە، کە لەو شوێنانە بـەجێـمـاون و لـە یـادمـانـدا مـاون. سـەبـارەت بـە وەسـفی شوێنیش، هیچ ئەشکەوتێ، تـوولـە ڕێـیـە، یـان مـاڵێـک ئـاشـیـرین نـیـیـە، مـادام ڕووداوەیـلی ڕۆمـان لـەوێـدا بەڕێوە دەچن. ئـەو پێـمـیـمـە مـانـدوانـە بـەو ئـومـێـدەوە هەورازو نشێوی ڕێ دەبڕن، بە مـاڵێکی گەرموگوڕ بگەن. لەو هـێـزتـرین چێژە مـات بـوو وخـەفـەکـانی خۆی بـزر بـکـات وجۆرێک لە پەیوەست وژیانی تایەت بێنێنێتە کایەوە .

یـاخی بـوونی ناخەکـیی نـالی تـەنـهـا لـە کـۆمـەڵـگـەکـەی نـیـە بـەڵـکـو یـاخی بـوونێـکـی قـووڵ وکـاریـگـەری نـالـیـە لـە خـودی خۆی، ئەو لە کێشەدایە لە گەڵ جەستەو لە گەڵ بیرکردنەوەو بیری خۆیدا (خودایە یا مردن یا تاقەت) ئەم ڕستەیە تاکو دوا ساتەکانی ژیانی دەیڵێتەوە لە ڕۆمانەکەدا، ووشەی تاقەت لە هەڕەتی لاویدا کە هیـوای پێ دەبەخشێت، پەیوەستە بە باری جـەسـتـەیی نـالـیـەوە نـەک بـە تایبەتی بە بیری نالیەوە، ئاخۆ نالی لە چیدا بێ تاقەت بووە؟ ئەم پرسیارە لە کۆی ژیانی نالی لـە ڕۆمـانـەکـەدا وەڵامێـکـی ڕاستەوخۆی نیە تەنها ئەوە نـەبێت کـە نـالی تـاکـو مـردنی چێژی لە ئـافـرەت یـا بـاشـتـر بـڵێـین لە سێکس نـەبـیـنـیـوە، هەروەک لە ڕۆمانەکەدا چەندین جـار دووبـارە کـراوەتـەوە، ئـەم بارە جەستەییەی نالی وای لێ کـردووە یـاخی بێت لـە گـەڵ خۆگـونـجـانـدن لـە گـەڵ خۆدانە دەستەوە لە گەڵ ڕازی بوون بەو واقیعە جەستەیی وەدەروونیەی، بۆیە دنیا لای ئەو دەبێتە ئەو زیندانە داسەپاوەی کە هەوڵی داوە لە ئەم هەستەو کۆی داب وەدەستوورە کۆمەڵایەتیەکان لە ڕەگـەوە هـەڵ تـەکـێـنـێ وبیرۆخێنێ، بۆ ئەممەش بە دوای جێگرەوەیەکدا گەڕاوە کە ئەو بۆشاییە جەستەییە پڕکاتەوەو چێژەکـانی دامـرکـێـنێـتـەوە، هەربۆیە پـەنـای بـردۆتـە بـەر گـەڕان بە دوای زانین گەڕان بە دوای شـادی دەکـەن. چـونـکـە ئـەو ڕێگە قیر و تەختە، بۆی هەیە ڕێـبـوار بـگـەیـەنـێـتـە شـار، ئـەمـانیش، بـەزۆری خـەڵـکی شارن و ماوەیەکیشە لە ناز و نیعمەتی شارستان بێ بەشن. حـیـکـایـەتـێـژ، ڕۆمانەکە بە ڕانـاوی کـەسی یـەکـەم دەگێڕێـتـەوە و خۆیشی کـارەکـتـەری سـەرەکـیـیـە، ئەو ڕووداوانەشی، دەیانگێڕێتەوە خۆی تێیاندا بەشدارە، یان دەستی لە خولقاندونیاندا هـەیـە، ئـەم دەقـەیش دەڕژێـتـە ناو بازنەیەک لە ڕەفتاروکاردانەوەو خۆ گونجاندن وبازنەیەک لە چۆنێتیی تێکەڵ بوونی کۆمەڵایەتی وڕێزگرتنێکی زۆری کولتوورو داب ودەستووری ناو کۆمەڵگەیەک وخووگرتن پێیانەوە، کاتێک مرۆڤێک ڕێگە بە خۆی دەدات لە شوێنێک یا لە بازنەیەک لە شوێندا جێگیر بێت ئەوا پێویستیی بە بارێکی دەروونیی جێگیر هەیە، کە نالی بە تەواوی خۆکۆنترۆڵ کردنەوە ئەو مانەوەیە لە شوێندا بەو مانایانە ڕەت دەکاتەوە.

گـەشت وسـەفـەر کـردن، کـاریـگـەری و دیـاردەیـەکی دەروونـیـی بـەرجـەسـتـەو دیاردەخاتە بەردەست وگەورەی دەکاتەوە کە ئەویش خۆ دەرباز کردنە لە خەمۆکی بوون، ئەوەی ڕۆمانـنـووس لەو دیـوی زمـانی نووسراودا زۆر کەم ئاماژەی لە بارەوە خستۆتە دەقەکەیەوە سەبارەت بەو خەمۆکی بوونەی نالی، بە هۆی هۆکارێکی بزرو لەو دیوی زمانی نووسراوەوەیە، ئەوەیە کە نالی مرۆڤێک بووە زۆر زۆر لـە نـاخـەوە خـەمـبـار بـووە، ئـەو خـەمـە گـوشـارێـکی دەروونی وقـورسـایـیـەکی هەستیارانەی زۆر قوڵی بە دواوە بـووە کـە نـاخی نـالـیـی هەراسان کردووە، لێرەوە گەشت کردن وسەفەر کردن هاوشێوەی شاعیرە ئینگلیزەکانی سەردەمی نـالی، ئـەو گـواسـتـنـەوە فانتازییەیە کە ناخی نالی ئەو بـازنـە گـرۆکـلـپـە دارەی نـاو بـیـرکـردنـەوەو نـاو دڵی تێک دەشکێنێ و پەنجەردەیەک بەرەو ڕووی ناخی دەکاتەوە هەمـوو ئـەو کـارتێـکـردنـە قـووڵ وخەمناکانەی ناخی سنووردار دەکاو ناخی بەرەو ئازادبوون دەبـات لـەو بـارە جـەسـتـەیی وەدەروونی وئـاچـاریـیـانـەی ئەوەوە، ئەو خەمناکیەی وەکو بوونێکی ناو جەستەی بەوەوە لـکـاوە، سـەفـەر لای ئـەو دەرپەڕینێکی بێ جێگرەوەو بێ پێناسە کە ئەو وا لێ دەکات ناخی بەرەو ئازاد بوون بەرێت و لـە هـەمـوو ئـەو سـروشـتـە بایۆلۆژیەی خۆی و دەرەکیانەی ناو کۆمـەڵـگـەکـەی ڕزگـاری بـکـات، بـیـکـاتـە مـرۆڤێک کە زانین وبینین وسەرسام بوون بە دوای شوێنی تازەو دنیای تازە کە بێگومان ئەم دوو لایەنە دوو مەودای فراوانیان بە دواوەیە کە بۆیان هـەیـە ئـەو هـەسـتـە وڕوژێنەرو هەژموونداری سەر بـیـرکـردنـەوەکـانی مـات وکپ کاتەوە.

هەربۆیە ئـەم بـارە دەروونـیـە تـراژیـدیـەی نـالی جۆرێک لـە هەستی بەزەیی پێدا هاتنەوە وجۆرێـک لـە سۆزی نـامۆز نەزانراو، جۆرێک لە ئارەزووی نزیک بوونەوە لە کەسێک، لە بیرکردنەوەماندا دێنێتە کایەوە، گفتوگۆمان، لە خوێندنەوەمان، بـە هێـزەوە ئـامـادەیـە، ئـەم ڕۆمانەش بە هێزەوە ئەو سۆزو هەستە تازەیەی خستە ناو بیرمانەوەو ئەوەندەی دیکە جۆشمانی زیاتر کردو ئەوەندەی دیـکـە نـالـیـی هێـنـایـەوە سەردەمەکەمان، یا دروست تر بـڵـێـم ئێـمـەی گـواسـتـەوە بۆ سـەردەمی خۆی، وێڕای ئەوەی ئەو لە شیعرەکانیدا تاکو ئەم ساتە لـە سـەردەمـەکـەمـانـدا دەڕێت، سـەربـاری ئـەوەش پێم چاکە هەندێک سەرنجی تایبەت کوشتووبانن، ئەمەش کۆمەڵ کۆڕی نەبێت؟

2- ئاماژە دان بەوەی نالی نزیکی دوو ژنەکەی نەبۆتەوەو پێش ئەوەش لە ئافرەت نزیک نـەبۆتـەوەو یـەک دووعـای دووبارە کردۆتە (خودا یا مردن یـا تـاقـەت) بە شێوەیەکی ناڕاستەو خۆ ئاماژە دان نیە بـەوەی کـە نـالی پـیـاوەتـیـی نەبووەو نەیویستووە کەس پێی بزانێ وتەنها لە ناخی خۆیدا هـەتـا هـەتـایـە یـشـاردوویـەتـیـەوە؟ئاخۆ ئەمە خەیاڵی نووسەرە یاخود نووسەر ئەو بەڵگانەی لە لایە کە ئەم بۆچوونە دەسەلێنێ؟

3- ئاخۆ بە ڕاستی ئەو شـیـعـرەی کـە نـالی بۆ مەستووڕەی نووسیوە هی ئەو نیەو مەلایەکی هاو سەردەم وهاوپێڵی خۆی نووسیویەتی، تاکو خانەوادەی مەستوورە، کە دەسەلات دار بوونە نالی شار بە دەر کەن؟

4- خوێنەر ناتوانێت ئەو سەرنجە لە بیری خۆی بباتەوە کە لە ڕۆمانەکەدا هاوسۆزیەک هـەیـە بۆ سـەردەمی عوسمانیەکان و تەنانەت نـالـیـش وەکـو کـەسـێـکی هـاوسـۆزدار لـە گـەڵ عوسمانیەکان نیشان دراوە، کە هـاتـو چۆی سـوڵـتـانـەکـانی کـردووەو دەسـتـیـانی مـاچ کردووەو تەنانەت لە گەڵ دارو دەستەی سوڵتانەکانیش ئەم تـیـایـدا دەپـرسێت ئـاخۆ وێـرانـکـاریـو سـتـەمی عوسمانیەکان بەردەوامە لە سلێمانی وسالیش پێی دەڵێت گەر بگەڕێتەوە سلێمانی ئەوا خـوێـنـت دەڕژێـنـدرێت، بۆچی نالی نـەیـوێـراوە بـگـەڕێـتـەوە سـلـێـمـانـی لـەو کـاتـەی عوسمانیەکان دەستیان بە سەر شاری سلێمانیـدا گـرتـووە؟ بۆچـیـش سـالـم ووتـوویـەتـی خوێنت بە هەدەر دەڕوات؟

7- ئاخۆ ڕاستە هۆکاری هـێـرش وزۆرداریـی عوسمانیەکان بۆ سلێمانی هۆکـارەکـەی ئـەو شـەڕو پێـکـدادانـە بـووە لـە نێـو میرەکانی سلێمانی؟ ڕۆمان نـووس هۆکـاری سـەرەکـیـی هێـرشی والیی عـوسـمـانـیـی بۆ ئەوە بەغدا بۆ سەر سلێمانی بۆ ئەوە دەگـەڕێـنـێـتـەوە کـە مـیـرو پادشاکانی سلێمانی هەمیشە لـە جـەنـگـی خۆ بـە خۆیی وکوشتاردا بوونەو ئەمەش سوڵتان ووالیی عوسمانیان بێزار کردووەو بۆیە هێرشیان کـردۆتـە سـەر سـلـێـمـانـی پەیوەندیەی هەبووە؟

5- نووسەر گەڕانەکانی خۆی لـە ئـەسـتـەنـبـووڵ بـە دوای پاشماوەکانی نالی کردۆتە بەشێک لە ڕۆمانەکە، ئەمە مافی خۆیەتی، بەڵام ئەگەر ئەو بەشەی بکردایەتە پێشەکیی ڕۆمانەکە نەک بەشێک لە ڕۆمانەکە زۆر پوخت ترو ڕێک تر نەدەبوو ؟

6- ئەو شیعرە بە ناوبانگی نالی کە نامەی ئەوە بۆ سالم وداوای ئەوەی لە سالم کردووە ئـاخۆ دەتـوانێ بـگـەڕێـتـەوە سلێمانی واتە شیعری (قوربانی تۆزی ڕێگەتم....) هەروەها شیعرەکەی سالمیش بۆ نالی، ڕووداوێکی گەورەی ژیانی نالی وپـەیـوەنـدیی بـە سـالمی شاعیرەوەیە، ئاخۆ بۆچی ڕۆمان نووس بایەخی پێ نەداوە ؟ئاخۆ لە بەر ئەوەیە کە ڕۆمانـنـووس ئەو شیعرەی نالیی بە شیعرێک داناوە کە پێچەوانەیە لە گەڵ هەموو پەیوەندیەکانی نالی بە عوسمانیەکانەوە؟ کە نالی عوسمانیەکان بە وەسفی ناشایەستە نیشان دەدات وهەر دڵڕەق بە زەبر دەردەکەوێت. وەک ئەوەی تەواوی ڕۆمانەکە لەسەر جەبەرووتی شوێن بنیات نرابێت. کارەکتەری سەرەکیی ڕۆمانی سێگۆشەی سـنـوور، خۆی لـە سەرکێشییەکی (مغامرە) بێـوێـنـەدا، کـە تـازە لـە شـوێـنێـکی وەک هـەیـنـەی کەرکوک هەڵاتووە. هێشتا لە ماک و کاریگەریی ئەو شوێنە ترسناکە ڕزگاری نەبووە. هێشتا چاوی بە ڕۆشنایی خۆر ناشنا نەبووەتەوە. واتە شوێنی پێشووتری (ئەی کارەکتەر)ی ئەم دەقە، کە سەلام عەبدوڵڵا خۆیەتی، جێـیـەکـە لێی ترسناکتر نییە، نەا ئەو جێیە گۆڕاوە بۆ (ئەم ناوچەیە زۆر ترسناکە چونکە چەندین سەربازگەی ڕژێمی لێیە و جـاووڕوبـاریش کـەمـێن دادەنێن.) لە سەرەتاشەوە، هەمان کارەکتەر، دەڵێت: (لە زیندانەوە بۆ شاخ کارێکی هەروا ئاسان نەبوو.) وەختێ ڕۆمانـنـووس، وەسفی شوێن دەکات، ڕێک وەک ئەوە وایە وەسفی ژیان و گوزەرانی ئەو تـاکـانـەی کـردبێت کـە لـەو شوێنەدان. شـوێـنـیـش وەک کـارەکـتـەر نـاوی هـەیـە، وێـڵـەدەر، چنگنیان، شاخی گزێژە، جادەی نێوان عەربەت و سلێمانی، زێوکە.. تاد هەر یـەکێک لـەم جێـیـانـە تایبەتمەن.

ڕۆمانی شازادە و شاعیر و نۆستالژیای گواستنەوەی فانتازی

بەشی سێیەم وکۆتایی
نەجات حەمید ئەحمەد

گەشت لە پێناوی ڕزگاربوون لە خەمۆکی، سیمایەکی گەورەی ڕۆمانەکەیە، بۆچی جەخت لە سەر ئەم لایەنەی ژیانی نالی کراوەتەوە لە لایەن ڕۆمانـنووس خوسرەو جافەوە؟

یەکێک لە دەرکەوتە هەرە کاریگەرەکانی گەشت کردن تەنها گواستنەوە نییە لە شوێنێکەوە بۆ شوێنێکی دیکە بەڵکو گواستنەوەیە لە دۆخێکی نەگۆڕەوە خودیەوە بۆ دۆخێکی گۆڕاو، بەو پێیەی مانەوە لە یەک شوێن مانای مانەوەیە لە هەموو ئەو هەست وهەموو ئەو کاردانەوە ناخۆشانەی کە تاک دەخەنە ناو بازنەیەک لە ڕەفتاروکاردانەوەو خۆ گونجاندن وبازنەیەک لە چۆنێتیی تێکەڵ بوونی کۆمەڵایەتی وڕێزگرتنێکی زۆری کولتوورو داب ودەستووری ناو کۆمەڵگەیەک وخووگرتن پێیانەوە، کاتێک مرۆڤێک ڕێگە بە خۆی دەدات لە شوێنێک یا لە بازنەیەک لە شوێندا جێگیر بێت ئەوا پێویستیی بە بارێکی دەروونیی جێگیر هەیە، کە نالی بە تەواوی خۆکۆنترۆڵ کردنەوە ئەو مانەوەیە لە شوێندا بەو مانایانە ڕەت دەکاتەوە.

دوای شوێنی تازەو دنیای تازە کە بێگومان ئەم دوو لایەنە دوو مەودای فراوانیان بە دواوەیە کە بۆیان هـەیـە ئـەو هـەسـتـە وڕوژێنەرو هەژموونداری سەر بـیـرکـردنـەوەکـانی مـات وکپ کاتەوە.

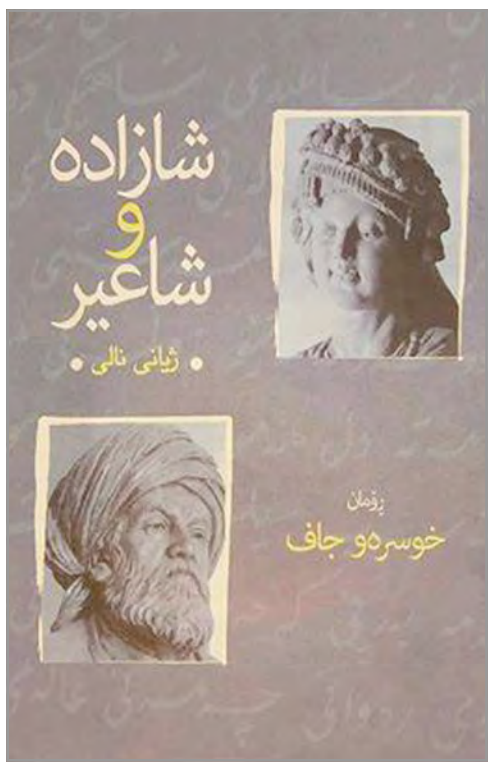
هەربۆیە ئـەم بـارە دەروونـیـە تـراژیـدیـەی نـالی جۆرێک لـە هەستی بەزەیی پێدا هاتنەوە وجۆرێـک لـە سۆزی نـامۆز نەزانراو، جۆرێک لە ئارەزووی نزیک بوونەوە لە کەسێک، لە بیرکردنەوەماندا دێنێتە کایەوە، گفتوگۆمان، لە خوێندنەوەمان، بـە هێـزەوە ئـامـادەیـە، ئـەم ڕۆمانەش بە هێزەوە ئەو سۆزو هەستە تازەیەی خستە ناو بیرمانەوەو ئەوەندەی دیکە جۆشمانی زیاتر کردو ئەوەندەی دیـکـە نـالـیـی هێـنـایـەوە سەردەمەکەمان، یا دروست تر بـڵـێـم ئێـمـەی گـواسـتـەوە بۆ سـەردەمی خۆی، وێڕای ئەوەی ئەو لە شیعرەکانیدا تاکو ئەم ساتە لـە سـەردەمـەکـەمـانـدا دەڕێت، سـەربـاری ئـەوەش پێم چاکە هەندێک سەرنجی تایبەت کوشتووبانن، ئەمەش کۆمەڵ کۆڕی نەبێت؟

2- ئاماژە دان بەوەی نالی نزیکی دوو ژنەکەی نەبۆتەوەو پێش ئەوەش لە ئافرەت نزیک نـەبۆتـەوەو یـەک دووعـای دووبارە کردۆتە (خودا یا مردن یـا تـاقـەت) بە شێوەیەکی ناڕاستەو خۆ ئاماژە دان نیە بـەوەی کـە نـالی پـیـاوەتـیـی نەبووەو نەیویستووە کەس پێی بزانێ وتەنها لە ناخی خۆیدا هـەتـا هـەتـایـە یـشـاردوویـەتـیـەوە؟ئاخۆ ئەمە خەیاڵی نووسەرە یاخود نووسەر ئەو بەڵگانەی لە لایە کە ئەم بۆچوونە دەسەلێنێ؟

3- ئاخۆ بە ڕاستی ئەو شـیـعـرەی کـە نـالی بۆ مەستووڕەی نووسیوە هی ئەو نیەو مەلایەکی هاو سەردەم وهاوپێڵی خۆی نووسیویەتی، تاکو خانەوادەی مەستوورە، کە دەسەلات دار بوونە نالی شار بە دەر کەن؟

4- خوێنەر ناتوانێت ئەو سەرنجە لە بیری خۆی بباتەوە کە لە ڕۆمانەکەدا هاوسۆزیەک هـەیـە بۆ سـەردەمی عوسمانیەکان و تەنانەت نـالـیـش وەکـو کـەسـێـکی هـاوسـۆزدار لـە گـەڵ عوسمانیەکان نیشان دراوە، کە هـاتـو چۆی سـوڵـتـانـەکـانی کـردووەو دەسـتـیـانی مـاچ کردووەو تەنانەت لە گەڵ دارو دەستەی سوڵتانەکانیش ئەم تـیـایـدا دەپـرسێت ئـاخۆ وێـرانـکـاریـو سـتـەمی عوسمانیەکان بەردەوامە لە سلێمانی وسالیش پێی دەڵێت گەر بگەڕێتەوە سلێمانی ئەوا خـوێـنـت دەڕژێـنـدرێت، بۆچی نالی نـەیـوێـراوە بـگـەڕێـتـەوە سـلـێـمـانـی لـەو کـاتـەی عوسمانیەکان دەستیان بە سەر شاری سلێمانیـدا گـرتـووە؟ بۆچـیـش سـالـم ووتـوویـەتـی خوێنت بە هەدەر دەڕوات؟

7- ئاخۆ ڕاستە هۆکاری هـێـرش وزۆرداریـی عوسمانیەکان بۆ سلێمانی هۆکـارەکـەی ئـەو شـەڕو پێـکـدادانـە بـووە لـە نێـو میرەکانی سلێمانی؟ ڕۆمان نـووس هۆکـاری سـەرەکـیـی هێـرشی والیی عـوسـمـانـیـی بۆ ئەوە بەغدا بۆ سەر سلێمانی بۆ ئەوە دەگـەڕێـنـێـتـەوە کـە مـیـرو پادشاکانی سلێمانی هەمیشە لـە جـەنـگـی خۆ بـە خۆیی وکوشتاردا بوونەو ئەمەش سوڵتان ووالیی عوسمانیان بێزار کردووەو بۆیە هێرشیان کـردۆتـە سـەر سـلـێـمـانـی

وهۆکارێکی دیکەش پێشبڕکێیی دەسەلاتی ئێرانیەکان بووە کە بە ڕێگەی خیانـەتـی کـورد لـە یەکترو هێنانی ئێرانیەکان، عوسمانیەکان لەوە ترساون ئێران دەست بە سەر سلێمانیدا بگرێت، ئەمانە واتە کوشتاری کورد بە کورد ڕاستەو کورد لە سلێمانی نـە تـوانـیـویـەتـی یـەکـدەسـتـی وبـەک دەسـەلاتی بێنێتە کایەوە، نە توانیویەتی لە ناوخۆیدا یەک دەست بێت، ئەمەش کوردی لاواز کردووەو نەیتوانیوە بەرگە بگرێت .

8- یەکێک لە سیفەتە هەرە دیـارەکـانی ڕۆمـان وەسـفـە، وەسف لە ڕۆماندا ئەو شێوازەی دەربڕینە کە بەرەو خـەیـاڵ و جۆرێک بۆ خـوێـنـدنـەوەی بـەردەوام دەباو سـیـفـەتـێـکی داڕشـتـنـی جـوانـکـاری بـە ڕۆمانەکە دەبەخشێت، ئەوەی جێـگـەی سـەرسـوڕمـانـە ئـەم ڕۆمـانـە پـەیـوەسـت بـە ژمـارەو قـەبـارەکـەی زۆر کـەم وەسـفی تێـدایـە کـە بـە گـوێـرەی ڕای نـووسـەر ئـەو ڕۆمـان دەنـووسێ لـە ناخ وبـیـرکـردنـەوەمـانـدا زیـنـدوو بکاتەوە کە ئەمە بە لای منەوە سیفەتێکی جوانی ڕۆمانەکەیە.

9- هەموو خوێنەرێکی وورد بـێن هـەسـت بـەوە دەکـات کـە شێوەی نووسینی ڕۆمانەکە بە دووڕە لە زۆر لە تەکنیکەکانی ڕۆمان، تاکە تەکنیکێک کە ڕۆمان نووس بە کاری هێناوە پاش وپێش کردنی زەمەنیە، لە گـەڵ ئـەمـەشدا ڕۆمـان نـووس هـەوڵی داوە ئـەم بۆشـایـیـە تەکنیکیەی ڕۆمانەکەی بە گـرنـگی دان بـە هـەنـدێک ڕێـکـەوت وئـاهـەنـگ وکردارو دیارەی کۆمەڵایەتی پڕکاتەوە، وەکو کوشتنی مرۆڤ بە گەج کە زۆر فانتازیە هەروەها پاڵەوان بـازی وئـاهـەنـگی پێشبڕکێیی ئەسپ ئەسپێنە .

لـە کۆتـایـیـدا ئـەم ڕۆمـانـە سـەربـاری هـەمـوو شـتـێک تـوانـیـویـەتی بـەرجـەسـتـەی کەسایەتیەک وسەردەمەکەی بکات وئێمەش وا لێ بکات تەنانەت پاش خوێندنەوەی ڕۆمـانـەکـەش نـالی وسـەردەمـەکـەی لـە نـاخ وبـیـرکـردنـەوەمـانـدا زیـنـدوو بکاتەوە کە ئەمە بە لای منەوە سیفەتێکی جوانی ڕۆمانەکەیە.

کاکا:
نەیمار ئیشێکی باشی کرد

ڕیکاردۆ کاکای بەرازیلی، یاریزانی پێشووی میلان و ریال مەدرید پێی وایە، هاونیشتمانەکەی نەیمار، ئیشێکی باشی کرد، کاتێک بڕیاریدا لە بەرشلۆنە بڕوات و بچێتە پاریس سان جێرمانەوە. کاکا لە کاتی لێدوانی بۆ مالپەڕی (کەنال سپۆرتەر) فەرەنسی وتی: نەیمار پێویستی بە تیپێک بوو، خۆی ببێتە پێشەوای، لە بەرشلۆنە هەموو شتێک لە چواردەوری مێسی دەخولێتەوە، لە ریال مەدرید، هەموو شتێک لە چواردەوی کریستیانۆ ڕۆنالدۆ دەخولایەوە، پاریس تیپێکی بەهێز بۆ بردنەوەی خولی یانە پالەوانەکانی ئەورووپا ئامادە دەکات". کاکا لە بارەی ئەگەری بردنەوەی خولی یانە پالەوانەکانی ئەمساڵ لەلایەن پاریسەوە وتی:"تۆ هەرگیز نازانیت چی ڕوو دەدات، چەندین ئەستێرەی هەیە، کە لە توانایان دایە لە هەر کاتێکدا بێت، جیاوازی دروست بکەن، بەڵام من پێم وایە، لە ماوەی 5 یان 6ساڵی داهاتوو نازناوەکە بەدەست دێنێت". هەروەها وتی:"شتەکە پێویستی بەهەندێک کات هەیە، ئاسانە بتوانیت یاریزانی باش بکڕیت، بەڵام بنیاتنانی تیپێکی ڕاستەقینە، ئاسان نییە". کاکا لە وەڵامی پرسیاری، ئایا دەبێتە بەڕێوەبەری وەرزشیی پاریس، بە پێکەنینەوە وتی:"بۆ نا ؟ سەرۆک ناسر ئەلخلیفی باش دەناسم، ئەو کەسێکی باشە، کارکردن لەو یانەیە شتێکی نایاب دەبێت، ئەزموونێکی تازەش دەبێت".

ڕەمزی میرەکانی

سبەینێ لەهەولێر پالەوانیەتی لەشجوانی ئەنجام دەدرێت

ئا: سەرهەنگ نەجمەدین

وابڕیارە سبەی هەینی لە هۆڵی میدیای شاری هەولێر پالەوانیەتی لەشجوانی ولەشرێکی بۆ یانەکان و هۆڵە وەرزشییەکانی شاری هەولێر و دەورووبەری ئەنجام بدرێت ، ماوەی پالەوانیەتیەکە دوو ڕۆژ دەخایەنێت و واپێشبینی دەکرێت ڕێژەیەکی زۆری یاریزانانی نێو هۆڵەکانی شاری هەولێر بەشداری تێدا بکەن، ئەمڕۆ پێنجەشممە کۆبوونەوەی هونەری بۆ یانەکان و هۆڵە وەرزشییەکان ساز دەکرێت بەسەرپەرشتی سەرجەم ئەندامانی یەکێتی لەشجوانی کوردستان لقی هەولێر، هەروەها لێژنەیەکی تایبەت پێکدەهێندرێت بەمەبەستی پۆلێن کردنی بالا و کێش ودۆینیک واتە هۆرمۆنات بۆ یاریزانانی بەشداربووی پالەوانیەتیەکە.

بڕیارە سبەی هەینی بەفەرمی پالەوانیەتیەکە دەستپێبکات بەبەشداری 7یانە و 40هۆڵی وەرزشی تایبەت بەیاری لەشجوانی کەماوەی دوو ڕۆژ دەخایەنێت.

لەمبارەیەوە دانا جومعە سکرتێری یەکێتی لەشجوانی کوردستان لقی هەولێر لەبارەی بەڕێوەچوون و ئەنجامدانی پالەوانیەتیەکە بۆ خەبات ڕایگەیاند: ڕۆژی هەینی لەهۆڵی میدیای شاری هەولێر پالەوانیەتی لەشجوانی بۆ یانەکان و هۆڵە وەرزشییەکانی شاری هەولێر و دەورووبەری ڕێکەدەخەین کە پالەوانیەتیەکە چەند بەشێک لەخۆ دەگرێت کەبریتین لە(لەشجوانی، ڤیزگە، بەدی کلاسیک)

دانا جومعە لەبارەی ڕێکخستن وئەنجامدانی پالەوانیەتیەکە زیاتر گوتی: بێگومان ئێمە وەک یەکێتی لەشجوانی لقی هەولێر ساڵانە دوو تا سێ پالەوانیەتی بۆ یانەکان و هۆڵە وەرزشییەکانی شاری هەولێر و دەورووبەری ئەنجام دەدەین، مەبەست لەکردنەوەی پالەوانیەتیەکە بایەخ وگرینگیدانە بەئاست و توانا و بەهرەی یاریزانەکانی نێو هۆڵەکانی شاری هەولێر. دواجار سکرتێری یەکێتی لەشجوانی لقی هەولێر لەبارەی دابەشکردنی خەڵات و دیاری بەسەر سەرکەوتووانی پالەوانیەتیەکە ئەوەی ئاشکرا کرد: بڕیارماندواوە هەر یانەیەک یاخود هەر هۆڵێکی وەرزشی لەکاتی بەدەستهێنانی پلەکانی یەکەم ودووەم وسێیەم ، ئەوا لە باجی سالانەی هۆڵەکان دەبەخشرێت و لەبەرانبەریشدا دوای ئەوەی هەر بەشداربووەک لەکاتی دەستەبەرکردنی پلەی یەکەم ودووەم وسێیەمی پالەوانیەتیەکە ئەوا خەڵات ودیاری پێدەدەین.

پالەوانی جیهان و عێراق وکوردستان عادل کەمال لەبارەی سازدانی پالەوانیەتیەکە و ناوزەدکردنی پالەوانیەتیەکە بەناوی ئەو ناوبراو بۆ ئەم مەبەستە بەمشێوەیە بۆ خەبات هاتەئاخافتن: دەستخۆشی لەسەرجەم ئەندامانی یەکێتی لەشجوانی لقی هەولێر و هەمو هاوڕێیانی ئەو یارییە دەکەم کە بۆ ئەمجارەیان پالەوانیەتیەکە بەناوی من داندراوە، ئەم کارەیان زیاتر ئەرکی منی قورستر کرد کە ئیتر لەمەودا دەبێت هەموو هەولێ خۆم بخەمە گەڕ لەکوردستاندا زیاتر بایەخ و گرینگی بەو یارییە بدەین و هەولێ ئەوە بدەین بەبەپێی بەرنامەی زانستی یاریزانانی لاو بەتوانای ئەم یارییە بۆ دوا ڕۆژ دروست بکەین تا بتوانن لەسەرجەم پالەوانیەتیەکانی ناوەوە دەرەوە بەشداری بکەن .

گۆنزالۆ ڕیغەرپلێت جێدەهێڵێت
بەڕێوەبەری کارەکانی ئۆزیل لە ئێستادا

گۆنزالۆ مارتینێز یاریزانی یانەی ریڤەرپلێتی ئەرژەنتینی کە لەگەڵ تیپەکەی توانی نازناوی جامی لیبرتادۆریس لەسەر حیسابی بۆکا جۆنیۆرز بەدەست بێنێت دوای ئەوەی لەیاری کۆتاییدا بە ئەنجامی **3-1**گۆڵ سەرکەوتنی تۆمارکرد، لەسەر یاریگای سانتیاگۆ برنابیۆ لە پایتەختی ئیسپانیا مەدرید، هەروەها لەم یارییەدا خەڵات باشترین یاریزانی پێدرا. ناوبراو لەدوای کۆتایی هاتنی یارییەکەو گەڕانەوەیان بۆ ماڵ، ڕایگەیاند کە لەکۆتایی ئەم ساڵ و لەدوای کۆتایی مۆندیالی یانەکان ریزی یانەی ئەرژەنتینی جێدەهێڵێت. لەلێدوانێکی ڕۆژنامەوانیدا گوتی: نازانم چی بڵێم زۆر کارم هەیە، زۆر بیری هاندەران دەکەم، کاتی خۆشم لەگەڵ یانەکە هەن، باشترین دیاریبوو کە ئەم خولەمان پێشکەشکردن، مۆندیالی یانەکان لەگەڵ ریڤەرپلێت ئەنجام دەدەم، ئەمەش ئامانجمە کە بەخۆشەویستان و هاندەرانم دەڵێم لەکۆتایی مۆندیالی یانەکان ماڵئاوایی لەلیڤەرپلێت دەکەم، ئەمەش لەپێناو ئەوان بوو، ئێستاش کاتی ئاهەنگ گێڕانە لەگەڵ هاندەران و هاوڕێیان.

ئێستا مانەوەی یاریزانی ئەڵمانی مەسعود ئۆزیل لەگەڵ یانەی ئارسنالی ئینگلیزی بۆتە جێگای گومان، بەتایبەتی لەگواستنەوەکانی زستانەی داهاتوودا، بەگوێرەی ڕۆژنامەی (میرۆر)ی بەریتانی داهاتووی ئۆزیل لەگەڵ تۆپچییەکان تەمومژاوییە ، بەهۆی ناگەشبینی ڕاهێنەری ئیسپانی ئیمری، لەگومانکردنی یارمەتی ئۆزیل بۆ یانەی گانەرز. ڕۆژنامەکە دەڵێت: بەڕێوەبەرەکانی ئۆزیل لەگەڵ براکەی مۆتلۆ لەکۆتایی ئەم هەفتەیە دەچنە ئیتالیا ، بۆ ئەوەی مەرج و داخوازییەکانی یاریزانی ئەڵمانی بخەنە سەر مێزی یانەی ئینتەرمیلان، ڕۆژنامەکە لەدرێژەی بابەتەکەیدا ئاماژەی بەوەشکرد کە ئارسنال ئامادەیە قبوڵی بۆندی ئۆزیل بکات، بەتایبەتی لەکاتێکدا کە موچەی ئۆزیل لەگەڵ یانەی ئارسنال بەهاکەی 350هەزار پاوەندە لەهەفتەیەکدا. کە پێشتر ڕاپۆرتە هەواڵەکان ئاماژەیان بەوەکردبوو کە یانەی ئارسنال دەیەوێت ئۆزیل بەبڕی 25 ملیۆن پاوەند بفرۆشێت.

www.xebat.net
خەبات
پێنج شەممە 2018/12/13 ژمارە (5653)

ئەمشەو میلان دەیەوێت لەسەر حیسابی ئۆلۆمپیاکۆس بپەڕێتەوە قۆناغی داهاتوو

ئەمشەو لەمیانی گەڕی کۆتایی رکابەرییەکانی خولی یۆرۆ لیگ یانەی ئەی سی میلانی ئیتالی دەبێتە میوانی یانەی ئۆلۆمپیاکۆسی یۆنانی، کە لەو یارییەدا یانەی میلان تەنها پێویستی بەیەک خاڵ و یەکسان بوونە بۆ ئەوەی بتوانێت بگاتە قۆناغی داهاتوو، بەڵام لەکاتی سەرکەوتنی و شکستهێنانی یانەی ریال بیتیس لەهەمان گرووپ ئەوا پلەی یەکەمی گرووپەکەی مسۆگەر دەکات، تەنها بەیەک ئەنجام یانەی میلان مانۆاوایی لەم خولە دەکات، ئەویش بەشکستهێنانی بەئەنجامی 2گۆڵی خاوێن. ئەو زیاتر لەدووگۆڵ، ئەگەر میلان بە 1-3گۆڵ بدۆڕێت ئەوا پشت دەبڕێتە بەر یاسای یاری خاوێن بۆ یەکلایی کردنەوەی ناسنامەی سەرکەوتووەکە، ئەگەر میلان بەجیاوازی 2گۆڵ شکست بهێنێت، بەڵام بتوانێت 2گۆڵ تۆمار بکات، ئەوە بلیتی سەرکەوتن دەبێتە بەشی یانەی میلان. بەڵام لازیۆ ڕەوشەکەی زۆر جیاوازەو بەبێچ هیچ فشارێک یاری دەکات، دوای ئەوەی بەفەرمی توانی خۆی بگەیەنێتە قۆناغی داهاتوو شان بەشانی یانەی پێشەنگی گرووپەکەیان ئینتراخت فرانکفۆرتی ئەڵمانی.

یویفا لەدایکبوونی خولێکی دیکەی بۆ یانەکان ڕاگەیاند

یەکێتی تۆپی پێی ئەورووپا(یویفا) لە یەک شەممەی ڕابردوو لەدایکبوونی پاڵەوانێتییەکی دیکەی بۆ یانەکانی ئەورووپا لەسەرەتای ساڵی 2021ڕاگەیاند، ئەمەش لەدوای کۆبوونەوەی لیژنەی جێبەجێکاری یویفا هات، کە لەهەمان ئێوارە لەپایتەختی ئێرلەدا (دبلن) ئەنجامیاندا. ئەم خولە 32یانە لەخۆ دەگرێت و دابەش دەکرێنە سەر 8گرووپ، پاڵاوتن لەنێوان خاوەن پلەی دووەم لە قۆناغی گرووپەکان دەکرێت، لەگەڵ پلەی سێیەم بۆ گەیشتن بە خولی یۆرۆ لیگ. ئەم خولەش بەناوی (UEL2) کە کورتکراوەی ناوی (UEFA Europa League 2) یویفا ئەورووپا لیگ .2ئەم خولەش 141یاری لەخۆ دەگرێت و هەموو ئێوارانی پێنج شەممە ئەنجام دەدرێت، کە هەندێک یاری لەکاتژمێر 4:30ی ئێوارە بەکاتی ئەورووپا بەڕێوەدەچن. بڕیارواید یاریيەکانی کۆتایی هەرسێ خولەکە لەهەمان هەفتە بەڕێوە بچن، کە سەرەتای شەمە دەست پێدەکات، خولی یانە پاڵەوانەکانی ئەورووپا پاشان چوارشەمە خولە تازەکەو پێنج شەمەش خولی یۆرۆ لیگ. یویفا دووپاتیشی کردەوە کە خولی یانە پاڵەوانەکانی ئەورووپا هیچ گۆڕانکارییەکی بەسەر نایەت. سەرۆکی فیفا (ئەلیکساندەر سیڤرین) دەڵێت: پاڵەوانێتییە تازەکە وادەکات ململانێکانی یانەکانی ئەورووپا زیاتر بەهێز بێت، لەهەموو کاتێکی ڕابردوو زیاتر، کە یاری زیاتر لەلایەن یانەی زیاتر ئەنجام دەدرێن، هەروەها یەکێتی تۆپی پێی زیاتر دێنە ناو خولەکانی ئەورووپا، ئەمەش لەڕێگای گفتوگۆیەکی زۆر لەگەڵ یانەکانی ئەورووپا لەدایک بووە، کە زۆربەی یانەکان داوای ئەم خولەیان کردووە، بۆ ئەوەی هەلی زیاتریان هەبێت لە پاڵەوانێتییەکانی ئەورووپا، ئەمەشیان بۆ بەدی هات.

ئەبەز ڕوستایی

ئەو سزایە چی بوو بەرشلۆنە بەسەر عوسمان دیمبلی سەپاند؟

ڕۆژنامەی (ئاس)ی ئیسپانی ئاشکرای کرد، کە یانەی بەرشلۆنە سزای یاریزانی هێڵی پێشەوەی تیپەکەی عوسمان دیمبلی فەرەنسی داوە، دوای ئەوەی لە مەشقە کۆمەڵەکانی یەک شەمەی ڕابردوو دواکەوت، بەڵام ڕەتیکردەوە هیچ بڵاوکراوەیەک سەبارەت بە بابەتە بڵاوبکاتەوە، تاکو دەروونی یاریزانی ناوبراو تێک نەچێت و ئاستی دانەبەزێت. بەگوێرەی ڕۆژنامەکە ئیدارەی یانەی کاتەڵۆنی سزای دارایی بەبەهای 100هەزار یۆرۆی بەسەر سەپاند، ئەگەر جارێکی دیکەش ئەم هەڵەیە دووبارە بکاتەوە، ئەوا سزا دارایيەکەی زیاتر دەبێت، یاریزانی فەرەنسیش بەبێ دوودڵی سزاکەی قەبوڵکرد، ئەوەبوو لە مەشقەکانی ڕۆژی دواتر، واتا دوو شەمە یەک کاتژمێری تەواو پێش هاوڕێکانی ئامادەبوو، کە ئەمەش بووە هۆی ئەوەی هەموو یاریزانانەکان بەپێکەنین وگاڵتە پێشوازی لێ بکەن.

مێسی بەدوای ژمارەیەکی تازەی پێوانەیی ڕادەکات

ئەستێرەی ئەرژەنتینی لیۆنێل مێسی هێرشبەری یانەی بەرشلۆنە خاوەنی ژمارەیەک ژمارەی پێوانەییە لەخولی ئیسپانیا، دیارترینیان گۆڵکاری مێژوویی ئەو خولەیە بە تۆمارکردنی 394گۆڵ، هەروەها خاوەن زۆرترین دروستکردنی گۆڵە بە 150تۆپی یەکلاکەرەوە، بەڵام هێشتا چاوەی لەچەندین ژمارەی دیکەیە لەداهاتوو. هەروەها مێسی خاوەنی ژمارەی پێوانەییە لە ئەنجامدانی یاریيەکانی لەخولی ئیسپانیا بە 431یاری، هەروەها زۆریش دووڕە لە ژمارەی پێوانەیی ئەو یاریزانەی زۆرترین بەشداری لەم خولە هەیە، کە بەناوی گۆڵپاریزی پێشووی یانەی بەرشلۆنە زۆبی زاریتایە بە 622یاری. بەڵام مێسی 431 یاری ئەنجامداوە کە تیایدا 322سەرکەوتنی تۆمار کردووە بەڕێژەی 73.7%، کە ژمارەی هاوڕێکەی پێشووی چاقی هێرناندیزی یەکسان کردەوە، بەڵام هێشتا 4یاریزانی لەپێشە لەژمارەی سەرکەوتنەکانی خولی ئیسپانیا، بەڵام ئەو یاریزانەی کە زۆر لێی نزیکە ژمارەکەی بشکێنێت ئیکەر کاسیاسی گۆڵپاریزی پێشووی ڕیال مەدریدە کە تەنها پێویستی بە 12سەرکەوتنی دیکەیە بۆ ئەوەی ژمارەی کاسیاس تێپەڕ بکات. کاسیاس لە 510یاریدا خاوەنی 334سەرکەوتنە، هەروەها زۆبی زاریتا لە 622یاری خاوەن 333سەرکەوتن بوو، رائۆل گۆنزالیس لە 550یاریدا خاوەنی 327سەرکەوتن بوو.

بایرن میونخ بەهۆی هاندەرانی سزای دارایی درا

یەکێتی تۆپی پێی ئەڵمانیا لە دوو شەمەی ڕابردوو ڕایگەیاند کە سزای دارایی بەسەر یانەی بایرن میونخ سەپاندووە بەهۆی خراپی ڕەوشتی هاندەرانی، بڵاوکراوەکەی یەکێتی ئەڵمانیا دووپاتی کردەوە کە یانەی بایرن میونخی بەبەهای 13هەزار یۆرۆ سزاداوەو پێشی ڕاگەیاندووە کە سەلامەیتی یاریزانانی یاریزانان گرنگترین شتە، ئەم سزایەش بەهۆی ئەوەبوو کە هاندەرانی بایرن یاری ئاگرینیان لەیاری لوتکەی ئەڵمانیا بەرامبەر دۆرتمۆند فڕێدایە ناو یاریگا، ئەم سزایەش بەر لە ئەنجامدانی دادگای وەرزشی دراوەو ئاگاداریشیان کردۆتەوە، کە ئەم دیاردەیە بنبڕ بکات. بایرن ئێستا لەپلەی سێیەمی ڕیزبەندی ئەڵمانیا دێت بە 27خاڵ، بەجیاوازی 9خاڵ لەگەڵ دۆرتمۆندی پێشەنگ و 2خاڵ لەگەڵ مونشنگلادباخی خاوەن پلەی دووەم.

بۆ ڕێکلام کردن پەیوەندی بکەن بە:
0750 906 9595
یان ئیمەیڵی:
reklam@xebat.net
بەشی ئاگادارییەکان:
0750 588 1616

سەرنووسەر
سەلام عەبدوڵڵا
tel: 0750 445 9940 selam@xebat.net
0770 2969696
بەڕێوەبەری هونەری
شکار نەقشبەندی
shkaraffan@gmail.com

خاوەنی ئیمتیاز
عەلی عەبدوڵڵا
سکرتێری نووسین
دڵشاد مستەفا وەسانی
dilshadmstafa@yahoo.com

KHABAT info@xebat.net
www.xebat.net
Daily Newspaper Kurdistan - Iraq
Organ of KDP
Concessioner: Ali Abdulla
Editor-in-chief: Salam Abdulla

خەبات XEBAT
Thur, 13. Dec. 2018 No: (5653)
ناونیشان: هەولێر- شەقامی سەرەکی مەسیف سەلاحەدین - بەرامبەر وەزارەتی پێشمەرگە . میدیا سەنتەر

بەفر هەورامانی سپی کرد

چاپکراوی نوێ

دۆزی کورد لە ململانێی ئیقلیمی و نێودەوڵەتیدا

کتێبی (دۆزی کورد لە ململانێی ئیقلیمی و نێودەوڵەتیدا) بە زمانی عەرەبی و بە قەبارەیەکی گەورە و 504 لاپەڕە، لە نووسینی پرۆفیسۆر دکتۆر ئیسماعیل محەمەد حەساف مامۆستای زانکۆ و سکرتێری پارتی پێشڕەوی کوردستان- سوریا کەوتە بەر دیدی خوێنەران، کتێبەکە بەسەر پێنج بەش دابەش دەبێت، فەسڵی یەکەم: مەسەلەی کورد کە 17 بابەت لەخۆ دەگرێت، فەسڵی دووەم تایبەتە بە کوردستانی تورکیا و 19 بابەت لەخۆ دەگرێت، فەسڵی سێیەم تایبەتە بە کوردستانی ئێران و پێنج بابەتە، فەسڵی چوارەم بۆ کوردستانی عێراق تەرخان کراوە و 44 بابەت لەخۆ دەگرێت، هەرچی فەسڵی پێنجەمە تایبەتە بە ململانێ لەسەر رۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا، دەست خۆشی لە نووسەر دەکەین، خەرمان بەرەکەت.نووسەر کۆمەڵێک پێشنیار و ڕاسپاردە بۆ چارەسەرکردنی گەشەی هزری نەتەوایەتی دەخاتە ڕوو، تا مرۆڤی کورد بگاتە ئەو بڕوایەی کە ئەو کوردە، بەر لەوەی شتێکی تر بێت.
شایانی باسە حازم شاکر مستەفا پێشەکیی بۆ کتێبەکە نووسیوە و لە بڵاوکراوەکانی ئەکادیمیای کوردیە، دەست خۆشی لە نووسەر دەکەین و خەرمان بەرەکەت.

بەختیار سالّح سەرقالّی چییە؟

توانا زرار

هونەرمەندی گۆرانیبێژ "بەختیار سالّح"، یەکێک لەو گۆرانیبێژانەیە لە گۆرانی شاد و بۆنەو ئاهەنگەکاندا کەم گۆرانیبێژ هەیە خۆی لەقەرەی بدات.بەختیار سالّح ئاشکرای کرد بەبۆنەی هاتنی سەری ساڵی نوێوەوە بەنیازە ئاهەنگێک بەبۆنەی سەری ساڵی نوێوە لەشاری لە سلێمانی ساز بکات.
بەختیار لە هەژماری تایبەتیی خۆی، لە تۆڕی کۆمەڵایەتیی (ئینستاگرام)، لەسەر ڤیدیۆیەکی ئاەنگێکی خۆیدا نووسیویەتی" ئامادەن بۆ ئاەنگی ساڵی تازە 1/1/2019لە شارە جوانەکەی سلێمانی" هەواداراني لەباوەشبگرێت و بەبەرهەمەکانی ئاشایان بکات.
بەختیار سالّح هونەرمەندێکی شاری سلێمانییە، چەند ساڵێکە دەستی بەکاری هونەری کردوەو و تا ئێستا خاوەنی چەندین ئەلبوم و ڤیدیۆ کلیپە، لەگۆرانی شاد و هەڵپەڕکێش خاوەن جەماوەرێکی تایبەت بەخۆیەتی.

یەک کاتژمێر وەرزش لە ماوەی هەفتەیەکدا ڕێگری لە خەمۆکی دەکات

ئەنجامی توێژینەوەیەکی نوێی زانستی پیشانی داوە کە ئەنجامدانی وەرزشی ڕێکوپێک بە هەر هێز وتوانایەک دەتوانێت ڕێگری لە تووشبوون بە خەمۆکی بکات لە ئایندە دا و تەنیا یەک کاتژمێر وەرزشکردن لە ماوەی هەفتەیەکدا دەتوانێت سوودبەخش بێ. توێژینەوەکانی زانایانی زانکۆی نیوساوت لە وێڵزی بەریتانیا پیشانیداوە کە هەتا ئەنجامدانی ڕێژەیەکی کەم وەرزشکردن دەتوانێت بەبێ سەرنجدان بە تەمەن یا ڕەگەز بۆ سەلامەتی دەروونی بەسوود بێ و هۆکارێک بێ بۆ پاراستن لە بەرامبەر خەمۆکی. ئەوا بە گەورەترین توێژینەوە لە جۆری خۆی هەژمار دەکرێت ، کە لە سەر 33هەزار و 908کەسی گەورە ساڵی نۆرویژی لە ڕووی ماوەی ئەنجامدانی وەرزش و نیشانەکانی خەمۆکی و دڵەڕاوکێ بۆ ماوەی 11ساڵ لە ژێر چاودێری دابوون.ئەو تیمە نێودەوڵەتییە بۆیان دەرکەوتووە کە ئەو کەسانەی کە لە ماوەی هەفتەیەکدا تەنیا یەک کاتژمێر چالاکیی جەستەیی ئەنجام دەدەن ، بە شێوەیەکی بەرچاو دوور بوون لە تووشبوون بە خەمۆکی.بە ووتەی " ساموئێل هاروی"، سەرپەرشتیاری ئەو تیمە توێژەرە ، لەو بارەیەوە گووتی ، ئێمەی بۆ مان دەرکەوتووە کە ئەنجامدانی چالاکیی وەرزشی سوودی زۆری جەستەیی و کۆمەڵایەتییی هەیە. هەروەها ئەنجامی ئەو توێژینەوانە پیشانی داوە کە ئەو کەسانەی کە هیچ وەرزشێکیان ئەنجام نەدابوو بەرێژەی 44 لە سەدا لە مەترسی تووشبوون بە خەمۆکی دا بوون بە بەراوەرد لەگەڵ ئەو کەسانەی کە لە ماوەی هەفتەیەکدا دوو تا یەک کاتژمێروەرزشیان ئەنجام دابوو.

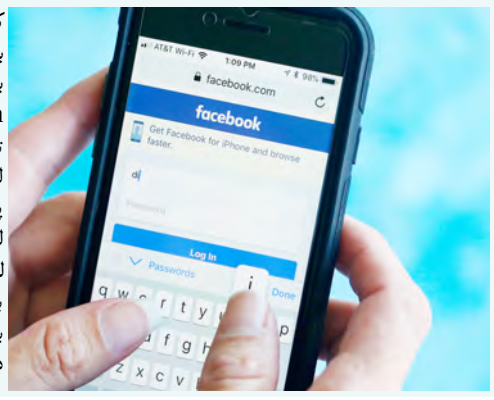
حەیات فەهد و ناسر قەسەبی خەڵاتی ئۆسکاریان پێ بەخشرا

گۆڤاری هونەری و کۆمەڵایەتی بەناوبانگی (سەیدەتی) سالانە خەڵاتی ئۆسکاری بۆ باشترین هونەرمەندی عەرەبی دیاری کردووە، لە پێشبرکێی ئەمساڵیشدا دوو کەسایەتیی هونەری هەڵبژارد، یەکەمیان لەسەر ئاستی ئافرەتان کە بەر هونەرمەندی گەورەی کوێتی حەیات فەهد کەوت و دووەمیشیان لەسەر ئاستی پیاوان بەر هونەرمەندی کۆمیدی ناوداری سعودی ناسر قەسەبی، کەوت.
خەڵاتی ئۆسکاری سەیدەتی بۆ 2018 لەبەرامبەر پڕبەرهەمترین و پڕ جەماوەریترین دەبەخشرێ. حەیات فەهدو ناسر قەسەبیش بۆ ئەمساڵ وەک زۆرترین و پڕجەماوەریترین ئەکتەری سەرەکی دەرکەوتن.

ماسنجەر تایبەتمەندییەکی گرنگ زیاد دەکات

کۆمپانیای ماسنجەر بەمنزیکانە تایبەتمەندییەکی گرنگ بۆ بەکارهێنەرانی زیاد دەکات کە ماوەیەکی زۆرە لەلایەن زۆرێک لە بەکارهێنەرانییەوە داوا کراوە و بە پێویست دەزانرێت. وێبسایتی The Sunی بەریتانی بڵاویکردەوە، ماسنجەر بڕیاریداوە تایبەتمەندیی سڕینەوەی نامە زیاد بکات پاش ناردنی، ئەمەش لەدوای ئەوە هات کە ئەم تایبەتمەندییە لە وەتسئاپدا دانرا و بە پێویست زانرا کە لە ماسنجەریشدا هەبێت.تا وەکو ١٠ خولەک لەپاش ناردنی نامەکە بەکارهێنەران لە توانایاندا دەبێت لەڕێگەی هەڵبژاردنی «UNSEND» مەسجەکە بگەڕێننەوە.شایەنی باسە لە ئێستادا ئەم تایبەتمەندییە لەلای بەشێک لە بەکارهێنەران بەردەستە و دەتوانن بەکاری بهێنن و لە داهاتوودا بۆ هەمووان بەردەست دەبێت.